

HASAN
ÂLİ
YÜCEL

KLASİKLER
DİZİSİ

CCCLXXXIV

WALT WHITMAN

ÇİMEN YAPRAKLARI - II

WALT WHITMAN

ÇİMEN
YAPRAKLARI - II

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: FAHRİ ÖZ

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

Genel Yayın: 4890

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüphanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüphanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamayacaktır.

23 Haziran 1941

Maarif Vekili

Hasan Âli Yücel

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

WALT WHITMAN
ÇİMEN YAPRAKLARI - II

ÖZGÜN ADI
LEAVES OF GRASS

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN
FAHRİ ÖZ

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2017
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
ALİ ALKAN İNAL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
NEBİYE ÇAVUŞ

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM, AĞUSTOS 2020 İSTANBUL

ISBN 978-625-405-061-9 (CİLTLİ)
ISBN 978-625-405-060-2 (KARTON KAPAKLI)

BASKI

UMUT KAĞITÇILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

KERESTECİLER SİTESİ FATİH CADDESİ YÜKSEK SOKAK NO: 11/1 MERTER

GÜNGÖREN İSTANBUL

Tel: (0212) 637 04 11 Faks: (0212) 637 37 03

Sertifika No: 45162

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.

Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

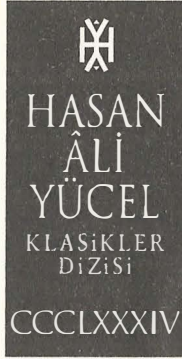
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL

Tel. (0212) 252 39 91

Fax. (0212) 252 39 95

www.iskulttur.com.tr

WALT WHITMAN

ÇİMEN YAPRAKLARI - II

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN:
FAHRİ ÖZ

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

Bu Ciltte Yer Alan Şiirler

Walt Whitman elli iki bölüm ya da şarkıdan oluşan “Kendimin Şarkısı”ndan sonra kısa şiirler de yazmaya başladı. Bu ciltte yer alan şiirlerin sayısı doğal olarak arttı, her şiir hakkında bilgi ve yorumlar sunmak çokça yer tutacağı için öncelikle kitaplara ve öne çıkan şiirlerin bazılarına değinmekle yetineceğiz.

Folsom ve Price 1855-1860 döneminde Whitman’ın gazeteci kimliğinden sıyrılıp şair kimliğine bürünmek için çaba harcadığını, edebiyatın (Emerson ve Thoreau gibi) önde gelenleriyle bağlar kurduğunu, cinsellik konusunda kendini daha cesur ifade etmesinin yolunu açan kişi ve çevrelerle tanıştığını belirtir (60). Bu cesur ifade biçimi şairin kendine, kendi iç dünyasına daha yakından bakmasının önünü açmış, lirik sesinin daha öne çıktığı kısa şiirler yazmasını da olanaklı kılmıştır.

Bu döneme kısaca bakacak olursak, 1855 *Çimen Yaprakları*’nın ilk baskısının yapıldığı yıldır (4 Temmuz). Yine aynı yıl Emerson Whitman’a övgü dolu mektubunu yazarak yeni şairi kutlar. Bir yıl sonra şiirlerinin ikinci baskısı çıkar. Otuz dokuz yaşındaki Whitman 1858’de felç geçirir. 1860’da *Çimen Yaprakları*’nın üçüncü baskısı Thayer & El-

dridge yayınevinde Boston'da yapılır. Bu yıllar aynı zamanda hem Amerika'da hem de Avrupa'da Melville'den Darwin'e, Longfellow'dan Baudelaire'e nice önemli yazarın kitaplarının yayımlandığı verimli bir dönemdir. Amerika'nın nüfusu 1860'da 31,5 milyona dayanmıştır, güney eyaletleriyle kuzey eyaletleri arasında yaşanan ekonomik rekabetin getirdiği çekişme ve gerilim hissedilmeye başlar. Bu ve benzeri toplumsal konular şairin yapıtlarında kendini belli eder.

"Âdem'in Çocukları" başlıklı şiirler 1860 baskısında "Enfants d'Adam" başlığını taşıyordu, 1867 baskısından başlayarak "Children of Adam" adını aldı. Cennet Bahçesi söylencesini doğrulayan ve bir erkekle kadın arasındaki tensel ilişkiyi ele alan (Oliver 60) bu kitaptaki şiirler aslında yalnızca karşı cinsler arasında değil, aynı zamanda hemcinsler arasında bir ilişkiyi konu alan şiirler barındırır. Fallusu, cinselliği, esrikliği öven bu şiirler Whitman'ın ilişkilerinde, işinde zorluklar yaşamasına yol açacaktır: Emerson erotik şiirlerini kitaplarından çıkarmasını isteyince ikilinin arası açılır, 1865 yılında ise şiirlerinin içeriği yüzünden şair İçişleri Bakanlığı'ndaki işinden olur.

Whitman "Âdem'in Çocukları"nda cinselliği bedensel bir edim olarak yüceltmenin yanında ona tinsel ve yalvaçça bir anlam yükler, kendisini ise Cennet Bahçesi'ni yeryüzünde inşa eden bir aşk gurusu olarak resmeder. Bu kitapta yer alan "Şarkısını Söylüyorum Beden Kıvılcımının" ister erkek ister kadın olsun insan ruhunun bir başka görünümü olarak yorumladığı insan bedenini yücelten, anatomik ayrıntılarıyla okura sunan uzun şiirlerden biridir.

"Calamus"un ilk hali iki erkek arasında ayrılıkla biten bir ilişkiyi ele alan 1955 el yazmalarındaki "Yosunlu Her Dem Yeşil Meşe" adıyla geçen on iki şiirden oluşuyordu. 1860 baskısında diğer şiirlerin de eklenmesiyle kırk beş şiirden oluşan bir kitap halini aldı, 1881 baskısında ise bu şiirlerin sayısı otuz dokuzaya düştü (LeMaster and Kum-

mings 95). “Calamus” kitapta bir botanik terimi (eğir kökü) olarak kullanılsa da Whitman’ın cinsel yönelimleri açısından mitolojik anlamını da dikkate almak gereklidir. Nonnus’un *Dionysiaca* adlı şiirindeki bir hikâyeye göre iki oğlan, Karpos’la Kalamos birbirine âşıktır. Bir gün Karpos suda boğulur, Kalamos da kederinden bir tür su kamışı olan eğir otuna dönüşür. Rivayete göre bu otların hışırtısı Kalamos’un iç çekişini ifade eder.

Whitman “Calamus”ta (ve “Açık Yolun Şarkısı”nda) erkekler arasında homoerotik ve/ya da homoseksüel bir dostluğu anlatmak için kişilerarası hiyerarşiyi, çekişmeyi ortadan kaldırarak Amerikan demokrasisine katkıda bulunan bir unsur olarak gördüğü (Peña 65) “bir aradalık”¹ kavramını kullanır.

“Salut au Monde”² soru-yanıt örüntüsünde yazılmıştır. Whitman “Âdem’in Çocukları” ve “Calamus”tan sonra bir kere daha “Kendimin Şarkısı”nda kullandığı uzun dizelerden oluşan, görelili uzun şiirlere geri döner. Nasıl “Kendimin Şarkısı” Amerika’daki insanların, mesleklerin, şehirlerin, coğrafyanın, manzaraların dökümünü sunduysa, bu şiir de dünyanın şiirsel bir dökümünü sunar. Dünya âdeta şairin içinde barındırdığı bir şeydir; şair de, içinde yaşadığı Amerika da dünyanın bir mikrokozmosu gibidir.

“Açık Yolun Şarkısı” aylaklık etmeye, açık havada yaşamaya ve aşka davet eder okurunu. “Brooklyn Vapuruyla Geçiş” Manhattan’dan Brooklyn vapuruna binen Whitman’ın denize, gemilere, insanlara yaptığı bir güzelleme ve diğer şiirlerinde sıkça yaptığı gibi geleceğe dair bir projeksiyondur. *Çimen Yaprakları*’nın neredeyse tamamında olduğu gibi bu şiirde de Whitman kendini zamanın ötesinde bir varlık olarak sunar, ancak burada ölümlü oluşunun kabulü daha baskındır.

1 “adhesiveness”, yapışkanlık, tutunma

2 Dünya’ya Selam

“Yanıt Veren’in Şarkısı” Whitman’ın şair tanımını açmışladığı bir şiirdir. “Sekoyanın Şarkısı” çevreci bir şiir gibi görünse de Amerikan yayılcılığını haklı ya da kaçınılmaz gösteren bir metindir ve “Yorumun Şarkısı”nda olduğu gibi Amerika’yı hem endüstriyel hem de kültürel anlamda görkemli bir geleceğin beklediğini ileri sürer.

“Göçmen Kuşlar” kitabında yer alan şiirlerin çoğu büyük ölçüde İç Savaş’tan hemen önce yaşanan bazı olaylardan esinlenmedir; özellikle “Fransa”, “Gök Taşlarının Yılı” ve “Broadway’de Geçit Töreni”. Amerikan toplumunun büyük ve yıkıcı bir gerilime gebe olduğunu ima eden şiirler yer alır bu kitapta. Whitman’ın önce “Davul Sesleri”nde (1865) yer alan, sonradan yedi şiirden oluşan “Göçmen Kuşlar” bölümüne aldığı “Öncüler! Ey Öncüler!” adlı şiiri yirmi altı tane trochaic³ dördlükten oluşur ve “Ey Kaptan! Kaptanım” ve “Leylaklar Son Kez Açtığında Avluda” gibi şiirlerle birlikte Whitman’ın az sayıdaki biçimsel denemelerinden biri sayılabilir. İç Savaş dönemini ele alan şiirlerin *Çimen Yaprakları*’nın vezin açısından en düzenli şiirleri olduğuna değinen Allen (450) “Öncüler! Ey Öncüler!”in “Davul Sesleri”ndeki askerî havaya uygun olarak yürüyüş temposunda yazıldığını belirtir.

Whitman “Deniz Akıntısı” kitabında ise daha lirik, öznel bir sese açar kapılarını, epik ihtişam arayışının yerini *personanın* kendi duyguları ve izlenimleri alır. Şairin kendini, geçmişini, şiirsel oluşumunu ve olgunlaşmasını açımlayan, irdeleyen şiirlerdir bunlar.

“Durmadan Sallanan Beşikten” Whitman’ın müzikaliteye, sese ve değişen ritimlere en çok kafa yorduğu şiirlerinden biridir. Kutsal Kitap, operalar ve diğer şairler (Poe, Tennyson, Keats) bu şiiri yazarken beslendiği kaynaklar olarak görülebilir. Eşini yitiren erkek alaycıküşün sözleri şiire dramatik bir anlatı havası katar. Yaşam-ölüm çevrimini akla

3 Vurgulu heceyi vurgusuz hecenin takip ettiği vezin.

getiren deniz dalgalarının ritmiyle yazılan şiir, hem çocuk hem yetişkin olarak Whitman, alaycıkış ve deniz arasında bir konuşmaya dönüşür. “Durmadan Sallanan Beşikten” Whitman’ın kara duygulu nadir şiirlerinden biridir; söz diziminde bir sonuca, çözüme varma arzusunu imleyen ana yüklem hep gecikir.

“Alçalırken Gelgitiyle Hayat Okyanusunun” da Whitman’ın karamsar düşüncelere kapıldığı ender şiirlerinden biridir. “Durmadan Sallanan Beşikten”de olduğu gibi deniz imgeleri, dalgaların ritmi şiire zemin oluşturur, ancak ondan farklı olarak Whitman bu şiirde nedeni tam kestirilemeyen bir özgüven bunalımını dile getirir. “Gözyaşları” bu bunalımın dışa vurumu ve sonucu gibidir. “Savaşçı Kuşa” şiiri ise şairin bir çıkış yolu bulduğunu sezinletir.

On dört dizelik “Barnegat’ta Devriye” bir sone formunu andırsa da uyak düzeni ve vezin yapısıyla sone sayılmaktan uzak bir şiirdir. Dizeleri ana fiil barındırmayan ve bir ulaçla biten şiir ritim açısından riskli bir denemedir, ancak Whitman’ın nadiren ifşa ettiği iç dünyasını yansıtmaya açısından ilginçtir.

Bu ciltte yer alan şiirler hem Amerika’nın içsel gerilimlerini, Amerikan İç Savaşı’nın ipuçlarını, hem de Whitman’ın özlem, arayış ve savruluşlarını yansıtır. Bu şiirler konusunda söylenebilecek başka önemli bir husus da şudur: Amerika’nın Eski Dünya’nın etkilerinden kurtulmadan, kendi coğrafyasını, flora ve faunasını tanımadan, kendi esin perisini yaratmadan, kendine özgü bir dil, kültür ve kimlik oluşturmayacağını anlatır Whitman.

Fahri Öz

Kaynaklar

- Allen, Gay Wilson: “On the Trochaic Meter of ‘Pioneers! O Pioneers!’ *American Literature*, Vol. 20, No. 4 (Jan., 1949), pp. 449-451. Duke UP. <http://www.jstor.org/stable/2921725> Erişim tarihi: 11-01-2016 02:49 UTC
- Folsom, Ed and Kenneth M. Price: *Re-Scripting Walt Whitman: An Introduction to His Life and Work*. Malden: Blackwell, 2005.
- LeMaster, J. R. and Donald D. Kummings (eds.): *Walt Whitman: An Encyclopedia*. New York: Routledge, 1998.
- López Peña, Laura: “Dressing Uncivil Neighbor(hood)s: Walt Whitman’s Adhesive Democracy in ‘Calamus’ and ‘Drum-Taps’”, *Lectora*, 20. 2014 (61-80).

İçindekiler

ÂDEM'İN ÇOCUKLARI	5
Bahçeye Yükseliyor Dünya	5
Tıkanmış Sancıyan Nehirlerden	5
Şarkısını Söylüyorum Beden Kıvılcımının (1-9)	8
Bir Kadın Bekler Beni	18
Başına Buyruk Ben	20
Bir Saatlik Çılgınlık ve Haz	22
Salınan Okyanustan Bir Damla	24
Çağlar, Çağlar Boyunca Dönerek Ara Ara	24
Ne Kadar Uzun Süre Kandırılmıştık İkimiz	25
Ey Hymen! Ey Hymenee!	26
Aşk Acısından Kıvranan Ben	26
Doğal Anlar	26
Kalabalık Bir Şehirden Geçtim Zamanın Birinde	27
Duydum Sizi Orgun Heybetli Hoş Sesleri	27
California Kıyılarından Bakarken Batıya Doğru	28
Âdem Misali Sabah Erkenden	28
CALAMUS	29
Ayak Basılmamış Yollarda	29
Göğsümün Itırlı Çayırıları	30
Her Kimsen Şimdi Elimi Tutan	32
Senin İçin Ey Demokrasi	34
Şarkı Söyleyerek Baharda	35

Yalnızca Kaburgalı Göğsümdeki Kabarığa Değil	36
Görünürlere Dair Korkunç Şüpheden	37
Metafizikğin Esası	38
Geleceğin Kaydını Tutanlar	39
Duyduğumda Günün Sonunda	40
Cazibeme Kapılan Yeni Kişi Sen misin?	41
Sadece Kökler ve Yapraklar	41
Ne Yükselip Kül Eden Alevler	42
Sızan Damlalar	42
Çılgın Âlemler Şehri	43
Bak Şu Yanık Tenli Yüze	44
Louisiana'da Büyüyen Her Dem Yeşil	
Bir Meşe Gördüm	44
Bir Yabancıya	45
Şu Anda Hasret Dolu ve Dalgın	45
Duydum İtham Edildiğimi	46
Çayır Otlarını Yararak	46
İncelediğimde Kazandıkları Şanı	47
Biz İki Oğlan, Tutunan Birbirine	47
Bir Söz Veriyorum California'ya	48
Burada En Zayıf Olan Ayrılıyor Benden	48
Emekten Tasarruf Eden Makine	48
Anlık Bir Bakış	49
Bir Yaprak El Ele Tutuşmak İçin	49
Dünya, Benzerim Benim	49
Bir Rüya Gördüm Rüyamda	50
Sence Ne Yazmak İçin Alıyorum Elime Kalem?	50
Doğu'ya ve Batı'ya	50
Sevdiğim Birini Düşününce Bazen	51
Batılı Bir Oğlana	51
Ey Sıkıca Demirlemiş Sonsuz Aşk!	51
Ortasında Kalabalığın	52
Ey Yanına Sık Sık, Sessizce Geldiğim Sen	52
Şu Benzerim Gölge	52

Hayat Doluyum Şimdi	53
Salut Au Monde! (1-13)	53
Açık Yolun Şarkısı (1-15)	67
Brooklyn Vapuruyla Geçiş (1-9)	80
Yanıt Veren'in Şarkısı (1-2)	88
Eski Yapraklarımız	94
Neşenin Şarkısı	100
Baltanın Şarkısı (1-12)	109
Yorumun Şarkısı (1-9)	123
Sekoyanın Şarkısı (1-3)	136
Meslekler İçin Bir Şarkı (1-6)	141
Yuvarlanan Yeryüzünün Şarkısı (1-4)	151
Gençlik, Gündüz, Yaşlılık ve Gece	158
GÖÇMEN KUŞLAR	159
Evrenselin Şarkısı (1-4)	159
Öncüler! Ey Öncüler!	162
Sana	167
Fransa	170
Kendim ve Ben	171
Gök Taşlarının Yılı	173
Öncellerle (1-3)	175
Broadway'de Geçit Töreni (1-3)	177
DENİZ AKINTISI	183
Durmadan Sallanan Beşikten	183
Alçalırken Gelgitiyle Hayat Okyanusunun (1-4)	191
Gözyaşları	194
Savaşçı Kuşa	195
Güvertede, Dümeninde Bir Geminin	196
Geceleyn Kumsalda	197
Tuzlu Suyun Altındaki Dünya	198
Tek Başına Geceleyn O Kumsalda	199
Bütün Denizler İçin, Bütün Gemiler İçin Şarkı (1-2)	200
Barnegat'ta Devriye	201
Denizdeki Geminin Ardından	202

Âdem'in Çocukları

Bahçeye Yükseliyor Dünya

Bahçeye yükseliyor dünya yeniden,
Kudretli eşlerin, kızların, oğulların prelüdüyle,
Aşkla, bedenlerinin hayatıyla, anlamı ve varlığıyla,
Bakın nasıl da uyanıyorum uykumdan,
Dönen küreler o geniş savruluşlarıyla getiriyorlar beni
buraya,
Aşk dolu, olgun, her şey harika benim için, her şey
fevkalade,
Uzuvlarım ve onların içinde titreşen ateş bu yüzden
fevkalade,
Varım, dikkatle bakıyorum, sakince kavıyorum,
Hoşnudum şu andan, hoşnudum geçmişten,
Havva takip ediyor beni yanımda ya da arkamda,
Ya da önümde ve ben takip ediyorum onu.

Tıkanmış Sancıyan Nehirlerden

Tıkanmış sancıyan nehirlerden,
Kendimden ki onsuz bir hiçim,
İnsanlar arasında yalnız kalsam da yüceltmeye ant içtiğim
şeyden,

Kendi sesimin titreşiminden, fallusun şarkısını söylüyorum,
Üremenin şarkısını söylüyorum,
Şahane çocuklara, dahası şahane yetişkin insanlara duyulan
ihtiyacın şarkısını söylüyorum,
Adaleli arzunun ve kaynaşmanın şarkısını söylüyorum,
Yatak arkadaşının şarkısını söylüyorum (Ey karşı
konulmaz istek!
Ey benzer her şeyi arzulayan beden!
Ey her kimsen, her neyse bedeninin onu arzulayan! Ey sana
her şeyden daha çok haz veren şey!)
Beni gece gündüz kemiren o açlığın,
Doğuştan gelen anların, utangaç acıların şarkısını
söylüyorum,
Arayarak bir şeyleri, henüz bulamasam da yıllardır gayretle
aramama karşın,
Gerçek şarkısını söylüyorum ruhun arada bir, öylesine,
En kaba Doğa'yla yeniden canlanarak ya da hayvanların
arasında,
Şarkısını söyleyerek onların ve ne geçiyorsa aralarında
anlatıyor şiirlerim,
Elmaların, limonların kokusunun, kuşların çiftleşmesinin
şarkısını,
Ormanların rutubetinin, dalgaların çarpışının şarkısını,
Dalgaların kıyıya delice hücum edişinin şarkısını
söylüyorum,
O uvertür yankılanıyor hafiften, belli ediyor kendini ezgi,
O tatlı yakınlık, mükemmel bedeninin görüntüsü,
Yüzücü çıplak yüzüyor havuzda ya da sırtüstü duruyor
suyun üstünde kımıldamadan,
Kadın sureti yaklaşıyor, ben düşüncelere dalmışım,
heyecanla sancıyor aşk tenim,
Kutsal bir liste hazırlıyorum kendime, sana ya da başka
herhangi birine,
Yüz, uzuvlar, tepeden tırnağa bir kataloğunu hazırlıyorum
ve onun canlandırdığı şeylerin,

Gizemli hezeyanların, şehvetli deliliğın, mutlak terk edilişin,
(İyi kulak ver sözlerime, iyi dinle fısıldadıklarımı,
Seni seviyorum, Ey sen, gelip ele geçir beni,
Ah senle ben kaçalım başkalarından uzaklara, özgür,
kanunsuz,
Havadaki iki şahin, denizde yüzen iki balık daha kanunsuz
değildir bizden;)
Azgın fırtına esiyor içimden, titriyorum tutkuyla.
İkilinin birlikte ettiğı ayrılmama yemini, beni seven kadının
ve onu hayatımdan çok seven benim, o yemin edişı,
(Ah razıyım, her şeyi göze alırım senin için,
Ah kaybolayım gerekirse!
Senle ben! ne önemi var geri kalanın ne düşündüğünün?
Bize ne başka her şeyden? birbirimizi sevmek ve gerekirse
tüketmek dışında;)
Kaptandan, gemiyi teslim ettiğim dümenciden,
Bana, herkese emirler veren, herkesin izin aldığı
komutandan,
İşleri hızlandıran zamandan, (az oyalanmadım doğrusu,)
Cinsellikten, bizi biz yapan kumaşımızdan,
Mahremiyetten, hiç rahat vermeyen o hoşnutsuzluktan,
Yakınında bir sürü insan varken içlerinde bir tane bile
doğru kişı olmamasından,
Üzerimde kayan yumuşak ellerden, saçlarıma, sakalıma
sokulan parmaklardan,
Ağzımda ya da göğsümdeki uzun, kesintisiz öpüşlerden,
Beni ya da herhangi bir erkeğı sarhoş eden, aşırılıktan
bayılta sıkı kucaklayıştan,
Kutsal kocanın bildiğı şeyden, babalık işlerinden,
Sevinçten, zaferden, rahatlamadan, yatak arkadaşının
geceleyin sarılışından,
Gözlerin, ellerin, kalçaların, göğsün eylem şiirlerinden,
Titreyen kolun tutunuşundan,
Eğilen kıvrımdan, kucaklayıştan,

Yan yana yatarken yumuşak yorganı üzerinden atıştan,
Beni hiç bırakmak istemeyenden, benim de ayrılmayı hiç
istemediğim birinden
(Biraz daha Ey sevecen bekleyen, döneceğim birazdan,)
Yıldızların parladığı, çiyleyin düştüğü saatten,
Bir an görünüp hızla geçtiğim geceden,
Övüyorum seni kutsal edim ve ona hazırlanan siz
çocukları,
Ve siz güçlü belleri.

Şarkısını Söylüyorum Beden Kıvılcımının

1

Şarkısını söylüyorum beden kıvılcımının,
Sevdiklerimin orduları kuşatıyor beni, ben de onları
kuşatıyorum,
Bırakmıyorlar beni onlarla gidene, onlarla konuşana kadar,
Ve arındırana kadar onları, ruhun enerjisiyle tamamen
doldurana kadar onları.

Şüphe mi ediyordunuz bedenlerini kirletenlerin kendilerini
gizlediklerinden?
Ya da yaşayanları lekeleyenlerin ölüleri lekeleyenler kadar
kötü olduğundan?
Bedenin ruh kadar iş görmediğinden?
Beden ruh değilse, nedir ruh?

2

Erkeğin ya da kadının bedenine duyulan aşk boşa çıkartır
hesapları, beden de boşa çıkartır hesapları,
Erkeğinki de, kadınıki de mükemmeldir.

Yüzdeki ifade boşa çıkartır hesapları,
Biçimli bir insanın ifadesi yalnızca yüzde görülmez,
Uzuvlarında, eklemlerinde de görülür, dahası kalçalarının,
bileklerinin eklemlerinde,
Yürüyüşünde, boynunun duruşunda, belinin ve dizlerinin
esnekliğinde, giysileri gizleyemez onu,
Pamuklu giysisinden bile belli olur güçlü, tatlı hâli,
Onun geçişini görmek en iyi şiirler kadar anlamlıdır, belki
daha çok,
Oyalanırsın sırtını görmek için, ensesini, omuzlarını.

Bebeklerin tombulluğu, uzanıp yatışları, kadınların
göğüsleri ve başları, elbiselerinin kıvrımları, şıklıkları
sokakta yanlarından geçerken, aşağıya doğru
vücutlarının hatları,
Havuzdaki çıplak yüzücü yüzerken saydam yeşil ışığın
içinde ya da yatarken sırtüstü ve sessizce salınırken aşağı
yukarı suyun inip çıkışında,
Kürek çekenlerin bir ileri bir geri abanışları sandalda,
eyerinin üzerindeki atlı,
Kızlar, analar, temizlikçi kadınlar, her biri kendi işinde,
Öğle paydosunda işçiler oturmuşlar, sefer tasları açık,
karıları onları beklerken,
Kadın bir çocuğu yatıştırıyor, çiftçinin kızı bahçede
ya da ahırda,
Genç adam mısır çapalıyor, atlı kızak sürücüsü altı atıyla
geçiyor kalabalığın içinden,
Güreşçilerin güreşi, iki çırak oğlan, epey yetişkin ikisi de,
kanlı canlı, iyi huylu, yerlisi buranın, işten sonra
çıkılmışlar boş araziye gün batımında,
Çıkarmışlar ceketlerini, şapkalarını, kucaklayışı sevginin
ve karşı koyuşun,
Bel kündesi, ayak kündesi, saçlar dağılıyor ve kapatıyor
gözünü;

İlerleyişi giysileri içinde itfaiyecilerin, biçimli
pantolonlarının ve kemerlerinin içinde kıpırdaması eril
kaslarının,
Yangından ağır ağır dönüyorlar, dinlenme, derken çanların
yeniden çalması aniden ve dikkat kesilme,
Doğal, mükemmel, değişik tavırlar, eğilmiş başlar, kıvrılmış
boyunlar ve yapılan hesaplar,
Seviyorum böylelerini—gevşiyorum kolayca, geçiyorum
rahatça ve annenin memesindeki çocuklayım,
Yüzücülerle yüzüyorum, güreşçilerle güreş tutuyorum,
ilerliyorum aynı hızda itfaiye erleriyle, ara veriyorum,
dinliyorum ve hesaplıyorum.

3

Bir adam tanıdım, sıradan bir çiftçi, beş oğul babası,
Onlar da oğul babası ve onların oğulları da oğul babası.
Bu olağanüstü dinç, sakın, güzel insan,
Kafasının biçimi, saçlarındaki, sakalındaki kırlar ve aklar,
kara gözlerindeki sınırsız anlam, zenginliği ve çeşitliliği
davranışlarının,
Gidip ziyaret ederdim onu, akıllı da biriydi,
Boyu bir seksen, yaşı seksenin üzerinde, oğulları iri, temiz,
sakallı, yanık tenli, yakışıklı,
Onlar da, kızları da severdi onu, severdi gören herkes,
Bir şey karşılığında değildi sevgileri, içlerinden geldiği gibi
severlerdi,
Su içerdi sadece, yüzünün açık kahverengi teninde kanın
kırmızılığı görünürdü,
Sıkça avlanmaya, balığa çıkardı, bir tekne yapımcısının
hediye ettiği iyi bir teknesi vardı, kendi kullanırdı onu,
av tüfeğini sevenleri hediye etmişti ona,

Beş oğlu ve birçok torunuyla ava ya da balığa çıktığında, o topluluğun içinde en güzeli, en zindesi olarak gözünüze çarpardı hemen,
Hep onunla olmayı arzulardınız, teknede onun yanında oturmayı, birbirinize dokunmayı.

4

Anladım ki sevdiklerimle birlikte olmak yeterli,
Akşam başkalarıyla birlikte eğlenmek yeterli,
Güzel, meraklı, soluk alan, gülen tenlerle kuşatılmak yeterli,
Onların arasından geçmek ya da birilerine dokunmak ya da bir anlığına kolumu dolamak hafifçe birinin boynuna, peki nedir bu?
Başkaca haz istemem, yüzerim içinde denizdeymişim gibi.
Ruha iyi gelen bir şeyler vardır erkeklere, kadınlara yakın olmakta, onlara bakmakta, onların dokunuşunda ya da kokularında,
Her şey mutlu eder ruhu, ama bunlar daha çok mutlu eder.

5

Bu kadın bedeni,
Tepeden tırnağa kutsal bir nimbusun soluğu çıkıyor ondan,
Kendine çekiyor şiddetli, karşı konulmaz bir cazibeyle,
Soluğu çekiyor beni, sanki çaresiz bir buharmışım gibi,
her şey dağılıyor onunla benden başka,
Kayboluyor ortadan kitaplar, sanat, din, zaman, görünen ve somut dünya, cennetten beklenen ve cehennemde korkulan,

Çılgınca lifler, zapt edilemez filizler çıkıyor içinden, tepkisi de
zapt edilemez cinsten,
Saç, göğüs, kalçalar, bacakların bükülüğü, kayıtsızca
düşüşü ellerin gevşeyerek, benimkiler de gevşekçe
düşüyor,
Suların kabarması tahrik ediyor suların çekilmesini
ve çekilmesi de kabarmasını, aşk teni kabarıyor
ve sancıyor tatlı tatlı,
Sınırsız aşk fışkırması, sıcak, devasa, titreşen jölesi aşkın,
beyaz patlama ve coşkun özsü,
Aşkın gece damadı çalışıyor kendinden emin ve yavaşça
giriyor içine yerde serili şafağın,
Dalgalanarak içlerine gönüllü ve verimli günün,
Kayboluyor ikiye ayrılmışın kenetlenişinde, tatlı etinde
günün.

Bu çekirdektir—çocuk doğduktan sonra kadından, erkek de
kadından doğar,
Bu yunağıdır doğumun, bu büyükle küçüğün birleşmesidir
ve tekrar çıkıştır.

Utanmayın kadınlar, ayrıcalığınız içine alır geri kalan
her şeyi, geri kalanın çıkışıdır,
Bedenin geçitlerisiniz, ruhun geçitlerisiniz.

Kadın bütün özellikleri içerir, tava getirir onları,
Yerindedir, mükemmel bir dengeyle hareket eder,
Gereği gibi gizlenmiş bütün her şeydir, hem etkin hem de
edilgindir,
Oğullara olduğu kadar kızlara, kızlara olduğu kadar
oğullara gebe kalacaktır.

Ruhumu Doğa'nın bir yansıması olarak gördüğümünden,
Bir sis içinde, tarifi imkânsız bir bütünlük içinde, sağlıklı,
güzel Biri olarak gördüğümünden,

Görüyorum eğilmiş başı, göğüste birleşmiş elleri,
görüyorum Kadın'ı.

6

Erkek de eksik ya da fazla değil ruhtan, onun da yeri var,
Onun da özellikleri var, o da eylem ve güç demek,
Bilinen evrenin heyecanını barındırır içinde,
Aşağılamak da yakışır ona, iştah ve meydan okumak da,
En vahşi, en büyük tutkular, sınırsız neşe de, sınırsız hüznün de
yakışır, onun içindir gurur,
Erkeğin engin gururu huzur verir ve iyi gelir ruha,
Bilgi yakışır ona, o da hep sever onu, her şeyle boy ölçüşür,
İncelediği neyse, hangi deniz, hangi yelken olursa olsun,
sonunda yalnızca burada buluverir karşılığını,
(Buradan başka nerede bulacaktı ki?)

Erkeğin bedeni kutsaldır, kadının bedeni de kutsaldır,
Kutsaldır kimin olursa olsun—en değersiz işçi
kalabalığında mıdır?
Rıhtıma yeni çıkan şu soluk suratlı göçmeninki midir?
Hepsi de buraya ya da her yere ait, varlıklı birinin
ya da senin olduğun gibi,
Her birinin yeri var bu geçit töreninde.

(Her şey bir geçit törenidir,
Evren bir geçit törenidir, ölçülü ve mükemmel adımlarla
yapılan.)

Kendini o kadar iyi mi tanıyorsun ki en vasatını cahil
buluyorsun?

Senin iyi bir yere sahip olma hakkın var ama o erkeğin
ya da kadının yok, öyle mi?

Havada uçuşan şeylerden oluşan maddenin ve yerin
üstündeki toprağın, suyun akışının, bitkilerin
yeşermesinin
Onlar için değil de sadece senin için olduğunu mu
düşünüyorsun?

7

Bir erkeğin bedeni satılıyor mezatta,
(Sık sık giderdim savaştan önce köle pazarına satışı
seyretmek için,)
Mezatçıya yardım ediyorum, işini şuncağz bilmiyor
beceriksiz.

Beyefendiler bakıyorlar bu harika şeye,
Artırmaya girenlerin teklifleri ne olursa olsun yeterince
yüksek olamaz onun için,
Zira yerküre onun için çabaladı daha bir hayvan
ya da bitki yokken kentilyon seneler boyunca,
Dönen devirler sahiden onun için aralıksız döndü durdu.

Kafasındaki beyin afallatır her şeyi,
Onun içinde ve aşağısındadır bir kahramanı kahraman
yapan ne varsa.

Bakın şu kollara, bacaklara, kırmızı, siyah ya da beyaz,
ne kadar güzel kirişleri, sinirleri,
Göresiniz diye cırılçıplak olacaklar.

Muhteşem duyular, hayatla ışıyan gözler, cesaret, irade,
Göğüs kaslarının katmanı, esnek belkemiği ve boyun,
sımsıkı ten, ölçülü kollar, bacaklar,
Ve onların barındırdığı daha nice mucizeler.

Onların içinde kan akar,
O aynı, bildik kan! o aynı kıpkırmızı akan kan!
Orada bir kalp var dolup pompalayan, oradadır bütün
tutkular, arzular, özlemler, hevesler,
(Salonlarda, dersliklerde anlatılmıyor diye orada yok mu
sanıyorsun?)

Bu yalnızca bir erkek değil, ayrıca sırası gelince baba olacak
nicesinin de babası,
Onda başlıyor kalabalık eyaletler, zengin cumhuriyetler,
Onda yaşıyor sayısız örnek ve zevki barındıran sayısız
ölümsüz hayat.

Nereden bileceksin kim bilir kimin doğacağını onun
çocuklarının çocuklarından yüzyıllar sonra?
(Kim bilir kimlerden geldiğini görürdün yüzyıllarca geriye
gidebilsen?)

8

Bir kadının bedeni satılıyor mezatta,
O da sadece kendisi değil, annelerin annesini barındırıyor
içinde,
Büyüyüp annelere eş olacaklara gebe o.

Bir kadının bedenini sevdin mi hiç?
Bir erkeğin bedenini sevdin mi hiç?
Görmüyor musun bunların hepsi tıpatıp aynı bütün
uluslarda, bütün zamanlarda yeryüzü üzerinde?

Kutsal bir şey varsa, o insan bedenidir,
Bir erkeğin ihtişamı ve özü göstergesidir bozulmamış
erkekliğin,

Ve bir erkekte de, kadında da temiz, güçlü, sıkı bir beden daha güzeldir en güzel yüzden.

Kendi canlı bedenini çürütecek kadar ahmak bir erkek gördün mü hiç? ya da kendi canlı bedenini çürütecek kadar ahmak bir kadın?

Zira gizlemezler kendilerini, gizleyemezler kendilerini.

9

Ey bedenim! cesaret edemem terk etmeye senin benzerlerini bir erkekte ya da kadında, ne de bir parçanın benzerlerini,

İnanıyorum, senin benzerlerin ayakta kalacak ya da düşecekler ruhun benzerleriyle (ki ruhtur onlar,)

İnanıyorum, senin benzerlerin ayakta kalacak ya da düşecek şiirlerimle, ki şiirlerimdir onlar,

Erkeğin, kadının, çocuğun, gencin, karının, kocanın, annenin, babanın, genç erkeğin, genç kadının şiirleridir onlar,

Kafa, boyun, saç, kulak memesi ve kulak zarı,

Göz, kirpikler, göz bebeği, kaşlar, uyanması ya da uyuması göz kapaklarının,

Ağız, dil, dudaklar, dişler, ağzın tavanı, çene kemikleri, çene mafsalları,

Burun, burnun delikleri, aradaki duvar,

Yanaklar, şakaklar, alın, çene, gırtlak, ense, boynun dönüşü,

Güçlü omuzlar, erkeksi sakal, kürek kemiği, omuzların ardı, göğsün geniş yan kısımları,

Üst kol, koltuk altı, dirsek yuvası, alt kol, kol kırımları, kol kemikleri,

El bileği ve bilek eklemleri, el, el ayası, boğumlar, başparmak, işaret parmağı, parmak eklemleri, tırnaklar,

Geniş göğüs kafesi, kıvrık göğüs kılları, göğüs kemiği,
göğsün yanı,
Kaburgalar, karın, belkemiği, belkemiği mafsalları,
Kalçalar, kalça çukurları, kalça kuvveti, içeriye ve dışarıya
doğru yuvarlak, erkek topları, erkek kökü,
Üstteki gövdeyi rahatça taşıyan güçlü uyluklar,
Bacak lifleri, diz, diz kapağı, üst bacak, alt bacak,
Ayak bilekleri, ayak tırağı, parmak dipleri, ayak
parmakları, parmak eklemleri, topuk;
Bütün duruşları, bütün biçimliliği, bütün parçaları benim
bedenimin ya da senin, herhangi birinin, erkek
ya da kadın,
Akciğer süngerleri, mide kesesi, bağırsaklar, sağlıklı ve temiz,
Kafatasının içinde kıvrımlarıyla beyin,
Duygular, kalp kapakçıkları, damak kapakçıkları, cinsellik,
annelik,
Kadınlık ve kadın olan her şey ve kadından gelen erkek,
Rahim, memeler, meme uçları, göğüs sütü, gözyaşı,
kahkaha, ağlama, aşk bakışları, aşkın huzursulukları
ve isyanlar,
Ses, telaffuz, dil, fısıldama, avazı çıktığı kadar bağırma,
Yiyecek, içecek, nabız, sindirim, ter, uyku, yürüme, yüzme,
Kalçaların üzerinde duruş, sıçrama, yaslanma, kucaklama,
kolu büküp germe,
Ağzın esnekliğinde ve göz kenarlarında sürekli değişim,
Cilt, güneş yanığı ten, çiller, saçlar,
Bedenin çıplak etine dokununca hissedilen o tuhaf şefkat,
Solugun girdaplı nehirleri, soluk alıp veriş,
Belin güzelliği, sonra kalçaların ve dizlere doğru aşağısının,
Senin içinde ve benim içimdeki o sulu kırmızı jöle, kemikler
ve kemiklerin iliği,
O enfes farkına varış sağlığın;
Ey diyorum ki, bunlar bedenin parçaları ve şiirleri değildir
yalnızca, ruhun da parçaları ve şiirleridir,
Ey diyorum ki bunlar ruhtur!

Bir Kadın Bekler Beni

Bir kadın bekler beni, her şeyi barındırır o, yoktur hiçbir
eksiği,

Ama her şey eksiktir cinsellik yoksa ya da yoksa doğru
erkeğin ıslaklığı.

Cinsellik barındırır her şeyi, bedenleri, ruhları,
Anlamı, kanıtları, saflıkları, incelikleri, sonuçları, ilanları,
Şarkıları, emirleri, sağlığı, gururu, analığın gizemini, er bezi
sütünü,

Bütün umutları, iyilikleri, armağanları, bütün tutkuları,
aşkları, güzellikleri, yeryüzünün hazlarını,

Bütün hükümetleri, yargıçları, tanrıları, dünyanın ardına
düşülen insanlarını,

Bütün bunları barındırır cinsellik kendisinin bir parçası
ve gerekçeleri olarak.

Sevdiğim erkek utanmadan bilir ve açıkça söyler
cinselliğinin tadını,

Sevdiğim kadın da utanmadan kendininkini bilir ve söyler
açıkça.

Şimdi uzaklaştıracığım kendimi kayıtsız kadınlardan,
Gidip beni bekleyen kadınla kalacağım, sıcakkanlı, bana
yeten kadınlarla,

Görüyorum, anlıyorlar beni ve reddetmiyorlar,
Görüyorum, layıklar bana, güçlü kocaları olacağım
o kadınların.

Benden bir zerre aşağı değiller,
Parlayan güneş ve esen rüzgârlar yakmış yüzlerini,
O kutsal esneklik ve güç var bedenlerinde,

Biliyorlar yüzmeyi, kürek çekmeyi, ata binmeyi, güreşmeyi,
ateş etmeyi, koşmayı, vurmaya, geri çekilmeyi, hücum
etmeyi, direnmeyi, kendilerini savunmayı,
Kendi başına zirvedeler—sakin, akıllı, hâkimler kendilerine.

Sizi yakınımaya çekiyorum ey kadınlar,
Bırakamam sizleri, iyi gelirim size,
Sizin için varım ben, siz de benim için, sadece kendimiz için
değil, ama başkaları için de,
İçinizde saklıdır daha büyük kahramanlar, ozanlar,
Yanaşmazlar uyanmaya benim dışımda hiçbir erkeğin
dokunuşuyla.

Ben geldim ey kadınlar, ilerliyorum,
Acımasız, sert, iriyim, kolay vazgeçmem, ama seviyorum
sizleri,
Canınızı yakmam sizin için gerekenden fazla,
Akıtırım o özü bu Eyaletler'e yaraşır oğulları, kızları
peydahlamak için, yüklenirim yavaşça sert adaleyle,
Hazırlıyorum kendimi etkili biçimde, kulak asmıyorum
hiçbir yakarışa,
Geri çekmiyorum kendimi onca zaman içimde biriken
boşaltana kadar.

İçinize akıtıyorum içimde önü tıkanmış nehirleri,
Sizde kucaklıyorum geleceğin binlerce yılını,
Size aşıyorum kendimin ve Amerika'nın en sevilen kalem
aşılarını,
Üzerinizde damıttığım damlalar ateş gibi, atletik kızlar, yeni
sanatçılar, müzisyenler, şarkıcılar olup çıkacak,
Sizden peydahladığım bebekler de sırası gelince bebekler
peydahlayacak,
Aşk harcamalarımın mükemmel erkekler, kadınlar
isteyeceğim,

Onlardan başkalarıyla çiftleşmelerini isteyeceğim, şimdi
sizle ben nasıl çiftleşiyorsak,
Güveneceğim onların fışkıran sağanağının meyvelerine,
nasıl güveniyorsam şimdi fışkıran sağanağımın
meyvelerine,
Bekleyeceğim dört gözle doğumdan, hayattan, ölümden,
ölümsüzlükten gelen sevgi dolu hasadı, işte öyle sevgi
dolu ekiyorum tohumumu şimdi.

Başına Buyruk Ben

Başına buyruk ben, Doğa,
Sevecen gün, yükselen güneş, birlikte olmaktan gönendiğim
arkadaş,
Arkadaşımın öylesine omzumdan sarkan eli,
Dişbudak ağacı tomurcuklarının ağarttığı yamaçlar,
Güz sonlarında kırmızı, sarı, gri, mor, açık ve koyu yeşil
tonlarına bürünen aynı yamaç,
Çimenlerin zengin örtüsü, hayvanlarla kuşlar, nehrin
budanmamış mahrem kıyıları, yaban elmaları, çakıl
taşları,
Anımsadığım ya da aklımdan geçirdiğimde düşünmeden
birbiri ardına sıraladığım damlayan güzelim parçacıklar,
Gerçek şiirler (sadece görüntü değil midir şiir dediğimiz
şey?)
Gecenin mahremiyetinin şiirleri ve benim gibi erkeklerin,
Bu boynu bükük, utangaç, görünmeyen şiir, hep taşıdığım,
bütün erkeklerin taşıdığı,
(Yine de bilinsin, nerede benim gibi erkekler varsa, kastım
belli, onlar gizlide duran kanlı canlı erkek şiirlerimizdir,)
Aşk-düşünceleri, aşk-suyu, aşk-kokusu, aşka-itaat eden,
aşka-yükselen, yükselen özsü,

Kolları, elleri aşkın, aşkın dudakları, aşkın fallik
başparmağı, aşkın memeleri, birbirine değen, birbirine
aşkla yapışmış karınlar,
Erdemli aşkın yeryüzü, ancak aşktan sonra hayat olan
hayat,
Sevgilimin bedeni, sevdiğim kadının bedeni, sevdiğim
erkeğin bedeni, yeryüzünün bedeni,
Güneybatıdan esen tatlı sabah meltemi,
Bir aşağı, bir yukarı mırıldanan ve arzulayan tüylü yaban
arısı, olgun kadın-çiçeğini sımsıkı kavrayan, arzu dolu
güçlü ayaklarıyla üzerine eğilen, onun isteğiyle kaplanan
ve tatmin olana kadar titreyerek sıkıca üzerine yapışan;
Sabahın erken saatlerinde ıslaklığı ormanların,
Geceleyin uyurken birbirine sarılmış iki kişi, birinin kolu
aşağılara, diğerinin belinin altına uzanmış,
Elma kokuları, ezilmiş adaçayının, nanenin, huş ağacı
kabuğunun kokusu,
Oğlanın arzuları, ısıltısı ve yaslanması, anlatırken gördüğü
rüyayı bana,
Kuruyan yaprağın çevrinerek, dönerek inişi, düşmesi yere
hareketsiz ve mutlu,
Görünmeyen şeylerin acıtması beni, görüntülerle,
insanlarla, nesnelerle,
Tam kendi içimdeki o sızı, başkalarını nasıl acıtırsa beni de
acıtan,
Yalnızca ayrıcalıklı yoklayıcıların dokunabildiği hassas,
yuvarlak, alttaki kardeşler,
El, o meraklı serseri, bütün beden üzerinde geziniyor,
utangaç geri çekilişleri tenin, parmakların yavaşça
durakladığı, sokulduğu yerde,
Genç adamın içindeki şeffaf su,
O endişeli, ıstıraplı can sıkıcı aşınma,
Eziyet, huzur bulamayan rahatsız edici akıntı,
Aynısını hissediyorum ben de, aynısını başkaları da,
Genç adam boşalıyor, genç kadın da boşalıyor,

Gecenin bir yarısı uyanan genç adam, onu alt edecek şeyi
bastırmaya çabalıyor yanan eli,
Gizemli, aşk dolu gece, tuhaf yarı hoş karşılanan sızılar,
görüler, terlemeler,
El içinde zonklayan nabız, titreyerek kavrayan parmaklar,
kızarıyor genç adamın yüzü, kıpkızıl, utanmış, öfkeli;
Sevgilim denizin üzerime fırlattığı serpinti, yatarken ben
hazır ve çıplak,
Neşesi güneşli çimenlerde yuvarlanan ikiz bebeklerin, anne
bir an ayırmazken dikkatli bakışlarını onlardan,
Ceviz gövdesi, ceviz kabukları, olgunlaşan
ya da olgunlaşmış uzunca yuvarlak cevizler,
Bitkilerdeki, kuşlardaki, hayvanlardaki ölçülülük,
Yan çizdiğimde ya da kendimi edepsiz bulduğumda
duyduğum aşağılık duygusu, oysa kuşlarla hayvanlar,
ne asla yan çizerler ne de edepsiz hissederek kendilerini,
Büyük saflığı babalığın, uygun olan analığın büyük
saflığına,
Ettiğim üreme yemini, Âdem'den gelen, körpe kız
evlatlarım,
Göçtüğümde yerimi alacak oğlanları doğuracak şeye
doyana kadar ben, gece gündüz aç dişleriyle içimi
kemiren açgözlülük,
Sağlıklı ferahlama, sükûnet, hoşnutluk,
Ve rastgele kendimden kopardığım bu demet,
İşini gördü—fırlatıyorum onu nereye düştüğünü
umursamadan.

Bir Saatlik Çılgınlık ve Haz

Bir saatlik çılgınlık ve haz! Ey kudurmuş! Ey tutma beni!
(Nedir beni böyle salıveren o fırtınalarda?
Şimşeklerin, azgın rüzgârların ortasında ne anlama geliyor
çılgınlıklarım?)

Ah içmek o gizemli çılgınlığı başka her erkekten daha fazla!
Ey vahşi, sevecen sancılar! (Bunları size miras bırakıyorum
çocuklarım,
Anlatıyorsam bunları size, boşuna değil Ey damatla gelin.)

Ah teslim olmak sizlere her kimseniz, siz de teslim
olacaksınız bana meydan okuyarak dünyaya!
Ah dönmek Cennet'e! Ah utangaç ve kadınsı!
Ey sizleri çekiyorum kendime doğru, ilk kez kondurmak
için kararlı bir adamın dudaklarını dudaklarınıza.

Ey muamma, üç kere atılmış düğüm, derin kara gölcük,
her şey çözüldü, aydınlandı her şey!
Ah erişmek o ferahlığın, yeterli havanın olduğu yere
sonunda!

Ah kurtulmak eski bağlardan ve kurallardan, ben
benimkilerden, siz sizinkilerden!
Doğa'nın en iyi yönlerinde akla gelmemiş yeni bir
kayıtsızlık bulmak!

Çıkarmak ağzındaki o tıkaç!
Hissedebilmek yeterli olduğumu şu hâlimle bugün ya da bir
başka gün.

Ey o kanıtlanmamış şey! esrime hâlindeki!
Kurtulmak tamamen diğerlerinin payanda ve
prangalarından!
Özgür yaşamak hayatı! özgür sevmek! atılmak ileriye gözü
kara ve korkusuz!

Alayla çağırmak, flört etmek ölümle!
Yükselmek, fırlamak bana gösterilen aşkın göğüne!
Yükselmek oralara mest olmuş ruhumla!
Gerekirse kaybolmak!

Hayatın geri kalanını beslemek dolu dolu ve özgür bir
saatle!

Kısa bir saatlik çılgınlık ve hazla.

Salınan Okyanustan Bir Damla

Salınan okyanustan bir damla geliyor bana doğru,
Fısıldıyor, *Seni seviyorum, ölmeden çok önce,*
Uzun yollardan geldim, sırf sana bakmak, sana dokunmak
için,
Çünkü ölemezdim sana şöyle bir bakmadan,
Çünkü korkardım sonra seni kaybedebilirim diye.

Karşılaştık işte, birbirimize baktık, güvende sayılırsınız,
Huzurla dön okyanusa sevgilim,
Ben de bir parçasıyım o okyanusun sevgilim, o kadar da
ayrı değiliz,
Bak şu harika yuvarlağa,¹ her şeyin uyumuna, ne kadar da
mükemmel!
Ama karşı konulmaz deniz koparacak bizi birbirimizden,
Ama bir saatliğine ayrı düşeriz belki, ancak sonsuza kadar
değil;
Sabırsızlık etme—biraz bekle—bil ki selamlarım göğü,
okyanusu ve yeri,
Her sabah gün batımında, senin için biricik sevgilim.

Çağlar, Çağlar Boyunca Dönerek Arada Bir

Çağlar, çağlar boyunca dönerek arada bir,
Yok olmadan, ölümsüz gezgin,
Kanlı canlı, fallik, kasıkları kudretli, kusursuzca tatlı,
Ben Âdem şarkılarının okuyucusu,
Batı'nın yeni bahçelerinde, çağırarak büyük şehirleri,
Kaybederek kendimi,² var olan her şeye bir prelüt
söylüyorum, sunarak işte bunları, sunarak kendimi,

1 Whitman özgün metinde Fransızca “rondeur” sözcüğünden türemiş “yuvarlak nesne” anlamına gelen “rondure” sözcüğünü kullanmıştır.

2 Whitman özgün metinde “delirium” sözcüğünden hareketle “deliriate” sözcüğünü bir sıfat olarak kullanmıştır.

Yıkanarak, yıkayarak şarkılarımı Cinsellikte,
Kasıklarımın döllerini.

Ne Kadar Uzun Süre Kandırılmıştık İkimiz

Ne kadar uzun süre kandırılmıştık ikimiz,
Şimdi değiştik, hızla kaçıyoruz nasıl kaçarsa Doğa,
Doğa'yız biz, kaç zamandır yoktuk ortalıkta ama döndük,
Bitkiyiz, ağaç gövdesiyiz, yaprağız, köküz, kabuğuz,
Toprağa yerleşmişiz, kayayız,
Meşeyiz, açıklıkta büyürüz yan yana,
Bakıyoruz etrafa, yaban sürüsünde kendi hâlinde bir
ikiliyiz, tıpkı diğerleri gibi,
İki balığız denizlerde birlikte yüzen,
Aksalkım çiçekleriyiz, sabah akşam koku yayan yollara,
Aynı zamanda kaba pisliğiyiz hayvanların, bitkilerin,
minerallerin,
İki yırtıcı şahiniz, göğe yükselip bakıyoruz aşağılara,
İki muhteşem güneşiz, dengede tutuyoruz dünyaları
ve yıldızları, iki kuyruklu yıldızız,
Sivri dişlerimizle, dört ayağımızın üzerinde sinsice
dolaşıyoruz ormanlarda, atlıyoruz avın üstüne,
İki bulutuz yukarıda gezinen, sabahleyin ve öğleden sonra,
Denizleriz birbirine karışan, iki keyifli dalgayız birbirinin
üstüne devrilip birbirini ıslatan,
Atmosfer neyse oyuz, saydam, her şeye açık, geçirgen
ve geçirimsiz,
Karız, yağmuruz, soğuşuz, karanlığız, biz sonucu
ve etkisiyiz yerkürenin,
Fırıl fırıl döndük ve sonunda evimize geldik yeniden,
ikimiz,
Feshettik her şeyi özgürlük dışında, sevincimiz dışında
her şeyi.

Ey Hymen! Ey Hymenee!³

Ey Hymen! Ey hymenee! neden boş yere ümitlendiriyorsun böyle beni?

Ah neden kısacık bir an için tahrik ediyorsun beni?

Neden devam etmiyorsun? Ah neden duruyorsun şimdi?

Yoksa bu kısa anın ötesine geçip devam edersen beni çok geçmeden öldüreceğinden mi?

Aşk Acısından Kıvranan Ben

Aşk acısından kıvranan ben;

Dünya çekiyor mu yerçekimiyle? her şey sancıyarak çekmez mi kendine her şeyi?

İşte benim bedenim de çeker karşılaştığı, tanıdığı her şeyi.

Doğal Anlar

Doğal anlar—geldiğinizde bana—işte geldiniz bile,

Yalnızca şehvetli hazları verin bana,

Tutkularımın sağanağını verin, kaba ve kokuşmuş hayatı verin,

Bugün Doğa'nın gözdeleriyle düşüp kalkacağım, bu gece de,

Arsız zevklere inananların tarafındayım, genç erkeklerin gece âlemlerine katılıyorum,

Dansçılarla dans edip içenlerle içiyorum,

Yankılanıyor açık saçık bağırışlarımız, en aşağılık birini arkadaş seçiyorum kendime,

Kanun kaçağının teki, kaba, cahil biri, yaptığı işler

yüzünden başkalarının kınadığı biri olsun istiyorum,

3 Yunan mitolojisinde evlilik tanrıçası. Şiirin başlığı Antik Yunan'da evlilik törenlerinde yapılan bir yakarıdır.

Artık rol yapmayacağım, neden mahrum edeyim ki
kendimi yoldaşlarımdan?
Ey başkalarının sakındığı sizler, en azından uzak
durmuyorum ya sizden,
Aranıza giriyorum, şairiniz olacağım sizin,
Başkaları için olduğumdan daha fazlası olacağım sizin için.

Kalabalık Bir Şehirden Geçtim Zamanın Birinde

Kalabalık bir şehirden geçtim zamanın birinde, nakşettim
beynime görüntülerini, binalarını, gelenek ve
göreneklerini ileride kullanırım diye,
Ne var ki o koskoca şehirden tesadüfen karşılaştığım ve
sevdiği için beni orada alıkoyan bir kadın kaldı sadece
aklımda,
Her gün, her gece birlikteydik onunla—bunun dışında
her şeyi çoktandır unutmuşum,
Diyorum ya, bana tutkuyla sarılan o kadın kalmış bir tek
aklımda,
Yine dolaşıyoruz onunla, seviyoruz birbirimizi ve
ayrılıyoruz yeniden,
Yine tutuyor elimi, bırakamam onu,
Yanı başımda görüyorum onu sessiz, üzgün ve titreyen
dudaklarıyla.

Duydum Sizi Orgun Heybetli Hoş Sesleri

Duydum sizi orgun heybetli hoş sesleri, geçen pazar sabahı
kilisenin önünden geçerken,
Güz yelleri, alacakaranlıkta öylesine hüznle yükselen uzun
iç çekişlerinizi duydum yürürken ormanda,
Duydum mükemmel İtalyan tenorun şarkısını operada,
duydum sopranonun sesini kuartetin ortasında;

Sevgilimin kalbi! duydum senin de alçak sesle mırıldanışını
kafamın üzerine koyduğun bileğinde,
Duydum nabzını, her şey sessizliğe büründüğünde
kulağımın altında çınlayan küçük çanları geçen gece.

California Kıyılarından Bakarken Batıya Doğru

California kıyılarından bakarken batıya doğru,
Yorulmak bilmeden soruşturarak, arayarak henüz
bulunmayan şeyi,
Ben, çok yaşlı bir çocuk, dalgaların tepesinde, bakarken
doğumevine, göçmenlerin yurduna, uzaklara doğru,
Dalıyor gözlerim Batı denizimin kıyılarına, halka
tamamlanıyor neredeyse;
Zira Hindistan'dan, Kaşmir'in vadilerinden yola çıkıp
batıya doğru,
Asya'dan, kuzeyden, Tanrı'dan, bilgeden, kahramandan,
Güneyden, çiçekli yarımadalardan, baharat adalarından,
Uzun zamandır gezip, dolaşıp döndüğüm dünyadan,
Şimdi yeniden evime varıyorum, çok hoşnut ve neşeli,
(İyi de nerede uzun zaman önce başladığım yer?
Ve neden bulamadım onu hâlâ?)

Âdem Misali Sabah Erkenden

Âdem misali sabah erkenden,
Kameriyeden çıkınca yola uykumu almış, canlanmış
olarak,
Görün beni geçtiğim yolda, duyun sesimi, yaklaşın,
Dokunun bana, dokunun bedenime avcunuzun içiyle
geçerken ben,
Korkmayın bedenimden.

*Calamus*¹

Ayak Basılmamış Yollarda

Ayak basılmamış yollarda,
Gölcüklerin kıyısındaki çalılıklarda,
Kaçarak kendini sergileyen hayattan,
Şimdiye kadar yazılmış bütün değerlerden, hazlardan,
kârlardan, uyumlu şeylerden,
Ki uzun zaman ruhumu bunlarla beslemeye çalıştım,
Şimdi artık anlıyorum yazılmamış değerleri, anlıyorum
artık ruhumu,
Söz ettiğim insan ruhu keyif alır yoldaşlarından,
İşte burada, tek başıma, uzakta şamatasından dünyanın,
Hoş kokulu diller konuşup anlaşıyor benimle,
Artık utanmıyorum, (bu kuytu yerde başka yerde cesaret
edemediğim kadar konuşabilirim rahatça,)
Hissediyorum üstümde kendini sergilemeyen ancak her şeyi
içeren hayatı,
Artık kararlıyım erkekler arasındaki bağı anlatanlar dışında
hiçbir şarkı söylememeye,
Yansıtmaya onları mevcut hayata,
Ve bundan böyle miras bırakmayı atletik aşkı,

1 Yunan mitolojisinde erkek sevgilisi ölen ve kederinden eğir otuna dönüşen delikanlı, Kalamos. Whitman efsaneyi erkekler arasındaki yoğun erotik sevgiyi tanımlamak için kullanır.

Kırk bir yaşında Dokuzuncu ayın bu güzel öğleden
sonrasında,
Genç erkekler ya da bir zamanlar genç olanlar için
başlıyorum,
Sırrını söylemeye günlerimin ve gecelerimin,
Yoldaş ihtiyacını kutlamaya.

Göğsümün İtirlî Çayırları

Göğsümün ıtırlı çayırları,
Sizlerden yapraklar topluyorum, yazıyorum, daha sonra
hakkıyla okunsunlar diye,
Mezar yaprakları, üstümde ölümden sonra çıkan beden
yaprakları,
Uzun ömürlü kökler, uzun yapraklar, Ah kış
donduramayacak narin yapraklarınızı,
Her yıl yeniden yeşereceksiniz, yeniden çıkacaksınız
çekildiğiniz köşeden;
Bilmiyorum fark edecek mi yanınızdan geçen sayısız insan,
çekecekler mi hafif kokunuzu içlerine, ama eminim
birkaçı kayıtsız kalmayacaktır;
Ey narin yapraklar! Ey kanımın çiçekleri! İzin veriyorum
altınızda yatan kalpten kendinizce söz etmenize,
Ah altınızdaki şeyden ne kastettiğinizi bilmiyorum,
mutluluk değilsiniz siz,
Katlanabileceğimden acı bir tadınız var çoğu kez, yakıp
acıtıyorsunuz beni,
Yine de güzelsiniz benim için siz uçuk renkli kökler, ölümü
düşündürüyorsunuz bana,
Ölüm sayenizde güzeldir, (hem güzel bir şey var mıdır
aslında ölüm ve aşktan başka?)
Ah hayat için söylemiyorum burada sevgililer için yazdığım
şarkıları, sanırım ölüm için söylüyorum,

Zira ne kadar huzurlu, ne kadar ağırbaşlı büyüyüp
yükseliyor o âşıkların diyarına,
Ölüm ya da hayat aynıdır bana, ruhum yanaşmaz birini
tercihe,
(Emin değilim ama âşıkların yüce ruhudur en sıcak
karşıl原因 ölümü,)
Sahiden Ey ölüm, inanıyorum bu yapraklar tam da senin
dediğin gibi,
Daha uzun, tatlı birer yaprak olup çıkıyorlar ben
görebileyim diye! büyüyorlar göğsümden!
Fırılıyorlar oradaki o saklı kalpten!
Pembe köklerinizde kıvrılıp kalmayın öyle utangaç
yapraklar!
Öyle utanıp aşağılarda durmayın göğsümün ıtırılı çalıları!
Gelin hadi, kararlıyım bu geniş göğsümü açmaya, yetti artık
sizi havasız bırakıp bastırmam;
Simgesel, karpisli yapraklar serbestsiniz, bana hizmet
etmiyorsunuz artık,
Ne söyleyeceksem doğrudan söyleyeceğim,
Kendimden ve yoldaşlarımdan bahsedeceğim sadece,
bundan böyle onları dile getirmeyen bir söz asla
çıkmayacak ağzımdan,
O sözle ölümsüz yankılar yaratacağım baştan başa
Eyaletler'de,
Âşıklara örnek olacağım Eyaletler'de, hem kalıcı bir biçim
hem de iradeyle,
Görecekler sözlerimin ölümü neşeli kılacağını,
Öyleyse bana sesini ver Ey ölüm, düzen verebileyim diye
kendiminkine,
Bana verin kendinizi Ey aşk ve ölüm, zira her şeyden evvel
bana aitsiniz şimdi, ayrılmamacasına bir olmuşuz
sizinle,
Artık izin vermeyeceğim hayat dediğim şeyle beni
engellemenize,

Zira anlıyorum şimdi asıl anlamın sizde yattığını,
Gelip geçici biçimlerde saklandığınızı daha çok kendinize
ait gerekçelerle,
Anlıyorum sizin gelip asıl gerçeklik olarak ortaya
çıkacağınızı onların ardından,
Maddenin maskesinin ardında sabırla beklediğinizi, ne kadar
uzun sürerse sürsün,
Anlıyorum günün birinde belki de her şeye egemen
olacağınızı,
Belki bütün bu dış görünüş gösterisini dağıtacağınızı,
Belki de her şeyin ardında yatan şeyin siz olduğunuzu,
ama uzun ömürlü olmayacaklarını onların,
Oysa sizin çok ama çok uzun süre var olacağınızı.

Her Kimsen Şimdi Elimi Tutan

Her kimsen şimdi elimi tutan,
Bir şey eksikse her şey beyhude,
Uyarıyorum açıkça seni daha ileri gitmeden benimle,
Ben sandığın şey değilim, çok ama çok farklıyım.

Kimdir müridim olacak kişi?
Kim ister sevgimin talibi olmayı?

Bu yol hiç de güvenli değil, sonuç belirsiz, belki de yıkıcı,
Her şeyi terk etmek zorunda kalacaksın, isterim ki yalnızca
ben olayım tek ve biricik ölçün,
Yine de uzun ve yorucu olacaktır çiraklığın,
Terk etmek zorunda kalacaksın hayatının bütün geçmiş
kuramlarını ve çevrendekilerin hayatına gösterdiğin
uyumu,
O yüzden fazla zahmete girmeden bırak beni, indir elini
omuzlarımdan,
Bırak beni, kendi yoluna git.

Ya da gizlice şansını denemek için bir ormanda,
Ya da açık havada, bir kayanın arkasında,
(Zira ortaya çıkmam hiçbir odasında çatısı olan bir evin,
ne de insanlar arasında,
Kütüphanelerdeyse aptalın tekiyimdir, ahmağımdır, henüz
doğmamışımdır, ölüyümdür ya da,)
Ama muhtemelen seninle yüksek bir tepede, önce kolaçan
ederek etrafı, olur a beklenmedik bir anda yaklaşan
kimse var mı diye millerce ötelerden,
Ya da denize açılmışken seninle ya da deniz kıyısında
ya da sakın bir adada,
İşte o zaman değsin dudakların dudaklarıma, izin
veriyorum,
Bir yoldaşın uzun uzun öpüşüyle ya da öpüşüyle yeni
kocanın,
Zira yeni kocayım ve yoldaşım ben.

Ya da istersen, bastır beni giysilerinin altına,
Duyabileyim kalbinin vuruşlarını ya da kalçana
yaslanabileyim,
Al beni yanına uzak ülkelere giderken ya da uzak denizlere
açıldığında;
Zira yeterlidir, iyidir sana böyle sadece dokunmak,
Ve sana böyle dokunurken sessizce dalarım uykuya
ve sonsuza kadar geçerim kendimden.

Ama bu yapraklar kandırır seni kendini aldatıp tehlikeye
atmaya,
Zira anlamayacaksın bu yaprakları da, beni de,
Elinden kaçacak onlar ilkin, sonra daha da uzağa,
ben kesinlikle elinden kaçacağım,
Hiç şüpheye yer olmaksızın yakaladığını sandığında bile beni,
dikkat et!
Bil ki çoktan kaçmış olacağım senden.

Zira içindeki şeyler için yazmadım bu kitabı,
Ne sen okuyarak elde edebilirsin onu,
Ne beni yakından tanıyıp hayranlık duyan, beni
böbürlenerek övenler,
Ne sevgimin talipleri (pek azı dışında) başaracaklar,
Ne de şiirlerim yalnızca iyilik getirecek, onlar kötülük de
getirecek, belki daha fazlasını,
Zira birçok kez tahminde bulunup bir türlü
tutturamadığınız, o ima ettiğim olmadan her şey
beyhude;
O yüzden, bırak beni, kendi yoluna git.

Senin İçin Ey Demokrasi

Gel, ayrılmaz kıtayı yaratacağım,
Güneşin altındaki en görkemli soyu yaratacağım,
Kutsal, cazip ülkeler yaratacağım,
Sevgisiyle yoldaşların,
Bir ömür süren sevgisiyle yoldaşların.

Yoldaşlığı dikeceğim sık ağaçlar misali Amerika'nın bütün
nehirleri boyunca ve büyük göllerin kıyıları boyunca
ve çayırlikların her tarafına,
Ayrılmaz şehirler yaratacağım, kolları birbirlerinin omzuna
dolanmış,
Sevgisiyle yoldaşların,
Erkekçe sevgisiyle yoldaşların.

Benden geliyor bunlar sana Ey Demokrasi, sana hizmet
etmek için ma femme!²
Senin için söylüyorum bu şarkıları.

2 (Fr.) Kadınıım.

Şarkı Söyleyerek Baharda

Şarkı söyleyerek baharda topluyorum bunları sevgililer için,
(Ben değil de kim anlayacak sevgilileri, bütün acılarını
ve neşelerini?
Ben değil de kim olacak yoldaşların şairi?)
Toplayarak geçiyorum dünya bahçesinden, derken
çıkıyorum kapıdan,
Gölün kıyısından geçiyorum, biraz suda yürüyorum,
ıslanmaktan çekinmeden,
Sonra tarladan toplanıp atılan taşların yığıldığı ahşap
çitlerin yanından,
(Yaban çiçekleri, sarmaşıklar ve yabani otlar fışkırıyor
taşların arasından ve örtüyor onları, onların yanından
da geçiyorum,)
Uzakta, ormanın derinliklerinde ya da gezinirken yaz
sonunda, düşünmeden nereye gideceğimi daha,
Tek başına, koklayarak toprağımsı kokuyu, arada bir
durarak sessizliğin ortasında,
Yalnızım sanıyordum kendimi, ama çok geçmeden bir
topluluk sarıyor etrafımı,
Kimi yanımda yürüyor, kimi ardım sıra, kimi de kollarıma
ya da boynuma sarılıyor,
Ölmüş ya da yaşayan sevgili dostlarımın ruhları onlar, iyice
çoğalıyorlar, büyük bir kalabalık oluyorlar, ortalarında
kalıyorum,
Toplayarak, dağıtarak, şarkı söyleyerek, onlarla
dolaşıyorum oralarda,
Bir şey koparıyorum andaç olsun diye, fırlatıyorum kim
varsa yakınlarımda,
İşte bir çam dalıyla bir leylak,
İşte Florida'da her dem yeşil bir meşeden³ sarktığını
görüp kopardığım bir parça yosun, cebimden çıkarıp
veriyorum,

3 Kuzey Amerika'ya özgü her dem yeşil meşe, "live oak", Quercus virginiana.

İşte birkaç karanfil ve defne yaprağı, bir tutam adaçayı,
Ve işte şimdi gölün kıyısında suda yürürken bulup
çıkardığım şey,
(Ah işte en son burada görmüştüm beni şefkatle seven onu
ve işte bana dönüyor bir daha asla ayrılmamak üzere,
Bu da, Ah bundan böyle bu da andacı olacak yoldaşların,
bu eğir kökü,⁴
Alıp verin onu gençler kendi aranızda! kimsenin geri
çevirmesine izin vermeyin!)
Ve akçaağaç sürgünüyle bir demet yaban portakalı
ve kestane yaprağı,
Bir sap kuş üzümü, çiçek açmış erik dalı ve güzel kokulu
sedir,
Bunların hepsini yoğun bir ruh bulutuyla kuşattım,
Dolaşırken, gösterirken elimle ya da dokunurken
ya da yavaşça atarken kendimden uzağa,
Gösterirken herkese ne elde edeceğini, her birine bir şeyler
verirken;
Ama gölün kıyısında sudan çıkardığım şey, onu saklıyorum
kendime,
Vereceğim onu da elbette, ama yalnızca ben nasıl
sevebiliyorsam öyle sevebilenlere.

Yalnızca Kaburgalı Göğsümdeki Kabarışta Değil

Yalnızca kaburgalı göğsümdeki kabarışta değil,
Kendimden hoşnutsuzum diye geceleri öfkeyle iç çekişlerde
değil,
Derin derin soluyup bastıramadığım huzursuz ah edişlerde
değil,
Tutulmamış sayısız yeminde ve sözde değil,

4 Dere kenarlarında ve durgun sularda yetişen, 50-125 cm yüksekliğinde, çok yıllık otsu bir bitki, Acorus calamus.

İnatçı, vahşi ruhumun iradesinde değil,
 Tatlı besininde değil havanın,
 Şakağımda ve bileğimdeki atışta, zonklamada değil,
 Kalbin günün birinde sona erecek şaşılası kasılıp
 genişlemesinde değil,
 Sadece göklere söylediğim karşılanmamış nice dilekte değil,
 Tenha yerlerde yalnızken içimden taşan ağlayışlarda,
 gülüşlerde, meydan okuyuşlarda değil,
 Sıkılı dişlerin arasından çıkan kısık soluyuşlarda değil,
 Söylenen ve tekrarlanan sözlerde, gevezeliklerde,
 yankılarda, ölü sözcüklerde değil,
 Uyurken gördüğüm düşlerin mırıltılarında değil,
 Ne de bu her gün görülen inanılmaz düşlerin diğer
 mırıltılarında,
 Ne de mütemadiyen seni kucaklayan ve başından savan
 bedenimin uzuvlarında ve duyularında—orada da değil,
 Ne de onda, ne de bir başkasında Ey bir aradalık!
 Ey hayatımın nabzı!
 Varlığına ve kendini göstermene ihtiyacım var
 bu şarkılardakinden daha fazla.

Görünüslere Dair Korkunç Şüpheden

Görünüslere dair korkunç şüpheden,
 Ne de olsa kandırılmış olabileceğimiz belirsizlikten,
 O muhtemel güven ve umut tahminden öte bir şey
 olmayabilir zaten,
 O mezardan sonraki muhtemel hayat yalnızca hoş bir
 masal olabilir,
 Belki de algıladığım o şeyler, hayvanlar, bitkiler, insanlar,
 tepeler, ıslıl ıslıl akan sular,
 Gündüz ve geceleyin gökyüzü, renkler, yoğunluklar,
 biçimler, belki bunlar yalnızca görüntülerdir (şüphesiz
 öyleler) ve bilmiyoruzdur gerçek olan şeyi henüz,

(Sanki sırf aklımı karıştırmak, benimle alay etmek için nasıl da fırlıyorlar ikide bir oldukları yerden!

Çoğu zaman düşünürüm, ne ben ne bir başkası onlar hakkında bir şey bilebilir,)

Sundukları görüntüler (kuşkusuz bir görüntüden ibaretler) şu anki bakış açımın ürünüdür belki ve neye benzediklerine, ne de başka bir şeye dair hiçbir şey kanıtlamazlar (haliyle yetmez buna güçleri) tamamen değişen bakış açısı yüzünden;

Bence bunların ve bunlara benzer şeylerin yanıtı ilginçtir ki sevgililerim, sevgili arkadaşlarım veriyor,

Sevdiğim kişi seyahat ederken benimle ya da elimi tutup uzun süre oturduğunda yanımda,

O elle tutulmaz tatlı hava, sözcüklerin ve aklın kavrayamadığı o anlam sarıp sarmaladığında bizi,

İşte o zaman anlatılamaz, tarif edilemez bir bilgelikle doluyorum, susuyorum, ihtiyaç duymuyorum başka hiçbir şeye,

Görünürlere dair soruyu yanıtlayamıyorum ya da mezardan sonraki hayatla ilgili olanı,

Ama umursamadan yürüyorum ya da oturuyorum, tatmin oluyorum,

Onun elimi tutuşu tamamen tatmin ediyor beni.

Metafiziğin Esası

Şimdi de baylar,

Hatırınızda ve aklınızda kalsın diye söylüyorum bu sözleri, Metafiziğin esası ve son sözü olsun diye.

(Böyle dedi yaşlı profesör öğrencilerine, Kalabalık dersinin sonunda.)

İnceledikten sonra eskisi ve yenisini, Yunan ve Alman sistemlerini,

İnceleyip kavradıktan sonra Kant'ı, Fichte'yi, Schelling'i
ve Hegel'i,
Kavradıktan sonra Platon'u, Platon'dan üstün Sokrates'i,
Sokrates'ten üstün yüce İsa'yı uzun zaman araştırıp
kavradıktan sonra,
Dönüp bakıyorum bugün o Yunan ve Alman sistemlerine,
Anlıyorum hepsinin felsefesini, Hristiyan kiliselerini
ve öğretilerini,
Ancak Sokrates'te açıkça görüyorum ve yüce İsa'da,
Bir erkeğin güzelim sevgisini yoldaşına, arkadaşın arkadaşına
çekiciliğini,
Severek evlenmiş karı kocanın, çocukların ve ana babanın
birbirine sevgisini,
Her şehirde, her ülkede.

Geleceğin Kaydını Tutanlar

Geleceğin kaydını tutanlar,
Yaklaşın, duygularını açığa vurmayan dış görünüşün
ardına götüreceğim sizi, anlatacağım benim hakkımda
ne diyeceğinizi,
Basın adımı, asın resmimi en müşfik âşık diye,
Âşık arkadaşın portresi diye, âşık arkadaşının en çok
sevdiği,
Şarkılarıyla değil, içindeki engin sevgi okyanusuyla iftihar
eden ve onu cömertçe akıtan,
Sevgili arkadaşlarını, sevgililerini düşünerek bir başına
yürüyüşlere çıkan,
Sevdiğinden uzak kaldığında geceleri endişeli, uykusuz,
keyifsiz yatan,
Sevdiği kişi içten içe kendinden soğur diye o can sıkıcı
korkuyu çok iyi bilen,

En mutlu günlerini biriyle el ele uzaklarda, tarlalarda,
ormanlarda, tepelerde, başka insanlardan ayrı
dolaşarak geçiren,
Arkadaşının kolu onun omzunda, onunki de arkadaşının
omzuna sarılı sokaklarda gezinen.

Duyduğumda Günün Sonunda

Duyduğumda günün sonunda adımın alkışlandığını, yine de
keyif vermiyordu gelen gece bana,
İçki âlemlerinde ya da tasarılarım gerçekleştiğinde de mutlu
değildim,
Ama şafakta kalktığımda sağlık veren yatağımdan, dinç,
şarkı söyleyerek, çekerek vakti gelmiş güzün nefesini
içime,
Gördüğümde dolunayın batıda silikleşip sabah ışığında
gözden kayboluşunu,
Kumsalda tek başıma gezinirken ve soyunup yüzerken
denizde, gülüp serin sularla birlikte, gördüğümde
güneşin doğuşunu,
Ve düşününce canım arkadaşımın, sevgilimin bana
gelmek üzere yolda olduğunu, Ah işte o zaman mutlu
oluyordum,
Ah işte o zaman her nefes daha tatlı, yediklerim daha
besleyiciydi, güzel geçiyordu günler,
Ardından aynı neşeyle gelişi arkadaşımın bir sonraki akşam
vakti,
Ve gecenin ıssızlığında duydum dalgaların durmadan
yavaşça yuvarlanışını kıyıda,
Duydum suların ve kumların tıslayan hışırtısını sanki beni
tebrik etmek için fısıldarcasına,
Çünkü biricik sevgilim yatıyordu gecenin serinliğinde aynı
örtünün altında benimle,

O sessizlikte, güz mehtabında yüzü bana dönmüştü,
Ve kolu kaygısızca göğsüme yaslanmıştı—ve mutluydum
işte o gece.

Cazibeme Kapılan Yeni Kişi Sen misin?

Cazibeme kapılan yeni kişi sen misin?
Baştan uyarayım, sandığından çok farklıyım kesinlikle;
Bende aradığın ideali bulacağını mı sanıyorsun?
Sevgilin olmamın o kadar kolay mı olacağını sanıyorsun?
Arkadaşlığımın katışıksız bir doyum olacağını mı
sanıyorsun?
Güvenilir ve sadık biri mi sanıyorsun beni?
Bu dış görünüşten, benim sakın, hoşgörülü tavırlarımdan
ötesini göremiyor musun?
Gerçek bir kahramana doğru sağlam bir zeminde
ilerlediğini mi sanıyorsun?
Hiç düşünmedin mi Ey hayalperest her şeyin bir büyü,
bir hayal olabileceğini?

Sadece Kökler ve Yapraklar

Sadece kökler ve yapraklardır bunlar,
Yabanıl ormanlardan, göl kıyılarından erkeklere, kadınlara
getirilmiş kokular,
Kuzukulağıyla aşk karanfilleri, asmalardan daha sıkı saran
parmaklar,
Güneş doğarken yaprakların arasında saklanan kuşların
gırtlığından taşanlar,
Toprağın ve aşkın rüzgârlarıdır yaşayan kıyılardan
üzerinize kopup gelen, Ey siz yaşayan denizdeki
gemiciler!

Ayazın tatlandırdığı böğürtlenler ve Üçüncü ayın taze sürgünleridir bunlar kışın gücü kırılırken tarlalarda gezinen gençlere sunulan,
Aşk tomurcukları, her kimseniz, önünüze konmuş ya da içinize,
Eskiden olduğu gibi açmayı bekleyen tomurcuklar, Güneşin sıcaklığını getirirseniz onlara, açarlar, biçim verirler size, renk ve koku verirler,
Besin ve su olursanız onlara, çiçek, meyve, uzun dallar ve ağaç olup çıkarlar.

Ne Yükselip Kül Eden Alevler

Ne yükselip kül eden alevler,
Ne yükselip çekilen deniz dalgaları,
Ne de rüzgârla sürüklenip zarıfçe uçuşan ve her neresi olursa düşüveren,
On binlerce tohumun beyaz tüylü yumaklarını usulca taşıyan yaz ortasının tatlı kuru esintisi;
Bunlar değil, Ah bunların hiçbiri sevdiğimin aşkıyla yakıp kül eden içimdeki alevlerden daha fazlası değil,
Ah hiçbiri benden daha fazla telaşla bir içeride bir dışarıda değil;
Gelgit acele eder mi bir şeyi ararken, vazgeçer mi hiç?
Ah ben de öyleyim,
Ne tüylü tohum yumakları, ne kokular, ne de yağmur boşaltan yüksekteki bulutlar sürüklenir havada,
Ruhumun havada sürüklendiğinden daha fazla,
Her yana sürüklendim Ey aşk, arkadaşlık için, senin için.

Sızan Damlalar

Sızan damlalar! mavi damarlarımı terk eden!
Ey damlalarım! sızıntılar, yavaş damlalar,

Dürüstçe düşen benden, damlayan, kanayan damlalar,
Hapsedildiğiniz yaralardan serbest kalıp düşen,
Yüzümden, alnımdan, dudaklarımdan,
İçinde gizlendiğim göğsümden dışarı taşın kırmızı damlalar,
günah çıkaran damlalar,
Lekeleyin her sayfayı, lekeleyin söylediğim her şarkıyı,
söylediğim her sözü, kanlı damlalar,
Tanışınlar sizin kıpkırmızı hararetinizi, parlasınlar,
Doyurun onları kendinizle, utangaç ve ıslak,
Parıldayın yazdığım, yazacağım her şeyin üstünde, kanayan
damlalar,
Işığınızda görülsün her şey, yüzü kızaran damlalar.

Çılgın Âlemler Şehri

Çılgın âlemler şehri, yürüyüşler ve hazlar şehri,
Yaşadığım ve ortasında şarkılar söylediğim şehir, bir gün
şereflelendireceğim seni,
Ne kutlamaların, ne değişen manzaraların, ne gösterilerin
ödeyebilir bana borcunu,
Ne sonu gelmeyen sıra sıra evlerin, ne rıhtımlarındaki
gemiler,
Ne sokaktaki geçit törenlerin, ne içinde mallar sergilenen
vitrinlerin,
Ne âlimlerle söyleşmek, ne suareden ya da şölenden payımı
almak;
Bunlar değil, ama içinden geçerken Ey Manhattan, bana
sevgi sunan o hızlı bakışlar var ya,
Bakışlarıma karşılık veren—işte bunlar öder borcunu
bana,
Sevgililer, birbirini hep sevenler öder bana borcunu
yalnızca.

Bak Şu Yanık Tenli Yüze

Bak şu yanık tenli yüze, şu gri gözlere,
Şu sakala, boynumdaki kırılmamış şu beyaz yapağıya,
Kahverengi ellerime, hiçbir cazibesi olmayan şu sessiz
hâllerime;
Ama derken bir Manhattanlı gelir ve her ayrılışımızda öper
beni hafifçe dudaklarımdan o güçlü aşkla,
Ben de sokağı geçerken ya da geminin güvertesinde
bir öpücük veririm ona karşılık olarak,
Amerikan yoldaşların selamına karşılık veririz karada
ve denizde,
Biz iki doğal, kendi hâlinde iki kişi.

Louisiana'da Büyüyen Her Dem Yeşil Bir Meşe Gördüm

Louisiana'da büyüyen her dem yeşil bir meşe gördüm,
Bir başınaydı, yosunlar sarkıyordu dallarından,
Hiçbir arkadaşı olmadan oracıkta keyifli, koyu yeşil
yapraklar sürüyordu,
Ve sert, inatçı, dinç görünüşü kendimi düşündürdü bana,
Ama nasıl olup da yakınında arkadaşı olmadan orada
bir başına neşeli yapraklar sürebildiğine şaşıtm,
zira ben yapamazdım,
Ben de bir dalcık kırdım üstünde birkaç yaprak olan
ve biraz yosun doladım etrafına,
Ve yanımda getirdim, odamda bir yere koydum
görebileyim diye,
Gerek yoktu bana sevgili arkadaşlarımı hatırlatmasına,
(Çünkü son zamanlarda onlardan başka düşündüğüm
bir şey yok,)
Yine de tuhaf bir andaç bu, erkekçe aşkı aklıma getiriyor;
Buna rağmen ve her dem yeşil bir meşe ışıldasa da
bir başına Louisiana'daki geniş bir düzlükte,

Keyifli yapraklar sürse de hayatı boyunca yakınında
bir arkadaş, bir sevgili olmadan,
Çok iyi biliyorum yapamayacağımı bunu.

Bir Yabancıya

Yoldan geçen yabancı! bilmezsin ne kadar hasretle
gözlediğimi seni,
Sen aradığım erkek olmalısın ya da aradığım kadın (bir
rüya gibi geliyor bana,) Eminim seninle mutlu bir hayat sürdürdüm bir yerlerde,
Her şeyi hatırlıyorum birbirimizin yanından hızla geçerken,
akışkan, sevecen, saf, olgun,
Sen benimle büyüdün, bir oğlandın ya da kız yanımda,
Seninle yiyip seninle uyudum, bedenim sadece senin değildi,
ne de benimkini yalnız benim bıraktı,
Gözlerinin hazzını veriyorsun, yüzünün, teninin, geçerken
birbirimizin yanından, karşılığında sakalımı alıyorsun,
göğsümü, ellerimi,
Konuşmayacağım seninle, seni düşüneneğim tek başıma
otururken ya da yalnız başıma uyanınca gece yarısı,
Bekleyeceğim, seni bir daha göreceğim, kuşkum yok,
Ne gerekiyorsa yapacağım seni kaybetmemek için.

Şu Anda Hasret Dolu ve Dalgın

Şu anda hasret dolu ve dalgın otururken yalnız başıma,
Bana öyle geliyor ki hasret dolu ve dalgın başka insanlar
var başka diyarlarda,
Bana öyle geliyor ki baksam görebilirim onları
Almanya'da, İtalya'da, Fransa'da, İspanya'da,
Ya da çok uzak diyarlarda, Çin'de, Rusya'da
ya da Japonya'da, başka diller konuşan,

Ve sanki bu insanları tanısam, bağlanırım onlara kendi
ülkemdeki insanlara bağlandığım gibi,
Ah biliyorum, kardeş ve sevgili olacağımı,
Biliyorum mutlu olacağımı onlarla.

Duydum İtham Edildiğimi

Duydum itham edildiğimi, kurumları yok etmeye
çalışıyormuşum,
Aslında ne taraftarıyım kurumların, ne de karşıyım onlara,
(Sahi ne işim olur ki onlarla? ya da onları yok etmeyle?)
İnşa etmek istiyorum sadece Mannahatta'da ve bu
Eyaletler'in içlerinde ya da deniz kıyısındaki her şehrinde,
Ve tarlalarda, ormanlarda, suyu yaran küçük ya da büyük
her gemi omurgasının üstünde,
Binasız, kuralsız, yöneticisiz, iddiasız,
Yoldaşların sevgili aşk kurumunu.

Çayır Otlarını Yararak

Çayır otlarını yararak, içime çekerek eşsiz kokularını,
Onlardan manevi bir karşılık talep ediyorum,
Talep ediyorum erkeklerin verimli, samimi yoldaşlığını,
Talep ediyorum yaprakların boy atıp söz, eylem, varlık
olmalarını,
Açık havada, iri, güneş görmüş, taze, besleyici olanları,
Kendi tarzlarında yürüyen, dimdik, özgürlük ve iradeyle
adımlayanları, takip etmek yerine öncülük edenleri,
Bastırılmamış bir cesareti, tatlı, dinç tenleri lekesiz olanları,
Başkanların ve valilerin suratına pervasızca bakıp *Sen
kimsin?* diyebilenleri,
Dünyevi tutkuyla dolu, saf, asla boyun eğmemiş, asla itaat
etmemiş olanları,
Amerika'nın içlerinden gelenleri.

İncelediğimde Kazandıkları Şanı

İncelediğimde kahramanların kazandıkları şanı ve güçlü
generallerin başarılarını, imrenmiyorum generallere,
Ne de Başkanlık koltuğundaki Başkanlara veya muhteşem
evlerdeki zenginlere,
Ama sevgililerin beraberliğini, birlikte nasıl olduklarını
duyduğumda,
Hayat boyunca tehlikeler ve nefret karşısında
değişmediklerini uzun uzun dinlediğimde,
Gençlikte, orta yaşta ve ihtiyarlıkta nasıl kararlı, nasıl sevgi
dolu ve birbirlerine bağlı olduklarını duyduğumda,
Düşüncelere dalıyorum—çabucak uzaklaşıyorum acı bir
imrenmeyle.

Biz İki Oğlan, Tutunan Birbirine

Biz iki oğlan, tutunan birbirine,
Biri diğerini asla bırakmadan,
Bir aşağı bir yukarı, Kuzey'e, Güney'e yolculuklar
yapıyoruz,
Gücümüzün keyfini çıkararak, esneterek kollarımızı,
parmaklarımızı sıkıca kavrayarak,
Silahlı ve korkusuz, yiyip içerek, uyuyarak, sevişerek,
Tanımadan kendimizden başta bir kanun, yelken açarak,
askerlik yaparak, çalarak, gözdağı vererek,
Korkutarak paragözleri, köle ruhluları, rahipleri, havayı
soluyarak, su içerek, dans ederek çimlerin üstünde
ya da deniz kıyısında,
Şehirleri zapt ederek, küçümseyerek rahatı, alay ederek
heykellerle, zayıflığı kovalayarak,
Ganimetimizi toplayarak.

Bir Söz Veriyorum California'ya

Bir söz veriyorum California'ya,
Ya da iç kısımlardaki muhteşem kırsal Düzlüklere, Puget
Boğazı'na ve Oregon'a;
Doğu'da biraz daha oyalanıp tez elden sana geliyorum,
kalıp orada güçlü Amerikan aşkını öğretmek için,
Çünkü çok iyi biliyorum, ben ve güçlü aşk sana aidiz,
ülkenin içlerinde ve Batı Denizi boyunca;
Çünkü bu Eyaletler içerilere doğru yönelirler ve Batı
Denizi'ne, ben de öyle yapacağım.

Burada En Zayıf Olan Ayrılıyor Benden

Burada en zayıf olan ayrılıyor benden ama en güçlü olan
kalıyor yanımda,
Burada örtüp gizliyorum fikirlerimi, açık etmiyorum onları,
Ama onlar beni açık ediyorlar diğer bütün şiirlerimden
daha çok.

Emekten Tasarruf Eden Makine

Ne emekten tasarruf eden bir makine,
Ne bir buluş yapmışlığım var,
Ne bir hastane ya da kütüphane yapmak için yüklüce
bir miras bırakmam mümkün,
Ne hatırlanacak bir cesaret örneği Amerika için,
Ne edebî bir başarı, ne zekâ, ne de raflarda duracak
bir kitap,
Olsa olsa birkaç neşeli şarkı kalacak benden geriye havada
uçuşan,
Yoldaşlar ve sevgililer için.

Anlık Bir Bakış

Bir aralıktan bir anlığına gözüme ilişti,
Bir kış gecesi geç vakit işçi ve şoför kalabalığının sobanın
etrafında toplandığı bir barda, oturuyordum kimse fark
etmeden bir köşede,
Görünce beni seven, benim de sevdiğim bir genci, usulca
yaklaşıp yanına oturdum tutabilsin diye elimi,
Girip çıkanların, içilen içkilerin, küfürlerin ve belden aşağı
şakaların gürültüsü ortasında uzun süre,
İkimiz vardık—memnun, mutlu bir arada olmaktan,
birazcık konuşmaktan, belki de hiç konuşmamaktan.

Bir Yaprak El Ele Tutuşmak İçin

Bir yaprak el ele tutuşmak için;
Siz içten insanlar, yaşlı ya da genç!
Siz Mississippi'dekiler, Mississippi'nin bütün kollarında
ve bataklıklarındakiler!
Siz dost canlısı gemiciler ve çarkçılar! siz kaba insanlar!
Siz çiftler! ve caddeler boyunca akan bütün kalabalıklar!
Aranıza karışmak istiyorum, el ele dolaşmanın sizin için
sıradan bir şey olduğunu görene kadar.

Dünya, Benzerim Benim

Dünya, benzerim benim,
Öyle vurdumduymaz, heybetli ve yüce görünsen de orada,
Şüphedeyim bütün bunlardan;
Sanırım patlayabilecek vahşi bir şey var senin içinde,
Zira bir atlet âşık bana, ben de ona,
Ancak ona karşı patlayabilecek vahşi ve korkunç bir şey
var içimde,
Sözcüklerle anlatmaya cesaret edemem, hatta bu şarkılarda
bile.

Bir Rüya Gördüm Rüyamda

Bir rüya gördüm rüyamda, bir şehir gördüm bütün
dünyanın saldırıları karşısında yenilmeyen,
Düşlediğim yeni Arkadaşlar şehriydi bu,
Orada hiçbir şey üstün değildi güçlü sevgiden, her şeyin
başıydı o,
Bu her an görülüyordu o şehrin insanların eylemlerinde,
Görünüşlerinde ve sözlerinde.

Sence Ne Yazmak İçin Alıyorum Elime Kalem?

Sence ne yazmak için alıyorum elime kalem?
Mükemmel tasarlanmış, görkemli savaş gemilerini mi
bugün açık denizde pupa yelken geçerlerken gördüğüm?
Geçmişin ihtişamını mı? yoksa beni sarmalayan gecenin
ihtişamını mı?
Yoksa yere göğe sığdırılamayan şehrin büyüyüp etrafımı
kuşatmasını mı?—hayır;
Sadece bugün iskelede kalabalığın ortasında gördüğüm
kendi hâlinde iki adamı, iki sevgili arkadaşına yakışır
şekilde vedalaşan,
Biri diğerinin boynuna sarılmıştı ve öptü onu tutkuyla,
Gidecek olan diğeriyse sımsıkı sardı onu kollarında kalsın
diye.

Doğu'ya ve Batı'ya

Doğu'ya ve Batı'ya,
Seaside State'deki⁵ adamdan ve Pennsylvania'dakine,
Kuzey'deki Kanadalıdan, Güneyliye seviyorum hepsini,
Bunları mükemmel bir güvenle betimliyorum kendimi
betimler gibi, her insanda var o öz,

⁵ Long Beach, New Jersey.

Bence asıl niyeti bu Eyaletler'in, harika, coşkulu,⁶ daha evvelden bilinmeyen bir arkadaşlık inşa etmek, Çünkü seziyorum bunun beklediğini, hep beklediğini, gizli hâlde bütün insanların içinde.

Sevdiğim Birini Düşününce Bazen

Sevdiğim birini düşününce bazen öfkeye kapılıyorum,
karşılıksız bir aşk taşıyor benden diye korkarak,
Ama şimdi anlıyorum, karşılıksız aşk yoktur, karşılığı
bir şekilde ödenir aşkın,
(Birini sevmiştim tutkuyla ve karşılık görmemişti aşkım,
Ama bu şarkıları yazdım o sayede.)

Batılı Bir Oğlana

Özümsediğim birçok şeyi öğretiyorum sana, öğrencim⁷
olasın diye;
Ancak benimki gibi bir kan dolaşmıyorsa damarlarında,
Eğer sessizce seçilmiyorsan sevgililerce ve seçemiyorsan
sevgililerini sessizce,
Ne faydası var ki öğrencim olmanı istemenin?

Ey Sıkıca Demirlemiş Sonsuz Aşk!

Ey sıkıca demirlemiş sonsuz aşk! Ey sevdiğim kadın!
Ey gelinim! Ey karım! benim anlatabileceğimden de karşı
konulmaz seni düşünmek!
Ama sonra, bedenden ayrılmış ya da başka bir bedende
doğmuşçasına ayrı,

6 Whitman özgün metinde Fransızca "exalté" sözcüğünü "exalté" şeklinde kullanmıştır.

7 Whitman özgün metinde Fransızca "élève" sözcüğünü aksansız olarak kullanmıştır.

Tüy gibi hafif, son atletik beden benim tesellim,
Yükseliyorum, senin aşkının diyarlarında süzülüyorum
Ey erkek,
Ey aylak hayatımın ortağı.

Ortasında Kalabalığın

Ortasında kalabalığın, kadınların, erkeklerin,
Birinin beni seçtiğini hissediyorum gizli, kutsal işaretlerle,
Benden daha yakında olan birini, bir anne ya da babayı,
kadını, kocayı, kardeşi, çocuğu değil de beni,
Bazıları afallıyor ama o değil—çünkü tanıyor beni.

Ey sevgili, ey mükemmel dengim,
Ben de istiyordum beni keşfetmeni böyle küçük imalarla,
Ve seninle karşılaştığımda istiyordum seni keşfetmeyi
aynı şekilde.

Ey Yanına Sık Sık ve Sessizce Geldiğim Sen

Ey yanına sık sık ve sessizce geldiğim sen, her neredeyse
seninle olayım diye,
Yürürken senin yanında veya otururken ya da aynı odada
kalırken seninle,
Nereden bileceksin senin uğruna içimde oynaşan o gizli
ateşin kıvılcımını.

Şu Benzerim Gölge

Şu benzerim gölge, oraya buraya savrulan geçim derdi için,
laflayan, çekişen,
Sık sık durup bakakalırım ona bir oraya bir buraya
koşuştururken,

Sık sık şüpheyi düşerim bu sahidin ben miyim diye;
Ama sevgililerim arasındayken ve söylenirken bu şarkılar,
Ah hiç şüphe etmem o sahidin ben miyim diye.

Hayat Doluyum Şimdi

Hayat doluyum şimdi, eli ayağı düzgün, göze görünür,
Kırk yaşındayım, Eyaletler'in seksen üçüncü yılında,
Bundan bir ya da birkaç yüzyıl sonraya,
Bunları henüz doğmamış olan size yolluyorum, arayarak
sizleri.

Okuduğunuzda bunları görünmez olacağım görünür olan
ben,
Şimdi eli ayağı düzgün, göze görünür olan sizler, hayata
geçirip şiirlerimi beni arama sırası sizde,
Hayal ederek yanınızda ve yoldaşınız olsaydım ne kadar
mutlu olacağınızı;
Varsayın ki sizinleyim. (Çok da emin olmayın şimdi sizlerle
olduğumdan.)

Salut Au Monde!⁸

1

Ey Walt Whitman tut elimi!
Nasıl da akan mucizeler! ne görüntüler, ne sesler!
Kaynaşmış, bitmeyen bağlantılar, her biri diğerine
kenetlenmiş,
Her biri hepsine karşılık veriyor, her biri dünyayı paylaşıyor
hepsiyle.

8 (Fr.) Dünya'ya Selam.

Nedir içinde genişleyen Walt Whitman?
Nedir o sızan dalgalar, topraklar?
Hangi iklimler? hangi kişiler, hangi şehirler var orada?
Kim bu çocuklar, kimi oynayan, kimi uyuyan?
Bu kızlar kim? kim bu evli kadınlar?
Kim bu kollarını birbirinin omzuna dolamış aheste gezen
ihtiyar erkek topluluğu?
Nedir bu ırmaklar? bu ormanlar, meyveler?
Nedir siste böyle yükselen bu dağların adı?
Nedir insanlarla dolu bunca ev?

2

İçimde enlemler genişler, boylamlar uzar,
Asya, Afrika, Avrupa doğudadır—Amerika batıda,
Dünya rüzgârlarının uzantılarını birleştirir sıcak ekvator,
Kuzeyle güney döndürür eksenin uçlarını ilginç biçimde,
İçimdedir en uzun gün, güneş eğik halkalarda döner durur,
aylarca batmaz,
İçimde yatan gece yarısı güneşi vakti gelince ufuktan
yükselip batar yeniden,
İçimdedir kuşaklar, denizler, çağlayanlar, ormanlar,
volkanlar, gruplar,
Malezya, Polinezya ve büyük Batı Hint Adaları.

3

Neler duyuyorsun Walt Whitman?

İşçinin şarkısını, çiftçinin karısının şarkısını duyuyorum,
Uzaktan çocukların, hayvanların seslerini duyuyorum
sabahın erken vaktinde,

Yaban atlarını kovalayan hırslı Avustralyalıları duyuyorum,
Kestane gölgesinde rebap ve gitar eşliğinde kastanyetlerle
yapılan İspanyol dansını duyuyorum,
Thames'den gelen aralıksız yankıları duyuyorum,
Ateşli Fransız özgürlük şarkılarını duyuyorum,
İtalyan boynacıların okuduğu ahenkli eski şiirleri
duyuyorum,
Suriye'deki çekirgeleri duyuyorum korkunç bulutlar
hâlinde saldırırken tahıllara, çimenlere,
Antik Mısır dilinde nakaratları duyuyorum gün batımında,
bir rüyadaymış gibi düşerlerken engin, kara, kutsal ana
Nil'in göğsüne,
Meksikalı katırcının çıkardığı sesleri duyuyorum ve katırın
çanlarını,
Arap müezzinin caminin tepesinden gelen çağrısını
duyuyorum,
Hristiyan rahipleri duyuyorum kiliselerinin mihraplarında,
duyuyorum birbirine karşılık veren bas ve sopranoları,
Kazakların bağırışlarını duyuyorum, Okotsk'ta denize
açılan gemicinin sesini,
Yürüyen köle kafilesinin hırıltılı nefeslerini duyuyorum,
birbirine bağlanmışlar bileklerinden, ayaklarından
zincirle, yanlarında ikişerli, üçerli iri yarı adamlar
ilerliyor,
İbranilerin Kutsal Kitap'ı, Zebur'u okuduklarını
duyuyorum,
Yunanların ritmik söylencelerini, Romalıların kahramanlık
destanlarını duyuyorum,
Güzel Tanrı İsa'nın kutsal hayatının ve kanlı ölümünün
hikâyesini duyuyorum,
Bir Hindunun gözde öğrencisine öğretişini duyuyorum üç
bin yıl önce yazan şairlerden bugüne kadar bozulmadan
ulaşan aşkları, savaşları, özdeyişleri.

4

Ne görüyorsun Walt Whitman?

Kim o selam verdiklerin, kimdir selamına birbiri ardına
karşılık verenler?

Uzayda dönüp duran büyük bir mucize görüyorum,
Üzerinde minicik çiftlikleri, köyleri, harabeleri,
mezarlıkları, hapishaneleri, fabrikaları, sarayları,
kulübeleri, vahşilerin barakalarını, göçebe çadırlarını
görüyorum,

Bir yanda uyuyanların uyuduğu gölgelik kısmı görüyorum,
diğer yanda güneşli kısmı,

Işığın ve gölgenin tuhaf, ani yer değiştirmişini görüyorum,
Uzak ülkeleri, insanların görüyorum ülkemdekileri nasıl
yakından görüyorsam.

Bereketli sular görüyorum,

Dağların doruklarını görüyorum, And Dağları'nı
görüyorum sıra sıra uzanan,

Açıkça görüyorum Himalayalar'ı, Tanrı Dağları'nı,
Altaylar'ı, Gat Dağları'nı,

Görüyorum dev zirvelerini Elbruz'un, Kazbek'in,
Bazardüzü Dağı'nın,

Avusturya Alpleri'ni, Karintiya Alpleri'ni görüyorum,
Pireneler'i, Balkanlar'ı, Karpatlar'ı, kuzeye doğru Dovrefjell
Dağları'nı, sonra denizin açıklarında Hekla Dağı'nı
görüyorum,

Vezüv'ü, Etna'yı, Ay Dağları'nı, Madagaskar'ın kızıl
dağlarını görüyorum,

Libya, Arap ve Asya çöllerini görüyorum,

Kuzey ve Güney kutbundaki ürkütücü devasa buz dağlarını
görüyorum,

Dev okyanusları görüyorum ve küçük olanları, Atlantik'i,
Pasifik'i, Meksika Denizi'ni, Brezilya Denizi'ni, Peru
Denizi'ni,

Hindistan'ın denizlerini, Çin Denizi'ni, Gine Körfezi'ni,
Japon denizlerini, dağlarla karaya kenetlenmiş güzelim
Nagazaki Koyu'nu,
Baltık, Hazar, Botni Körfezi, Britanya sahillerinin ve Biskay
Koyu'nun kıyılarını,
Pırıl pırıl güneşli Akdeniz ve onun bütün adalarını,
Beyaz Denizi ve Grönland'ın çevresindeki denizi.

Dünyanın denizcilerini görüyorum,
Kimi fırtınaya yakalanmış, kimi gözetleme yerinde
geceleyin,
Kimileri sürükleniyor çaresizce, kimi bulaşıcı hastalığın
pençesinde.

Dünyanın yelkenlilerini, buharlı gemilerini seyrediyorum,
bazıları toplanmış bir limanda, sefere çıkmış bazıları,
Bazıları yelken açmış Fırtınalar Burnu'nda, bazıları Cabo
Verde'de, diğerleri Guardafui, Bon ya da Bojador
Burnu'nda,

Bazıları Dondra ucunda, bazıları Sunda Boğazı'nı geçiyor,
diğerleri Lopatka Burnu'nu ya da Bering Boğazı'nı,
Bazıları Horn Burnu'nu geçiyor, bazıları Meksika
Körfezi'nde yelken açmış ya da Küba ya da Haiti
 taraflarında, diğerleri Hudson Körfezi ya da Baffin
Körfezi'nde,

Bazıları Dover Boğazı'nı geçiyor, bazıları Wash Körfezi'ne
giriyor, bazıları Solway Halici'ne, Clear Burnu'na,
bazıları Land's End Burnu'na,

Bazıları Zuyder Zee'yi geçiyor ya da Scheld'i,
Bazıları girip çıkıyor Cebelitarık'tan, Çanakkale'den,
Bazıları amansızca zorluyor kuzeydeki soğuk buz
yığınlarını,

Bazıları Obi ya da Lena'dan aşağıya iniyor veya yukarıya
çıkıyor,

Bazıları Nijer ya da Kongo Nehri'nde, diğerleri İndus,
Brahmaputra ve Kamboçya Nehri'nde,
Bazıları Avustralya limanlarında istim üstünde bekliyor
yola çıkmayı,
Bekliyorlar Liverpool'da, Glasgow'da, Dublin'de,
Marsilya'da, Lizbon'da, Napoli'de, Hamburg'da,
Bremen'de, Bordo'da, Lahey'de, Kopenhag'da,
Bekliyorlar Valparaiso'da, Rio de Janeiro'da, Panama'da.

5

Dünyanın demiryolu hatlarını görüyorum,
Görüyorum onları Büyük Britanya'da, Avrupa'da,
Görüyorum Asya'da ve Afrika'da.

Dünyanın elektrikli telgraflarını görüyorum,
Şeritleri görüyorum türümün savaş, ölüm, kayıp, kazanç,
tutku haberlerini veren.

Dünyanın uzun nehir çizgilerini görüyorum,
Amazon'u görüyorum ve Paraguay'ı,
Çin'in dört büyük nehrini görüyorum—Amur'u, Sarı
Nehri, Yangtze'yi, İnci Nehri'ni,
Seine'in, Tuna'nın, Loire'in, Rhone'un, Guadalquivir'in
döküldüğü yeri görüyorum,
Volga'nın, Dinyeper'in, Oder'in kıvrımlarını görüyorum,
Toscana'dan aşağı giden Arno'yu, Venedik'in yanından
geçen Po'yu görüyorum,
Eğin Körfezi'nden yelken açıp çıkan Yunan denizciyi
görüyorum.

Eski Asur İmparatorluğu'nun merkezini görüyorum,
 Perslerininkini, Hintlilerininkini de,
 Ganj'ın Saukara'nın yüksek ucundan dökülüştünü
 görüyorum.

Avatarların Tanrı fikrini insan biçiminde ete kemiğe
 büründürdüğü yeri görüyorum,
 Birbiri ardı sıra gelen rahiplerini görüyorum dünyanın,
 kâhinleri, kurban adayanları, brahma rahiplerini,
 sâbii rahiplerini, lamaları,⁹ keşişleri, müftüleri, öğüt
 verenleri,
 Mona korularında yürüyen Kelt rahiplerini görüyorum,
 görüyorum ökse otunu ve mine çiçeğini,
 Tanrı bedenlerinin ölüm tapınaklarını görüyorum, eski
 işaretleri görüyorum.

İsa'nın son yemeğinde ekmeğini yiyişini görüyorum,
 gençlerin ve yaşlıların ortasında,
 Görüyorum güçlü, kutsal, genç Herkül'ün uzun süre
 sadakatle zahmetler çekip sonunda öldüğü yeri,
 Güzel, gececil evlat, endamlı Bakkhus'ün masum, hoş
 hayatının geçtiği yeri ve talihsiz sonunun geldiği yeri
 görüyorum,
 Kneph'i¹⁰ görüyorum, serpiliyor, maviler içinde, başında
 tüylerden tacıyla,
 Herkesin sevdiği Hermes'i görüyorum, beklenmedik anda
 ölürken şunları söyleyen insanlara: *Ağlamayın benim
 için,*
*Gerçek ülkem değil burası, gerçek ülkemden sürgünde
 yaşadım hep, oraya dönüyorum şimdi,*
O göksel diyara gidiyorum, herkesin sırası gelince gittiği.

⁹ Dharma hocaları.

¹⁰ Hayatı ve tanrıları yaratan, sonradan Ammon ile özdeşleşen Mısır tanrısı.

Dünyanın savaş alanlarını görüyorum, çimenler bitiyor
üstlerinde, çiçekler ve mısır,
Keşif yollarını görüyorum eskisi, yenisiyle.

İsimsiz taş duvarları görüyorum, bilinmeyen olaylardan,
kahramanlardan, dünyanın kayıtlarından kutsal
mesajları.

Destanların geçtiği yerleri görüyorum,
Çam ağaçlarını, köknarları görüyorum sert kuzey
rüzgârlarının kopardığı,
İri granit kayaları, uçurumları görüyorum, yeşil çayırları,
gölleri görüyorum,
Mezar höyüklerini görüyorum İskandinav savaşçıların,
Görüyorum taşlarla nasıl yükseldiklerini kıyısında
dalgalı okyanusların, ölülerin ruhları sıkılınca sessiz
mezarlarından kalkıp bakabilsinler diye savrulan dev
dalgalara ve yenilenebilsinler diye fırtınalarla, enginlikle,
özgürlük ve eylemle.

Asya steplerini görüyorum,
Moğol höyüklerini, Kalmukların, Başkırtların çadırlarını,
Göçebe kabileleri görüyorum öküz ve inek sürüleriyle,
Vadilerin çentiklediği yaylaları görüyorum, yabanıl
ormanları, çölleri,
Develeri görüyorum, yaban atlarını, toy kuşlarını, kuyruğu
dolgun koyunları, antilopları, pusuya yatmış kurtları.

Habeşistan'ın yaylalarını görüyorum,
Otlayan keçi sürülerini görüyorum, incir ağaçlarını,
demirhindi ve hurma ağaçlarını,
Tef buğdayı tarlalarını görüyorum, yeşil ve altın sarısı
alanları.

Brezilyalı vaqueroları¹¹ görüyorum,
 Görüyorum Sorata Dağı'na çıkan Bolivyalıları,
 Wacho'nun¹² ovadan geçişini görüyorum, görüyorum eşsiz
 atlıyı kolunda kemendiyle,
 Pampalarda derisi için yaban sığırı kovalayanları
 görüyorum.

8

Karla, buzla kaplı bölgeleri görüyorum,
 Keskin bakışlı Samoyedleri ve Finleri görüyorum,
 Teknesinde elinde zıpkınıyla kımıldamadan duran fok
 avcısını,
 Köpeklerin çektiği hafif kızağında Sibiryalıyı görüyorum,
 Domuz balığı avcılarını görüyorum güney Pasifik'te, kuzey
 Atlantik'te balina avlayan tayfaları görüyorum,
 İsviçre'nin uçurumlarını, buzullarını, vadilerini
 görüyorum—gözümünden kaçmıyor uzun kışlar
 ve yalıtılmışlık duygusu.

Dünyanın şehirlerini görüyorum ve rastgele bir parçası
 yapıyorum kendimi onların,
 Gerçek bir Parisliyim,
 Viyana'nın, St. Petersburg'un, Berlin'in, Constantinople'un
 yerlisiyim,
 Adelaideliyim, Sidneyli, Melbournelü,
 Londralıyım, Manchesterlı, Bristollü, Edinburghlu,
 Limerickliyim,
 Madridliyim, Cadizli, Barcelonalı, Portolu, Lyonslu,
 Brükselli, Bernliyim, Frankfurtluyum, Stuttgartlı,
 Turinli, Floransalıyım,

11 (İsp.) Çoban, sığırtmaç.

12 Whitman özgün metinde Güney Amerika'da "çoban", "atlı" anlamlarına gelen İspanyolca "gaucho" sözcüğünü "wacho" şeklinde yazmıştır.

Moskova'danım, Krakow'dan, Varşova'dan ya da kuzeye
doğru Christiania'dan veya Stockholm'den
ya da Sibirya'da İrkutsk'tan ya da İzlanda'da bir
sokaktanım,
Bütün bu şehirlere iniyorum ve yine yükseliyorum
oralardan.

10¹³

Keşfedilmemiş topraklardan tüten buharlar görüyorum,
Vahşi insanlar görüyorum, ok ve yayı, zehirli çubuğu, fetişi,
büyüyü.

Afrika'nın, Asya'nın şehirlerini görüyorum,
Cezayir'i, Trablus'u, Derne'yi, Mogadore'yi,¹⁴
Timbuktu'yu, Monrovia'yı,
Kalabalıkları görüyorum Pekin'de, Kanton'da,¹⁵
Benares'de,¹⁶ Delhi'de, Kalküta'da, Tokyo'da,
Kruman'ı¹⁷ kulübesinde görüyorum, Dahoman'ı¹⁸
ve Ashanti'yi¹⁹ de,
Halep şehrinde afyon için Türk'ü görüyorum,
Hive ve Herat'taki pazar yerlerinde canlı kalabalıkları
görüyorum,
Tahran'ı görüyorum, Maskat'ı ve Medine'yi, esen kumun
içinde zahmetle ilerleyen kervanları görüyorum,
Mısır'ı görüyorum, Mısırlıları, piramitleri ve dikilitaşları,
Göz atıyorum kum taşına ya da granit bloklara kazınmış
olaylara, muzaffer kralların, hanedanların hikâyelerine,

13 Özgün metinde de 9 numaralı şiir yoktur.

14 Atlantik kıyısında bir Fas şehri, Suvayr.

15 Çin'in en büyük şehirlerinden Guangzhou'nun eski adı.

16 Hindistan'ın Uttar Pradesh eyaletindeki Varanasi şehrinin başka bir adı.

17 Liberya ve Fildişi Sahili'nde yaşayan bir etnik grubun üyesi.

18 17-19. yüzyıllar arasında Afrika'nın Benin Körfezi kıyısında hüküm süren Dahomey Krallığı'nın halkından olan kişi.

19 Gana'nın Ashanti bölgesinde yaşayan bir etnik grubun üyesi.

Memfis'te mezar odalarındaki mumyaları görüyorum,
keten bezine sarılmış, yüzyıllardır orada yatan,
Düşen Tebliyi görüyorum, iri yuvarlak gözleri, yana eğik
boynu, göğsünde kavuşmuş elleri.²⁰

Dünyanın bütün vasıfsız insanlarını görüyorum iş başında,
Görüyorum mahpusları hapisanelerde,
Kusurlu bedenlerini görüyorum dünyanın,
Körleri, sağır ve dilsizleri, geri zekâlıları, kamburları,
delileri,
Korsanları, hırsızları, hainleri, katilleri, kölecileri,
Kimsesiz çocukları, çaresiz yaşlı erkekleri, kadınları.

Her yerde erkek ve kadınları görüyorum,
Dingin kardeşliğini görüyorum filozofların,
Türümün yapıcılığını görüyorum,
Türümün azminin ve gayretinin sonuçlarını görüyorum,
Rütbelere, renklere, barbarlıklara, uygarlıklara görüyorum,
karışıyorum onların arasına, kaynaşıyorum ayırım
gözetmeden,
Ve selamlıyorum dünyanın bütün sakinlerini.

11

Siz, her kimseniz!
Siz İngiltere'nin kızları ya da oğulları!
Güçlü Slav kabileleri, imparatorlukları! siz Rusya'nın
Rusları!
Siz kalın kafalı ataların soyundan gelen, siyah, kutsal ruhlu
Afrikalılar, iri, güzel kafalı, asil endamlı, bahtı açık,
aynısınız, eşitsiniz benimle!

20 Mısır Ölüler Kitabı'na özel ilgi duyan Whitman muhtemelen öldükten sonra dirilen tanrı Osiris'ten söz ediyor.

Siz Norveçliler! İsveçliler! Danimarkalılar! İzlandalılar!
Siz Prusyalılar!
Siz İspanya'nın İspanyolları! siz Portekizliler!
Siz Fransa'nın Fransız kadınları, erkekleri!
Siz Belçikalılar! siz özgürlük âşıkları Hollanda'nın! (ben de
sizin soyunuzdan gelmeyim;)
Siz güçlü Avusturyalılar! siz Lombardiyalılar! Almanlar!
Bohemyalılar! Steiermarklı çiftçiler!
Siz Tuna'nın komşuları!
Siz Ren'nin, Elbe'nin, Weser'in erkek işçileri! kadın işçileri!
Siz Sardinyalılar! siz Bavyeralılar! Svabyalılar!
Saksonyalılar! Eflaklar! Bulgarlar!
Siz Romalılar! Napolililer! siz Yunanlar!
Siz arenadaki kıvrak matadorlar Sevilla'da!
Toroslar'daki, Kafkaslar'daki kanun kaçakları!
Otlayan kısrak ve aygırlarını güden Bakülü at çobanları!
Son hızla atını sürerken hedefe ok atan güzel bedenli
İranlılar!
Siz Çin'in Çinli erkekleri ve Çinli kadınları! Siz Tataristan'ın
Tatarları!
Siz işlerinin emri altındaki kadınları dünyanın!
Her tehlikeye rağmen bir kere olsun Suriye toprağına ayak
basmak için yollara düşen Siz yaşlı Yahudiler!
Bütün ülkelerde Mesih'inizi bekleyen Siz diğer Yahudiler!
Fırat'ın kollarından birinde düşüncelere dalmış
siz Ermeniler! Ninova'nın kalıntılarına bakıp
duruyorsunuz! tırmanıyorsunuz Ağrı Dağı'na!
Siz Mekke minarelerinin uzak ışıltılarının karşıladığı
ayakları yorulmuş hacılar!
Süveyş'ten Babülmendep Boğazı'na kadar aileleri
ve kabileleri yöneten siz şeyhler!
Nasıra'da, Şam'da ya da Taberiye Gölü kıyısında
zeytincilik yapan siz çiftçiler!

Siz ülkenin içlerinde ya da Lassa'daki²¹ dükkânlarda
pazarlık eden Tibetli tüccarlar!
Siz Japon erkekleri ya da kadınları! Siz Madagaskar'da,
Seylan'da, Sumatra'da, Borneo'da yaşayanlar!
Asya'da, Afrika'da, Avrupa'da, Avustralya'da yaşayanlar,
hangi kıtada olursa olsun!
Denizin üzerindeki sayısız takımadalarda yaşayan siz
hepiniz!
Bundan sonraki yüzyıllarda yaşayacak olanlar, dinleyin
beni!
Adını anmadığım herhangi bir yerdeki her biriniz, buna
rağmen dâhilsiniz siz de!
Hepinize esenlikler, iyi dilekler yolluyorum kendimden
ve Amerika'dan!

Her birimiz vazgeçilmeziz,
Her birimiz uçsuz bucaksız—her birimiz hak ediyoruz
dünyada olmayı,
Her birimiz hesaba katıyoruz dünyanın ebedî anlamında,
Her birimiz bir diğerimiz kadar kutsalız burada.

12

Siz damak şaklatan Hotantolar! Siz kıvrır kıvrır saçlı
kalabalıklar!
Siz üstünden ter ve kan damlayan köleler!
Siz insanı hep hayran bırakan, derin, vahşi yüzlere sahip
insan biçimleri!
İşıltılı dilinize ve manevi dünyanıza karşın kötülerin
aşağılayarak baktığı siz garip koboolar,²²

21 Çin'de Tibet özerk bölgesi.

22 Antilop. Senegal ve Gambiya'da konuşulan Wolof dilinde "kooba". Bu sözcükle Whitman ırkçıların ve sömürgecilerin aşağıladığı Afrikalılara gönderme yapmıştır.

Siz cüce Kamçatkalılar, Grönlandlılar, Laplar!
Siz çıplak, kızıl, toza küle bulanmış, sarkık dudaklı,
yiyeceğini arayan, aciz Avustralya zencileri!
Siz Caffreler,²³ Berberiler, Sudanlılar!
Siz vahşi, kaba, cahil Bedeviler!
Siz Madras'ta, Nankin'de, Kabil'de, Kahire'deki vebalı
sürüler,
Amazonya'nın geri kalmış gezginleri! siz Patagonyalılar!
siz Fijililer!
Sizleri de başkalarına yeğlemiyorum,
Tek bir söz söylemiyorum sizlerin aleyhine, durun
olduğunuz yerde,
(Zamanı gelince varacaksınız yanıma.)

13

Ruhum şefkatle, kararlılıkla dolaştı bütün dünyanın etrafını,
Kendime denkler aradım ve sevgililer, buldum da onları
bütün ülkelerde beni hazır beklerken,
Sanırım kutsal bir ahenk eşitledi beni onlarla.

Siz buğular, sanırım sizle birlikte yükseldim, sürüklenip
uzak kıtalara düştüm belli nedenlerle,
Siz rüzgârlar, sanırım estim sizinle;
Siz sular, her sahile sürdüm parmaklarımı sizinle,
Geçtim yerkürenin her ırmağının ya da boğazının geçtiği
yerden,
Bastım ayaklarımla temellerine ve yalçın kayalıklarına
yarımadaların, haykırmak için oradan:

23 Sömürgeci Avrupalıların 17. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar Afrikalı siyahlar için kullandığı aşağılayıcı sözcük, “cafre”, “kafir”, “kaffir” şeklinde de kullanılmıştır.

Salut au monde!

Hangi şehri sarıp sarmalarsa ışık ve sıcaklık, ben de sarıp
sarmalarım o şehri,
Hangi adalara doğru kanat çırparsa kuşlar, ben de kanat
çırparım onlar gibi.

Hepinize doğru, Amerika adına,
İşaret vermek için dimdik yukarı kaldırıyorum elimi,
Benden sonra kalasınız diye burada sonsuza dek,
Yurt ve yuva olsun diye insanlara.

Açık Yolun Şarkısı

1

Kalkıp yüreğim sevinçle dolu koyuluyorum açık yola,
Sağlıklıyım, özgürüm, beni bekliyor koca dünya,
Uzun kahverengi patika beni bekliyor, nereye istersem
götürmek için beni.

Bundan böyle talihe ihtiyacım yok, talih bizzat benim,
Bundan böyle sızlanmak yok, ertelemek yok, hiçbir şeye
ihtiyacım da yok,
Yetti artık kapalı yerlerde yakınmalar, kütüphaneler,
mızımız eleştiriler,
Güçlü, hoşnut, çıkıyorum açık yola.

Yeryüzü, bu yeter işte,
İstemem takımyıldızları daha yakın olsun,
Biliyorum bulundukları yerde mutlu olduklarını,
Biliyorum yetiyorlar kendilerine ait olanlara.

(Hâlâ taşıyorum eski hoş yüklerimi yanımda,
Nereye gitsem taşıyorum erkek kadın onları yanımda,

Yeminler olsun, kurtulmam imkânsız onlardan,
Onlarla doluyum ve karşılığında onları dolduruyorum.)

2

Sen, üstünde yürüyüp etrafa baktığım yol, inanıyorum
senin buradaki her şey olmadığına,
İnanıyorum burada görünmeyen de çok şey olduğuna.

Engin bir kabulleniş dersi var burada, tercih ya da reddetme
değil,
Reddedilmiyor burada kıvrıcık kafasıyla siyah, mücrim,
hasta, okuma yazma bilmeyen;
Doğum, telaş içinde doktoru çağırma, dilencinin aylaklığı,
sarhoşun yalpalaması, tamircilerin güle eğlene
muhabbeti,
Elden kaçan gençlik, zenginin arabası, gösteriş düşkünleri,
birlikte kaçan çift,
Pazara ilk gelen adam, cenaze arabası, kasabaya taşınan
eşya, kasabadan dönüş,
Her şey geçiyor, ben de geçiyorum, hiçbir engellenmiyor,
Hepsi kabulümdür, hepsi değerlidir gözümde.

3

Sen, konuşurken bana nefes veren hava!
Derdimi anlatırken fikirlerimi toparlayan, onlara biçim
veren nesneler!
Beni ve her şeyi dengeli zarif sağanaklarıyla sarmalayan
ışık!
Yol kenarlarındaki düzensiz çukurlarla aşınmış patikalar!
Bence görünmeyen varlıklarla dolusunuz, o kadar
değerlisiniz benim için.

Siz işaretli yolları şehrin! Siz kaldırımın kenarındaki sert taşlar!
Siz feribotlar! Siz iskele payandaları, direkleri! siz kalaslarla kaplanmış kenarlar! siz uzaktaki gemiler!
Siz sıra sıra evler! siz pencerelerin deldiği cepheler! siz çatılar!
Siz sundurmalar ve girişler! siz duvar semerleri, demir korkuluklar!
Saydam yüzeyleriyle o kadar şey sergileyen siz pencereler!
Siz kapılar, yükselen basamaklar! siz kemerler!
Siz bitmek bilmez yolu kaplayan gri taşlar! siz çiğnenmiş yaya geçitleri!
Size dokunan her şeyden bir pay aldığınıza inanıyorum, şimdi de gizlice bana veriyorsunuz aynısını,
Yaşayan ve ölü onca insanla doldurdunuz kayıtsız yüzeylerinizi, işte ruhlar bu yüzden aşikâr ve dost bana.

4

Sağ kolunu da sol kolunu da açan yeryüzü,
Canlı bir resim, aydınlanmış her yanı en iyi ışığıyla,
Müzik istendiği yere yağıyor, duruyor istenmediği yerde,
Neşeli sesleri herkese açık yolun, taze ve şen duygusu yolun.

Üzerinde yürüdüğüm ana yol, bana diyor musun *Bırakma beni?*

Diyor musun *Cüret etme—bırakırsan beni, kaybolursun sonra?*

Diyor musun *Ben çoktan hazırım, iyice aşınmışım, kimse reddetmez beni, yanımda kal?*

Ey herkese açık yol, ben de karşılık veriyorum sana, korkmuyorum seni terk etmekten, ama seviyorum yine de seni,

Sen daha iyi ifade ediyorsun beni kendimi edebildiğimden,
Sen şiirimden daha fazlası olacaksın benim için.

Bence kahramanca eylemler hep açık havada
düşünülmüştür, bütün özgür şiirler de,
Bence burada durup mucizeler sergileyebilirim,
Bence hoşuma gidecektir yolda gördüğüm her şey, beni
gören herkes de hoşlanacaktır benden,
Bence mutludur gördüğüm herkes.

5

Bundan böyle kendimi sınırlardan, hayalî çizgilerden azat
ettiğimi ilan ediyorum,
İstediğim yere giderek, kendi sınırsız ve mutlak efendim
olarak,
Başkalarına kulak vererek, ne söylediklerini dikkate alarak,
Mola vererek, arayarak, bularak, kafa yorarak,
Nazikçe ama karşı çıkılamayan bir iradeyle, beni zapt eden
engellerden kurtularak.

Derin nefesler hâlinde çekiyorum mekânları içime,
Doğu da, batı da benim, kuzeyle güney de benim.

Sandığımdan daha enginim, daha iyiyim,
Bilmezdim bu kadar iyilik barındırdığımı içimde.

He şey güzel görünüyor bana,
Erkeklerle ve kadınlara tekrar tekrar söyleyebilirim,
Siz o kadar iyilik yaptınız ki bana, ben de aynısını
size yapacağım,
İşe alacağım kendimi, kendim için ve sizin için yolda
giderken,

Kendimi saçacağım yolda giderken erkeklerin, kadınların
arasına,

Yeni bir sevinç ve hoyratlık saçacağım onların arasına,
Kim reddederse etsin beni, bu rahatsız etmeyecek beni,
Kim kabul ederse beni, kutsanacak ve kutsayacak beni.

6

Şimdi bin mükemmel erkek çıksa karşıma beni şaşırtmazdı
bu,

Şimdi bin güzel kadın figürü çıksa karşıma beni şaşırtmazdı
bu.

Şimdi görüyorum insanları kusursuz yapan şeyin sırrını,
Açık havada büyümek, yeryüzüyle yiyip uyumaktır o.

Burada büyük kişisel eylemlere yer var,
(Bütün insan soyunun kalbini kazanır bu türden eylemler,
Yaydığı güç ve irade altüst eder yasaları, alay eder yetkeyle
ve kendisine karşı çıkan bütün savlarla.)

İşte burada bilgeliğin imtihanı,
Bilgelik okullarda imtihan edilmez nihayetinde,
Bilgelik aktarılamaz ona sahip olandan olmayana,
Bilgelik ruhun ta kendisidir, etkilenmez kanıtlardan,
kanıttır kendi kendisinin,

Geçerlidir her aşamada, her nesnede ve her nitelikte
ve hoşnuttur hâlinden,

Gerçekliğin ve şeylerin ölümsüzlüğünün kesinliğidir
ve şeylerin mükemmelliğinin;

Bir şey vardır eşyanın akan görüntüsünde onu ruhtan
fırlamaya teşvik eden.

Şimdi yeniden gözden geçiriyorum felsefeleri ve dinleri,
Konferans salonlarında mantıklı gelebilir, ama işe
yaramazlar geniş bulutların altında, doğa manzarasında
ve akan derelerin kıyısında.

İşte burada kavradığım şey,
İşte çetele tutan bir insan—kavırıyor burada içinde ne
olduğunu,
Geçmiş, gelecek, görkem, aşk—onlar terk etmişse sizi,
siz onları terk etmişsiniz demektir.

Yalnızca her nesnenin çekirdeğidir bizi besleyen;
Nerede sizin ve benim için o dış kabuğu soyan kişi?
Tuzakları sizin ve benim için boşa çıkartan, örtüleri açan
kişi nerede?

Burada bir aradalık önceden tasarlanmış bir şey değil,
kendiliğinden bir şey;
Yabancılar tarafından sevilmek nedir bilir misin yoldan
geçerken?
O dönen gözbebeklerinin ne dediğini bilir misin?

7

İşte ruhun dışarı akışı,
Ruhun dışarı akışı içeriden gelir, korunaklı geçitlerden,
hep kışkırtan sorulardan,
Neden var bu özleyişler? neden var karanlıktaki bu
düşünceler?
Neden bana yaklaştıklarında gün ışığının kanımı kaydattığı
erkeklerle kadınlar var?
Neden neşemin bayrakları sönüp iner onlar gidince?
Neden altında hiç yürümediğim ağaçlardan kocaman, ezgili
düşünceler yağar üzerime?

(Bence kış ve yaz boyu asılı dururlar o ağaçlarda ve hep ben geçerken yağdırırlar meyvelerini;)

Nedir o yabancılarla çabucak değiş tokuş ettiğim şey?

Bir sürücüyle mesela giderken onun koltuğunun yanında?

Büyük ağını çeken bir balıkçıyla, kıyıda yürürken durduğumda?

Nedir bana rahatlık veren bir kadının ve bir erkeğin iyi niyetinde? benim iyi niyetimde onlara rahatlık veren nedir?

8

Ruhun dışarı akışı mutluluktur, mutluluk burada,
Bence açık havaya yayılır, her zaman bekler,
Bize aktığında dolarız tamamen.

Burada yükseliyor o akışkan, tutunan karakter,
O akışkan, tutunan karakter erkekle kadının tazeliğidir,
tatlılığıdır,
(Sabahın şifalı otları daha taze, daha tatlı filizlenmez
sabahleyin köklerinden, onun daima kendi içinden taze,
tatlı filiz veriş gibi.)

O akışkan, tutunan karaktere doğru yayılır aşk terleri
gencin, yaşlının,
Oradan düşer güzellikle ve başarıyla alay eden damıtılmış
iksir,
Ona doğru kabarır ürperen, hasret dolu sancısı dokunuşun.

9

Allons!²⁴ her kimsen gel, düş benimle yollara!
Benimle yollara düşünce bulacaksın hiç yorulmayan şeyi.

²⁴ (Fr.) Haydi, gidelim.

Yeryüzü asla yorulmaz,
Yeryüzü kabadır, sessiz ve anlaşılmazdır ilk bakışta, Doğa
kabadır ve anlaşılmazdır ilk bakışta,
Ama kaybetme cesaretini, devam et, harika şeyler vardır
gizlenmiş,
Yemin ederim, sözcüklerin anlatabileceğinden daha güzel
şeyler vardır.

Allons! durmayalım burada,
Ne kadar tatlı da olsa bu ağzına kadar dolu mağazalar,
ne kadar rahat olsa da bu ev, kalamayız burada,
Ne kadar korunaklı olsa da bu liman, ne kadar sakin olsa
da bu sular, demir atmamalıyız burada,
Ne kadar güler yüzlü, konuksever olsa da etrafımızı
saranlar, ancak kısa bir süre kalabiliriz.

10

Allons! alacağımız ödüller daha büyük olacak,
Issız, vahşi denizlere yelken açacağız,
Rüzgârların estiği, dalgaların çarptığı, Yanki teknesinin
pupa yelken sürat yaptığı diyarlara gideceğiz.

Allons! güçle, özgürlükle, yeryüzüyle, doğanın unsurlarıyla,
Sağlıkla, meydan okuyuşla, neşeyle, özgüvenle, merakla;
Allons! bütün formüllerden uzağa!
Sizin formüllerinizden uzağa, Ey yarasa gözlü maddeci
rahipler.

Çürüyen ceset tikiyor yolu—cenaze bekleyemez daha fazla.

Allons! ama söylemedi demeyin!
Benimle yola çıkan en iyi kana sahip olmalı, en iyi kaslara,
dayanıklılığa,

Denemeye gelmesin hiçbir erkek ya da kadın, cesur
ve sağlıklı değilse,
Gelmeyin buraya tükettiyseniz içinizdeki çoğunu,
Tatlı, kararlı bedenleriyle gelenler gelsin sadece,
Marazlı kişilere, rom içicilere, zührevi hastalıkla
lekelenmişlere geçit yok burada.

(Savlarla, benzetmelerle, uyaklarla ikna etmek değil benim
ve bedenimin işi,
Biz varlığımızla ikna ederiz.)

11

Dinleyin! Size karşı dürüst olacağım,
Eski kolay ödüller sunmuyorum sizlere, yeni zor ödüller
sunuyorum,
Bunlar yaşamanız gereken günler:
Biriktirmeyin servet denen şeyleri,
Müsrifçe saçın kazandığınız, elde ettiğiniz ne varsa,
Ulaşınca varacağınız şehre, güç bela yerleşmenin
memnuniyetinden önce karşı konulmaz bir arzu duyun
oradan gitmek için,
Arkanızda kalanların alaycı gülümsemelerine, istihzalarına
maruz kalacaksınız,
Yalnızca tutkulu veda öpücükleriyle karşılık verin aldığınız
aşk davetlerine,
İzin vermeyin açık ellerini uzatanların sizi tutmasına.

12

Allons! ardına düşmek büyük Yoldaşların ve onlara ait
olmak için!
Onlar da yollarda—hızlı, soylu erkeklerdir onlar—en
üstünüdürler kadınların,

Tadını çıkaranlardır sakın denizlerin de, fırtınalı denizlerin de,
Nice geminin dümenindedirler, nice miller yürümüşlerdir,
Sakinidirler nice uzak ülkenin, sakinidirler çok uzaktaki
evlerin,
Güvenirler erkeklere ve kadınlara, incelerler şehirleri, yalnız
başına çalışırlar,
Durup dikkatle bakarlar ot demetlerine, çiçeklere, kıyıdaki
deniz kabuklarına,
Düğünlerde dans ederler, gelinleri öperler, çocukların
şefkatli yardımcılarıdır, çocuk doğuranlardır,
İşyanların askerleri, açık mezarların bekçisi, tabutları
toprağa indirenlerdir onlar,
Art arda gelen mevsimlerin, yılların, bir diğerinin ardından
çıkıp gelen tuhaf yılların seyyahlarıdır onlar,
Yoldaşları olan, yani onların farklı hâlleri olan seyyahlardır
onlar,
Nice gizli şeylere gebe gelmemiş günlerden yola çıkanlardır,
Kendi gençliklerinin neşesiyle seyahat edenlerdir,
sakallarıyla ve olgun erkeklikleriyle seyahat edenlerdir,
Kadınlıklarıyla seyahat edenlerdir, heybetli, emsalsiz,
hâlinden memnun,
Kendi erkekliklerinin ya da kadınlıklarının yüce
ihtiyarlığıyla seyahat edenlerdir,
İhtiyarlıkla, sakın, ferah, genişlemiş evrenin mağrur
nefesiyle,
Yaklaşan ölümün tatlı özgürlüğüyle özgürce akan
ihtiyarlıkla.

13

Allons! başı olmadığı gibi sonu olmayana da,
Çok şey yaşamak için, günlerin başıboşluğunu, gecenin
istirahatini,

Her şeyi kaynaştırmak yolculukta nasıl istiyorlarsa,
günlerle geceler nasıl istiyorsa,
Sonra yeniden kaynaştırmak onları başında muhteşem
yolculukların,
Ulaşabileceğin ve geride bırakabileceğin yer dışında
görmemek hiçbir şeyi,
Ulaşabileceğin ve geçirebileceğin dışında, ne kadar uzak
olursa olsun, düşünmemek zaman nedir diye,
Bakmamak bir yolun gerisine berisine, uzayıp gittiği ve seni
beklediği dışında, ne kadar uzun olursa olsun, uzuyor
ve bekliyor ya seni,
Görmemek hiçbir varlığı, Tanrı'nınkini ya da başka bir
şeyinkini, ama gitmek ona doğru,
Hiçbir mülk görmemek sahip olabileceğin dışında,
çalışmaksızın ya da satın almaksızın tadını çıkararak
şeylerin, keyfini sürmek şölenin elde etmeden bir
parçasını bile,
En iyisini elde etmek çiftçinin çiftliğinin, zengin adamın
zarif konağının, lekesiz iyi dileklerini yeni evlenmiş
çiftin, bağın meyvelerini, bahçenin çiçeklerini,
Derli toplu şehirlerden geçerken almak ne varsa işine
yarayacak,
Sonra götürmek yanında binaları, sokakları her nereye
gidersen,
İnsanların beyinlerindeki fikirleri devşirmek karşılaştıkça
onlarla, devşirmek kalplerindeki sevgiyi,
Sevgililer almak yanına yola çıktığında, geride
bıraktıklarının yerine,
Evreni seyahat eden ruhlar için bir yol diye, birçok yol diye
bilmek.

Her şey kenara çekiliyor ruhun ilerlemesi için,
Bütün dinler, katı şeyler, sanatlar, hükümetler—şimdi
ya da bir zamanlar bu yerkürede ya da bir başkasında
görünen her şey bir oyuğa veya bir köşeye çekiliyor

ruhlar kafilesi geçmeden önce evrenin büyük yollarından.

Erkek ve kadın ruhlarının evrenin büyük yollarındaki ilerleyişinde gerekli sembol ve besindir diğer bütün gelişmeler.

Her zaman canlı, her zaman ileriye,
Görkemli, vakur, hüznü, çekingen, afallamış, çıldırmış,
kavgacı, cansız, tatminsiz,
Umutsuz, gururlu, sevgi dolu, hasta, erkeklerden kabul
gören, erkeklerce reddedilen,
Gidiyorlar! gidiyorlar! biliyorum gittiklerini ama
bilmiyorum nereye,
Ama biliyorum en iyi şeye gidiyorlar—muhteşem bir şeye
doğru.

Her kimsen, yaklaş! erkek ya da kadın, yaklaş!
Evinde uyuyup vakit öldürme, ister sen yapmış ol evini,
ister başkası yapmış olsun.

Çık o karanlık mahpusluktan! çık o perdenin gerisinden!
Faydası yok itiraz etmenin, biliyorum her şeyi
ve gösteriyorum.

Gör kendini, diğerleri kadar kötü olduğunu,
Kahkahalarını, danslarını, yiyip içişlerini insanların,
Elbiseler ve takılar içinde, yıkanmış, tıraş olmuş yüzlerin
ardında,
Gör gizli sessiz tiksintmeyi ve çaresizliği.

Ne koca, ne karı var, ne de arkadaş kulak verebilecek bu
itirafa,
Bir başka kişilik, herkesin bir kopyası var korkak ve
gizlenmiş,

Biçimsiz, tek söz etmeden dolaşır şehrin caddelerinde, nazik
ve mülayimdir salonlarda,
Tren kompartımanlarında, vapurlarda, halka açık
toplantılarda,
Alışkındır erkeklerin ve kadınların evlerine, masada, yatak
odasında, her yerde,
Giyim kuşamı yerinde, güler yüzlü, dimdik ayakta, ölüm
göğüs kafesinin altında, cehennemse kafatasının,
Pamuklu giysilerin altında ve eldivenlerin, kurdelelerin
ve yapma çiçeklerin,
Geleneklere gayet saygılı, tek kelime etmeden kendi
hakkında,
Söz ederek başka her şeyden, ama kendinden asla.

14

Allons! kavgaya, savaşımlara!
İptal edilemez ya adı konmuş hedef.

Kazanıldı mı eski kavgalar?
Kimdi kazanan? kendin mi? ulusun mu? Doğa mı?
Şimdi iyi dinle beni—eşyanın doğasındadır bu: ne olursa
olsun, ulaşılan her amaçta, daha büyük bir mücadeleyi
zorunlu kılan bir şey çıkar ortaya.

Çağrım savaş çağrısıdır, canlı bir isyandan yanayım ben,
İyice silah kuşanmalı benimle yola çıkan,
Benimle yola çıkan hazırlamalı kendini yetersiz yiyeceğe,
yoksulluğa, öfkeli düşmanlara, askerlikten kaçmaya.

15

Allons! yol bizi bekler!
Güvenlidir—ben denedim evvelce—ayaklarım arşınladı
onu—oyalanmayın!

Varsın kâğıt masanın üstünde yazılmamış kalsın, açılmadan
rafta dursun kitaplar!

Varsın aletler işlikte kalsın! varsın para kazanılmasın!
Bekleyiversin okul! aldırış etme öğretmenin bağırmasına!
Bırak vaiz versin vaazını kürsüden! bırak avukat
savunmasını yapsın mahkemede, yargıç yorumlasın
yasayı.

Camerado,²⁵ elimi uzatıyorum sana!
Sana paradan daha değerli olan sevgimi veriyorum,
Sana vaaz ya da kanun yerine kendimi veriyorum;
Verecek misin kendini bana? yola çıkacak mısın benimle?
Yaşadığımız sürece duracak mıyız yan yana?

Brooklyn Vapuruyla Geçiş

1

Altımda yükselen gelgit! İşte görüyorum seni karşımda!
Batının bulutları—yarım saat daha tepede kalacak güneş—
sizi de görüyorum karşımda.

Her zamanki kıyafetleriyle erkekli kadınlı kalabalıklar,
ne kadar tuhaf görünüyorsunuz bana!
Vapurlarda nehri geçip evlerine dönen yüzlerce, yüzlerce
insan sandığınızdan daha da tuhaf görünüyor bana,
Ve yıllar sonra bir kıyıda ötekine geçecek sizler daha
da tuhaf geliyorsunuz bana, düşüncelere daldığımda
sandığınızdan daha da tuhaf.

25 “Yoldaş” anlamına gelen İspanyolca “camarada” sözcüğüne benzeyen bu kelime Whitman’ın kendine has kelimelerindendir.

2

Şu akla sığmayan beslenişim benim her şeyden, günün
 her vakti,
 Sade, yoğun, her şeyin birbirine iyice kaynadığı düzen,
 bense bölük pörçüğüm, herkes bölük pörçük ama yine de
 bir parçası o düzenin,
 Geçmişin ve geleceğin benzerlikleri,
 Sokakta yürürken, nehri geçerken, en küçük şeylerde
 gördüğüm, işittiğim bir tespihin taneleri gibi dizili
 o ihtişam,
 Öylesine hızla coşan ve benimle uzaklara yüzen akıntı,
 Ardımdan gelecek olanlar, benimle onlar arasındaki bağlar,
 Diğerlerinin, hayatın, aşkın, görüntülerin, diğerlerini
 işitmenin kesinliği.

Diğerleri vapurun girişinden girip bir kıyıdan diğerine
 geçecekler,
 Diğerleri yükselen gelgitin akışını izleyecekler,
 Diğerleri Manhattan'ın kuzeyine, batısına giden gemileri
 görecekler; güneyde, doğuda Brooklyn'in yükseltilerini,
 Diğerleri adaları görecek irili ufaklı;
 Bundan elli yıl sonra diğerleri nehri geçerken görecekler
 yarım saat daha tepede kalan güneşi,
 Bundan yüz yıl, hatta yüzlerce yıl sonra diğerleri görecek
 onları,
 Keyif alacaklar gün batımından, yükselen suların
 gidişinden, gelgitin denizin içlerine çekilişinden.

3

Hükmü yok zamanın, mekânın—uzaklığın da hükmü yok,
 Sizinleyim bu kuşağın erkekleri ve kadınları ya da bundan
 sonraki nice kuşağın,

Siz nasıl nehre, göğe bakınca bir şeyler hissediyorsanız
şimdi, ben de hissettim,
Siz nasıl canlı kalabalığın içinden biriyseniz, ben de
kalabalığın içinden biriydim,
Irmağın neşesi, pırıltılı akışı nasıl canlandırdıysa sizleri,
beni de canlandırmıştı,
Nasıl durup yaslandığınızda parmaklıklara, akıp giderseniz
hızlı akıntıyla, ben de durdum öyle, akıp gittim,
Nasıl bakıyorsanız sayısız gemi direğine, istimbotların kalın
gövdeli bacalarına, ben de baktım.

Eskiden ben de geçtim kaç kere o nehirden,
Seyrettim On İkinci ayın martılarını, gördüm kıpırtısız
kanatlarıyla gökte süzülüşlerini, salınan bedenlerini,
Gördüm gövdelerinin ışık vuran kısımlarının nasıl sarı sarı
parıldadığını ve koyu gölgede kalan yanlarını,
Gördüm yavaşça dönüp duran ve sonra giderek güneye
yönelen halkaları,
Gördüm yaz göğünün suda yansımalarını,
Kamaştı gözlerim balkıyan ışık huzmelerinden,
Baktım güneşin aydınlattığı suda kafamın etrafından
tekerlek parmakları gibi yayılan incecik ışıklara,
Tepelerdeki sise baktım güney, güneybatı taraflarında,
Havada yapağı misali uçuşan menekşe rengi buğuya
baktım,
Aşağı koya doğru baktım gelen gemi var mı diye,
Gördüm yaklaştıklarını, gördüm yakınımda yan yana
olanları,
Iskunaların, şalopaların ak yelkenlerini gördüm, demirlemiş
tekneleri gördüm,
Çalışan denizcileri gördüm halat başında ya da ata biner
gibi serenlerin tepesine oturmuş,
Yuvarlak direkleri, salınan karinaları, ince, yılankavi
flandraları,

Seyreden irili ufaklı buharlı gemileri, kaptan köşkünde
kaptanları,
Geçen gemilerin ardında bıraktığı beyaz izleri, çarkların
hızlı, titrek fırıl fırıl dönüşünü,
Bütün ulusların bayraklarını, gün batımında inişlerini,
Alacakaranlıkta deniztarağının kenarını andıran dalgaları,
o uzun saplı kepçeleri, dalgaların oynak ve parlak
tepelerini,
Uzakta havanın kararışını, doklardaki granit ambarların
gri duvarlarını,
Nehirde gölgeler içindeki öbeği, büyük buharlı römorkörün
iki yanını âdeta kuşatan mavnaları, saman teknesini,
karanlığa kalmış layteri,
Yakındaki kıyıda dökümhanenin bacasından gecenin
ortasında ıslıl ıslıl yükselen kıvılcımları,
Çılgın kırmızı ve sarı ışıklarla zıt karanlığın evlerin
 çatılarında oynaşmasını ve sokak aralarına dökülüşünü.

4

Bunlar ve diğer her şey neyse senin için, bana da aynı şeyi
ifade ediyordu,
Çok sevdim bu şehirleri, çok sevdim bu görkemli ve hızlı
akan nehri,
Gördüğüm bütün erkekler ve kadınlar yakındı bana,
Diğerleri de öyle—yani geri dönüp bana bakanlar, zira dört
gözle bekledim onları,
(O zaman gelecek, burada durup beklesem de, bugün,
bu akşam.)

5

Nedir öyleyse aramızda duran?
Nedir onlarca ya da yüzlerce yıl aramıza giren?

Her ne ise hükmü yok—hükmü yok mesafelerin de
mekânın da,
Ben de yaşadım, benimdi çok tepeli Brooklyn,
Ben de arşınladım sokaklarını Manhattan adasının,
yıkandım sularında,
Ben de beklenmedik tuhaf sorular duydum içimde uyanan,
Bazen gündüz vakti insan kalabalığı içindeyken gelip
buldular beni,
Gecenin bir yarısı eve dönerken ya da yatağıma
uzanmışken çıkageldiler,
Ben de bulup çıkarmıştım kendimi hep çözeltinin içinde
duran şamandıradan,
Ben de bedenimden aldım kimliğimi,
Var olduğumu bedenimden bildim, ne olmam gerektiğini
bedenimin ne olması gerektiğinden bildim.

6

Yalnız senin üzerine düşmüyor karanlık gölgeler,
Karanlık benim üzerime de attı gölgelerini,
Yaptığım en iyi şeyler anlamsız ve kuşkulu geldi bana,
En mükemmel sandığım fikirlerim de aslında boş şeyler
değil miydi?
Ayrıca tek sen değilsin kötülüğün ne olduğunu bilen,
Ben de öğrendim ne demek olduğunu kötülüğün,
Ben de attım aksiliğin o kadim düğümünü,
Boşboğazlık ettim, kızardım, alındım, yalan söyledim,
çaldım, kin güttüm,
Hile yaptım, öfke ve şehvet duydum, dile getiremeyeceğim
ateşli arzulara kapıldım,
Dikbaşlılık ettim, kibirlendim, açgözlüydüm, sığıdım,
sinsiydim, korkak ve habis,
Kurt, yılan, yaban domuzu eksik olmadı bende,

Eksik olmadı hilekâr bakış, boş söz, zina isteği,
 Reddetme, nefret, erteleme, adilik, tembellik, bunlar da
 eksik değildi,
 Diğerleriyle uyum içindeydim, diğerlerinin günleri
 ve kaderleriyle,
 Yaklaştığımı ya da geçip gittiğimi görünce, lakabımla
 seslendi bana genç erkekler anlaşılır yüksek bir sesle,
 Durunca hissettim kollarını boynumda ya da oturunca
 kayıtsız bedenlerinin yaslandığını bana,
 Sevdiğim nice insanı gördüm sokakta ya da vapurda
 ya da dost meclislerinde, ama tek kelime etmedim,
 Diğerleriyle aynı hayatı yaşadım, o bildik kahkahaları
 attım, dişledim, uyudum,
 Bir aktörün ya da aktrisin hâlâ anımsadığı rolü oynadım,
 O aynı eski rolü, elimizden geldiğince, olabildiğince
 mükemmel oynadığımız o rolü,
 Ya da istediğimiz kadar sıradan ya da ikisi birden,
 hem mükemmel hem sıradan.

7

Daha da yaklaşıyorum yanınıza,
 Ne geçiyorsa aklınızdan benim hakkımda şimdi, benim
 aklımdan da sizin hakkınızda geçti o düşünceler—
 doldurmuştum haznemi önceden,
 Siz daha doğmadan uzun uzun, ciddiyetle düşünmüştüm
 sizleri.

Kim bilirdi bana neyin aşikâr oluvereceğini?
 Kim bilebilir bundan hoşlandığımı?
 Kim bilir, bütün o mesafeye karşın, siz göremeseniz de beni,
 pekâlâ hâlâ sizlere bakıyorumdur şimdi?

8

Ah gemi direkleriyle çevrili Manhattan'dan daha görkemli
ve hayranlık uyandırıcı ne olabilir benim için?
Nehirden, gün batımından, deniztarağının kenarını andıran
gelgit dalgalarından?
Gövdeleri salınan martılardan, alacakaranlıktaki saman
teknesinden, karanlığa kalmış layterden,
Hangi tanrılar üstündür elimi tutanlardan, ben yaklaşırken
hemencecik yüksek sesle ve lakabımla seslenen sevdiğim
bu seslerden?
Daha hoş ne olabilir yüzüme bakan kadına ya da erkeğe
bağlayan şeyden beni?
Şimdi beni sizle birleştiren, kastettiklerimi sizin içinize
akıtan şeyden?

Öyleyse anlaşıyoruz değil mi?
Sözünü bile etmeden söz vermedik mi, siz de kabul
etmediniz mi?
Dersin öğretmediği şey—vaazın başaramadığı şey elde
edildi işte değil mi?

9

Devam et akışına nehir! yükselişinle ak, alçal çekilişinle!
Sıçra, coş, zirvelere ulaşan, deniztarağının kenarını andıran
dalgalarınla!
Gün batımının muhteşem bulutları! sıırıslıkla edin
ihtişamınızla beni ya da benden sonraki kuşakların
erkek ve kadınlarını!
Bir kıyıdan ötekine geçin sayısız yolcu kalabalıkları!
Dikilin Mannahatta'nın uzun gemi direkleri! yükselin
Brooklyn'in güzel tepeleri!

Zonkla afallamış, tuhaf beyin! sorular sor ve yanıtlar ver!
Burada ve her yerde salınmaya devam et sonsuz çözeltilerin
şamandırası!

Bakmaya devam edin sevgi dolu aç gözler evlere,
sokaklara, toplantılara!

Yükselin genç adamların sesleri! gür, müzikli sesinizle
seslenin bana lakabımla!

Yaşamaya devam et yaşlı hayat! Oyna aktör ve aktrisleri
akla getiren rolü!

Oyna eski rolünü, elimizden geldiğince oynadığımız
o sıradan ya da mükemmel rolü!

Beni dikkatle süzen sen, bir düşün bakalım benim de gizlice
sana bakıp bakmadığımı;

Sıkı dur nehir kıyısındaki demir parmaklık, taşı ağırlığını
aylak aylak yaslanıp hızlı akıntının peşinden koşanların;

Uçmaya devam edin kuşlar! uçun yan yan ya da dönüp
durun geniş daireler çizerek göğün yükseklerinde;

Sen su, kabul et yaz göğünü ve sadakatle tut öylece mahzun
bakışlar senden alana kadar onu!

Yayılın tekerlek parmakları gibi incecik ışıklar güneşin
aydınlattığı suda benim ya da başka birinin kafasından!

Gelin gemiler aşağı koydan! geçin bir aşağı bir yukarı,
ak yelkenli iskunalar, şalopalar, layterler!

Dalgaların gösterişle bütün ulusların bayrakları!
gün batımında usulünce inin!

Yükselsin kıvılcımlarınız dökümhane bacaları! kara gölgeler
saçın geceleyin! kırmızı, sarı ışıklar dökün evlerin
damlarına!

Görüntüler, şimdi ya da bundan böyle, bildirin ne
olduğunuzu,

Sen gerekli tabaka, devam et sarmalamaya ruhu,

Bedenimin üstüne benim için, bedeninin üstüne senin için,
kutsal kokular sinsin,

Büyüyün şehirler—getirin yüklerinizi, getirin gösterişinizi
heybetli ve güçlü nehirler,
Genişle belki de hiçbir şeyin daha tinsel olmadığı varlık,
Kalın yerinizde başka hiçbir şeyin daha kalıcı olmadığı
nesneler.

Beklediniz, hep beklersiniz siz dilsiz güzel vaizler,
Nihayet özgür bir anlayışla katılıyoruz komünyon ayininize
ve doymak nedir bilmiyoruz bundan böyle,
Artık engel olamayacaksınız bize, kendinizi de
esirgeyemeyeceksiniz bizden,
Kullanıp sizi sonra atmıyoruz bir kenara—sıkıca
yerleştiriyoruz sizi içimize,
İdrak edemiyoruz sizi—seviyoruz sizleri—sizde de var
kusursuzluk,
Sunuyorsunuz sonsuzluğa dönük rolünüzü,
Mükemmel ya da sıradan, sunuyorsunuz ruha dönük
rolünüzü.

Yanıt Veren'in Şarkısı

1

Şimdi kulak verin sabah şarkıma, işaretlerini anlatıyorum
Yanıt Veren'in,
Şarkımı söylüyorum gün ışığında önümde uzanan şehirlere,
çiftliklere.

Genç bir adam geldi yanıma, kardeşinden haber getirmiş,
Genç adam nereden bilsin kardeşinin hâli nicedir?
Söyle işaretlerini yollasın bana.

Duruyorum genç adamla yüz yüze, sonra sağ elini sol
elimle, sol elini sağ elimle tutuyorum,

Ve yanıt veriyorum kardeşi için, diğer insanlar için,
herkese yanıt olacak yanıtları veriyorum ve bu işaretleri
yolluyorum.

Onu bekler herkes, ona boyun eğer herkes, sözü kesindir
ve nihai,
Onu kabul ederler, onda arınırlar, onda kendilerini bir ışık
içindeymiş gibi algılarlar,
Onun içine dalarlar, o da onların içine dalar.

Güzel kadınlar, en mağrur uluslar, yasalar, manzaralar,
insanlar, hayvanlar,
Engin yeryüzü ve onun özellikleri ve huzursuz okyanus,
(işte böyle gidiyor sabah şarkım),
Bütün hazlar, mal mülk ve para ve paranın alabileceği
her şey,
En iyi çiftlikler, diğerleri çalışıp eker, o ister istemez hasat
eder,
En asil ve kıymetli şehirler, diğerleri düzenleyip inşa eder,
o yerleşip oturur orada,
Onun olmayan hiçbir şey yoktur, uzak da onun içindir,
yakın da, açık denizdeki gemiler de,
Olsa olsa onun içindir karadaki sonsuz gösteriler
ve yürüyüşler de.

Eşyaya hâlini verip yaratan odur,
Bugünü esneklik ve sevgiyle kendi içinden var eden odur,
Kendi zamanlarını, anılarını, ana babalarını, erkek ve kız
kardeşlerini, iş birliklerini, işleri, siyaseti oluşturan da
odur, geri kalanlar sonradan onları mahcup etmesin,
onlara egemenlik taslamasın diye.

O Yanıt Veren'dir,
Yanıt verilebilecek her şeyi yanıtlar, gösterir
yanıtlanamayacak olanın nasıl yanıtı olmadığını.

Bir çağrıdır insan, bir meydan okumadır,
(Boşunadır gizlenmek—duyuyor musunuz alayları,
kahkahaları? Duyuyor musunuz ironik taklitleri?)

Kitaplar, dostluklar, filozoflar, rahipler, eylem, haz, gurur,
doyum sağlamaya çalışırken insanı hırpalayıp yere seren
şeyler,
O gösterir doyumunu da, insanı hırpalayıp yere seren şeyleri de.

Hangi cinsiyet, hangi mevsim ya da yer olursa olsun,
tazelikle, tatlılıkla, güven içinde gider o, ister gece, ister
gündüz,
Bütün kalpleri açan anahtarı vardır, onadır tepkisi meraklı
ellerin kapı kollarında.

Evrenseldir onun sıcak karşılayışı, güzelliğin akışı bile daha
sıcak ya da evrensel değildir ondan,
Kutsanmıştır gündüz kolladığı, gece yanında uyuduğu kişi.

Her varoluşun kendine özgü bir dile gelişi vardır, her şeyin
bir dile gelişi ve dili vardır,
O bütün dilleri kendi diline dönüştürür, insanlara sunar
ve tercüme eder her insanı, her insan da kendisini,
Bir parça çelişmez diğeriyle, birleştiricidir o, bilir onların
kaynaştığını.

Fark gözetmeden, aynı şekilde *Nasılsın arkadaş?* der kabul
töreninde Başkan'a,
Ve *İyi günler kardeş* der şeker kamışı tarlasında çapa
sallayan siyahi işçiye,²⁶
Ve her ikisi de onu anlar ve bilir konuşmasının doğru
olduğunu.

26 Afrika kökenli köle tarım işçisi, "cudge".

Kapitol'de²⁷ gönlünce gezer, dolaşır
 Kongre üyeleri arasında yürür, şöyle der Temsilcilerden biri
 diğerine,
İşte bizden biri ve yeni gelenlerden.

Sonra makinistler onu makinist bilir,
 Ve askerler onu asker sanır, denizciler denizleri dolaştığını,
 Yazarlar onu yazar kabul eder, ressamalar ressam,
 İşçiler kendileriyle çalışabileceğini, onu sevebileceklerini
 düşünür,
 İş ne olursa olsun, odur örnek alınması gereken ya da işi
 hakkıyla yapan,
 Hangi millet olursa olsun, kız ve erkek kardeşlerini orada
 bulabileceğini düşünürler.

İngilizler onun kendi soylarından geldiğine inanırlar,
 Yahudiler Yahudi olduğuna, Ruslar Rus, kendilerinden biri
 ve samimi, kimseye mesafeli olmayan.

Her kime bakarsa bir seyyahlar kahvesinde, baktığı kişi
 sahiplenir onu,
 İtalyan ya da Fransız emindir, emindir Alman, İspanyol da,
 Küba adasından gelen de.
 Büyük göllerin, Mississippi'nin, St. Lawrence'ın,
 Sacramento'nun, Hudson'ın, Paumanok Boğazı'nın
 üstündeki çarkçı, tayfa sahiplenir onu.

Asil kan taşıyan beyefendi tanır onun asil kanını,
 Küfürbaz, fahişe, öfkeli kişi, dilenci kendilerini görür onun
 tavırlarında, o nasılsa değiştirir onları,
 Artık aşağılık değildirler, ama bilmezler kendilerinin
 yüceldiğini.

27 Washington'daki Kongre binası.

2

Zamanın anlattıkları ve tutulan kaydı,
Kusursuz akıl gösterir ustanın filozoflar arasında olduğunu,
Zaman daima kesintisizdir, gösterir her anında kendini,
Şairi her zaman gösteren keyifli şarkıcı arkadaşlar
topluluğudur, onların sözleridir,
Şarkıcıların sözleri ışığın ya da karanlığın saatleri
ya da dakikalarıdır ancak, şiir düzenlerin sözleri
genellikle ışığın ve karanlığın kendisidir,
Şiir düzenler adaleti tesis ederler, gerçekliği ve ölümsüzlüğü,
Onun kavrayışı ve gücü kuşatır eşyayı ve insan soyunu,
O görkemidir, özüdür bugüne kadar bütün eşyanın ve insan
soyunun.

Şarkıcılar yaratmaz, yalnızca Şairler yaratır,
Şarkıcılar hoş karşılanır, anlaşılır ve yeterince sık çıkarlar
ortaya, ama şiir düzenin, Yanıt Veren'in daha azdır
doğduğu gün de, yer de,
(Her yüzyılda, her beş yüzyılda görülmez kolay kolay öylesi
bir gün, ne denirse densin adına.)

Birbiri ardına gelen yüzyılların saatlerini söyleyen
şarkıcılarının görünüşte adları olabilir, ama her birinin
adı şarkıcılardan birinindir,
Her birinin adı göz şarkıcısıdır, kulak şarkıcısıdır, kafa
şarkıcısıdır, tatlı şarkıcısıdır, gece şarkıcısıdır, salon
şarkıcısıdır, aşk şarkıcısıdır, tuhaf şarkıcısıdır ya da başka
bir şey.

Bütün bu süre boyunca ve her zaman gerçek şiirlerin sözleri
bekler durur,
Gerçek şiirlerin sözleri yalnızca mutlu etmekle kalmaz,

Gerçek şairler havarisi değildir güzelliğin, güzelliğin yüce
ustalarıdır onlar;

Oğulların büyüklüğü anneyle babanın büyüklüğünü
gösterir,

Gerçek şiirlerin sözleri bilimin çimen öbekleri ve nihai
alkışlarıdır.

Kutsal içgüdü, kavrayışın genişliği, akıl yasası, sağlık,
bedenin kaba sabalığı, içe kapanıklık,

Sevinç, yanık ten, havanın tatlılığı, işte bunlardır şiirlerin
sözlerinden bazıları.

Denizci ve gezgin yatar altında şiir düzenlerin, Yanıt
Veren'in,

İnşaat işçisi, geometrici, kimyager, anatomist, frenolojist,²⁸
ressam, hepsi yatar altında şiir düzenlerin, Yanıt
Veren'in.

Gerçek şiirlerin sözleri şiirden fazlasını verir size,
Kendi şiirinizi düzmenizi sağlar, kendi dinlerinizi,
politikanızı, savaşınızı, barışınızı, davranışınızı,
tarihlerinizi, denemelerinizi, günlük hayatınızı
ve başkaca her şeyi,

Mertebeleri, renkleri, soyları, inançları ve cinsiyetleri
dengeler,

Onlar güzellik aramaz, aranır başkalarınca,
Hep dokunarak onlara ya da yakın durarak insan takip
eder güzelliği, özlemi ve hâliyle aşk acısını.

Ölüme hazırlar insanı, ama son değil, tersine
başlangıçtırlar,

Kimseyi götürmezler kimsenin varacağı son durağa,
ne tatmin ederler, ne doyururlar,

28 Kafatası şeklinden kişilik yapısı ve suça yatkınlığı tespit etme iddiasında
olan sözde bilim uygulayıcısı.

Götürdüklerini uzaya götürürler, görsünler diye yıldızların
doğumunu, öğrensinler diye anlamlardan birini,
Mutlak inançla yola çıksınlar, sonu gelmeyen halkalardan
süzülerek geçsinler, bir daha asla sessiz kalmasınlar diye.

Eski Yapraklarımız²⁹

Hep eski yapraklarımız!
Hep Florida'nın yeşil yarımadası—hep paha biçilmez
deltası Louisiana'nın—hep Alabama'nın, Texas'ın
pamuk tarlaları,
Hep California'nın altın sarısı tepeleri, oyukları ve New
Mexico'nun gümüşü dağları—hep Küba'nın yumuşak
havası,
Hep suları Güney Denizi'ne akan engin yamaç ve suları
Doğu ve Batı denizlerine akan, ondan bir farkı olmayan
yamaçlar,
Seksen üç yıllık bu Eyaletler'in yüz ölçümü, üç buçuk
milyon milkare,
Toplam on sekiz bin mil deniz kıyısı ve körfez sahili,
otuz bin mil nehir gemiciliği,
Yedi milyon aile ve bir o kadar konut—hep bunlar ve dahası,
sayısız kola ayrılan,
Hep serbest dolaşım ve çeşitlilik—hep Demokrasi'nin
ana karası;
Hep çayırlar, otlaklar, ormanlar, büyük şehirler, yolcular,
Kanada, kar;
Hep belindeki kemere devasa oval göller dizili bu tıka basa
dolu topraklar;
Hep güçlü yerlilerle dolu, artan yoğunluğuyla, sakinleriyle,
dost canlısı, tehditkâr, alaycı, aşağılayan istilacılarıyla
Batı;

29 Whitman özgün metinde Fransızca "feuillage" sözcüğünü kullanmıştır.

Bütün görüntüler, Güney, Kuzey, Doğu—bütün eylemler,
 her zaman fark gözetmeksizin yapılan,
 Bütün kişilikler, hareketler, büyümeler, birkaçı fark edilen,
 binlercesi fark edilmeyen,
 Mannahatta'nın caddelerinden yürüyerek, bunları derleyen
 ben,
 Geceleyin ülkenin içlerindeki nehirlerde, çam kütüklerinin
 ışıltısında, istimbotlar tomruk toplarken,
 Gün ışığında Susquehanna Vadisi'nde, Potomac ve
 Rappahannock vadilerinde, Roanoke ve Delaware
 vadilerinde,
 Av hayvanlarının Adirondacks tepelerine dadandığı
 ya da Saginaw'ın sularını şapırdatarak içtikleri
 kuzeydeki yaban alanlarında,
 Issız bir koyda sürüden ayrı düşen al kuşaklı ördek
 salınıyor sessizce suda,
 Çiftçilerin ahırındaki öküzler, tamamlamışlar hasadı,
 dinleniyorlar ayakta, onlar da yorulmuş,
 Uzakta, Kuzey Kutbu'nun buzullarında dişi denizaygırı
 uyuşukça uzanmış yere, yavruları oynarken etrafta,
 İnsanların yelken açmadığı yerlere, en uzağına kutup
 denizinin, dalgacıklarla dolu, billursu, açık, buz
 kütlelerinin ötesine kanat çırpın şahin,
 Fırtınada hızla yol alan gemiye yaklaşıyor beyaz serpinti,
 Karada, şehirlerde ne oluyorsa çanlar çalarken gece yarısı,
 İlkel ormanlarda da sesler öyle çınlıyor, kurdun uluması,
 panterin çığlığı, geyiğin boğuk böğürtüsü,
 Kışın Moosehead Gölü'nün mavi buzunun altında, yazın
 berrak suların altında apaçık görülen yüzüşü büyük
 alabalığın,
 Aşağı enlemlerde, sıcak havasında Carolinaların, büyük
 siyah akbaba süzülüyor çok yukarısında ağaç
 tepelerinin,

Aşağılarda dümdüz yayılan beyaz kumlu topraktan çıkan
tylandrialarla³⁰ bezeli kırmızı sedirler, çamlar, serviler,
Hantal tekneler iniyor büyük Pedee'den aşağıya, tırmanıcı
bitkiler, rengarenk çiçekli asalak bitkiler, böğürtlenler
sarmalıyor dev ağaçları,
Rüzgârın sessizce dalgalandırdığı her dem yeşil meşenin
dalgalı örtüsü yerlere kadar sarkıyor,
Karanlık çöktükten hemen sonra Georgia arabacılarının
kampı, yemek ateşleri, pişirip yemek yiyişleri beyazlarla
zencilerin,
Otuz ya da kırk büyük araba, yemliklerden yemlenen
katırlar, sığırlar, atlar,
Gölgeler, ısıtılar, yaşlı çınarların yapraklarının altında çıralı
çam odunundan kıvrılarak yükselen siyah dumanlı
alevler;
Balığa çıkmış güneyli balıkçılar, Güney Carolina kıyısının
boğazları ve koyları, tirsi balığı ve ringa balığı tarlaları,
ıgrip ağı, kıyıda atların asıldığı bocurgatlar, temizleme,
tuzlama, paketleme yerleri;
Ormanın derinlerindeki çamlıklarda reçine damlıyor
ağaçlardaki yarıklardan, terebentin imalathaneleri var
orada,
Sağlıklı zenciler var iş başında, zemin çam iğneleriyle kaplı
tamamen;
Tennessee ve Kentucky'de köleler demirhanede kömür
ikmaliyle meşgul ocağın yanında ya da mısır soyma
işiyile,
Virginia'da plantasyon sahibinin oğlu uzun aradan sonra
dönüyor evine, yaşlı melez bakıcı neşeyle hoş geldin
diyor onu öperek,
Nehirlerde kayıkçılar akşam vakti korunaklı yüksek kıyıya
bağladıkları teknelerinin içinde,

30 Killis Campbell'e göre böyle bir isim yoktur, Whitman'ın kastettiği "tilland-sia"dır ve Güney eyaletlerinde meşe ve servi gövdelerine tutunarak sarkan bir yosun türüdür.

Daha genç erkekler banço ve keman eşliğinde dans ediyorlar, diğerleri küpeşteye oturmuş, sigara tütürüp laflıyorlar;
İkinci vakti Büyük Dismal Bataklığı'nda şarkısını söyleyen alaycı kuş, Amerikalı taklitçi,
İşte yeşilimsi sular, reçineli koku, her yer yosun, servi ve ardıç;
Kuzeyde akşam seferden dönen nişancı bölüğünün Mannahattalı genç erkekleri, tüfeklerinin ağzında kadınların verdiği çiçekler var her birinin;
Oyun oynayan çocuklar ya da babasının kucağında uyuyakalmış küçük oğlan (nasıl da kıpırdıyor dudakları! nasıl da gülümsüyor uykusunda!)
Mississippi'nin batısındaki düzlüklerde at sırtındaki gözcü bir tepeciğe tırmanıyor ve tarıyor gözleriyle etrafı;
California hayatı, madenci, sakallı, üstünde kaba saba giysisi, sağlam California arkadaşlığı, tatlı hava, geçerken at yolunun hemen yanında göze çarpan tek başına mezarlar;
Texas'ta pamuk tarlaları, zencilerin kulübeleri, ilkel bir arabanın önüne koşulan katır ya da öküzler, nehir kenarlarında, iskelelerde yığılı pamuk balyaları;
Bütün bunları kuşatan, enginlere uzanan, Amerikan Ruhu, eşit yarı kürelerle, bir Aşk, bir Büyüme ya da Gurur;
Arka planda³¹ yerli İrokuolarla barış görüşmeleri, barış çubuğu, iyi niyet piposu, arabuluculuk, anlaşma,
Kabile reisi dumanını ilkin güneşe, sonra yere doğru üflüyor,
Kafa derisi dansı sergileniyor boyalı yüzlerle, gırtlaktan çıkan haykırışlarla,
Savaş yürüyüşüne başlayış, uzun ve sinsî bir ilerleyiş,
Tek sıra, sallanan baltalar, baskın ve düşmanların kıyımı;

31 Whitman özgün metinde Fransızca "arrière" sözcüğünü aksansız olarak kullanmıştır.

Bu Eyaletler'in bütün eylemleri, sahneleri, yöntemleri,
kişileri, tutumları, anıları, kurumları,
Derli toplu bütün bu Eyaletler, hiçbir zerreyi dışarıda
bırakmıyor bu Eyaletler'in bir milkaresi bile;
Hoşnutum hâlimden, gelişigüzel dolaşarak yollarda,
kırlardaki tarlalarda, Paumanok'un tarlalarında,
Gözlerken birbirine sürtünerek döne döne uçan, sonra
havaya yükselen iki küçük sarı keleş,
Ok gibi fırlayan kırlangıç, acımasız düşmanı böceklerin,
güzün güneye, baharın başında kuzeye göç eden yolcu,
Günün sonunda yolun kıyısında otlanmaya dalınca güttüğü
inek sürüsüne bağırarak sığırtmaç köylü çocuk,
Şehir iskelesi, Boston, Philadelphia, Baltimore, Charleston,
New Orleans, San Francisco,
Gemiciler palamarı çekince yola çıkan gemiler;
Akşam—odamdayım—batan güneş,
Batan yaz güneşi parlıyor açık penceremde, sinek sürüsü
beliriyor, havada asılı, dengede kalarak odanın
ortasında, ok gibi fırlıyorlar ters yöne, yukarıya,
aşağıya, güneşin düştüğü karşı duvarda hızla geçen
benek benek gölgeler serpiyorlar;
Atletik kadın konuşmacı hitap ediyor kalabalık dinleyici
kitlelerine,
Erkekler, kadınlar, göçmenler, birleşmeler, bolluk,
Eyaletler'in özgünlüğü, her biri kendi hesabına—her biri
para kazandıran,
Fabrikalar, makineler, mekanik güçler, bocurgat, kaldıraç,
makara, bütün kesinlikler,
Uzayın, artışın, özgürlüğün, geleceğin kesinliği,
Uzayda Yunan adaları misali etrafa saçılmış yıldızlar—
karada, ülkeler, benim ülkelerim,
Ey ülkeler! hepsi de nasıl değerli benim için—neyseniz,
(her ne iseniz,) gelişigüzel koyuyorum onu bu şarkıların
içine, bir parçası oluyorsunuz her ne ise o şarkının,

İşte güneyde, kanatlarını yavaşça çırparak çığlık atan ben,
 Florida kıyılarında kışlayan binlerce martıyla,
 Başkaca arasında Arkansaw'ın, Rio Grande'nin,
 Nueces'in, Brazos'un, Tombigbee'nin, Kızıl Nehir'in,
 Saskatchewan'ın ya da Osage'nin kıyılarınin,
 gülüyorum, sıçrayıp koşturuyorum bahar sularında,
 Kuzeyde, kumların üstünde, Paumanok'un sığ bir koyunda,
 kar beyazı balıkçıl sürüleriyle yürüyorum solucanlar,
 su bitkileri arayarak ıslak kumda,
 Kargayı gagasıyla delik deşik ettikten sonra köşesine çekilip
 zafer kazanmış gibi cıvıldıyor kral kuş, sırf keyiften—
 ben de zafer kazanmış gibi cıvıldıyorum,
 Güzün göç ederken dinlenmek için yere inen yaban kazı
 sürüsü, uzaktaki gözcüler kalkık başlarıyla nöbet
 tutarak etrafta dolanırken sürünün çoğu besleniyor
 ve sonra başka gözcüler gelip onların yerini alıyor—
 ben de onlar gibi besleniyorum ve nöbet değiştiriyorum
 ötekilerle,
 Kanada ormanlarında avcılar öküz kadar iri bir kanada
 geyiğini pusuya düşürüyorlar, çaresizce arka ayaklarının
 üzerinde kalkıyor geyik, atılıyor toynakları bıçak kadar
 keskin ön ayaklarıyla—ben de atılıyorum avcılarının
 üstüne, pusuya düşmüş ve çaresiz,
 Mannahatta'da sokaklar, rıhtımlar, yük gemileri, depolar,
 dükkânlarda çalışan sayısız işçi,
 Ve Mannahattalı olan ben de şarkısını söylüyorum
 bunun—içimdekiler daha az değil Mannahatta'nın
 tamamında olandan,
 Söyleyip Bunların şarkısını, ezelden birleşmiş
 topraklarımın—bedenim daha fazla birleşmiş değil
 kaçınılmaz olarak, parça parça, binlerce farklı öğeden
 oluşan bir kimlik, daha üstün değil topraklarımın
 kaçınılmaz olarak birleşip oluşturduğu TEK
 KİMLİK'ten;

Doğumlar, iklimler, büyük kırsal düzlüklerin çimenleri,
Şehirler, emek, ölüm, hayvanlar, ürünler, savaş, iyilik
ve kötülük—bunlar benim,
Bütün ayrıntılarıyla bunlar sağlıyor bu eski yaprakları bana
ve Amerika'ya, birliğin anahtarını size, sizin gibilere
vermekten başka ne yapabilirim?
Her kimseniz! bu kutsal yaprakları size nasıl olur da
vermem, sizin de hakkınız varken benim kadar?
Burada şarkımı söylerken sizi de bu Eyaletler'in eşsiz
yapraklarını toplamaya davet etmekten başka ne
yapabilirim?

Neşenin Şarkısı

Ah yazmak en coşkulu şarkıyı!
Müzikle dolu—erkeklik, kadınlık, çocuklukla dolu!
En sıradan işlerle dolu—tahılla, ağaçlarla dolu.

Ah sesleri için hayvanların—Ah balıkların çabukluğu
ve dengesi için!
Ah yağmur damlalarının düşüşü için bir şarkıda!
Ah güneş ışığı ve dalgaların devinimi için bir şarkıda!

Ey neşesi canımın—kafesinden kurtulmuş—fırlıyor yıldırım
gibi!

Bu yerküreye ya da belli bir zamana sahip olmak yetmez ki,
Binlerce yerküre istiyorum ve bütün zamanı.

Ey mühendisin neşesi! Bir lokomotifle gitmek!
Buharın tıslayışını duymak, şen çılgınlığını, buhar düdüğünü,
kahkaha atan lokomotifi!
Hiç direnç görmeden açmak yolunu ve hızla kaybolmak
uzaklarda.

Ey tarlalarda, bayırlardaki mutlu gezinti!
En sıradan otların yaprakları, çiçekleri; koruların ıslak,
taze sessizliği,
Tan vaktinde ve bütün sabah boyunca muhteşem kokusu
toprağın.

Ey at sırtındaki erkeğin, kadının neşesi!
Eyer, dört nala gidiş, oturaktaki basınç, kulaklardaki,
saçlardaki serin çağıltı.

Ey itfaiyecinin neşesi!
Gecenin köründe duyuyorum alarmı,
Çanları duyuyorum, bağırışları! kalabalığı yarıp
koşuyorum!
Zevkten delirtiyor beni alevlerin görüntüsü.

Ey kasları güçlü dövüşçünün neşesi, mükemmel durumda
yücelişi arenada, bilincinde gücünün, susamış rakibiyle
karşılaşmaya.

Ey yalnızca insan ruhunun üretebildiği, sürekli, sınırsız
seller gibi yayabildiği engin ve saf sevginin neşesi.

Ey annenin neşesi!
Kollama, tahammül, kıymetli sevgi, ıstırap, sabırla verilen
bir hayat.

Ey neşesi çoğalmanın, büyümenin, iyileşmenin,
Teselli etmenin, teskin etmenin neşesi, birlik ve uyumun
neşesi.

Ah dönmek doğduğum o yerlere,
Duyamak bir kez daha kuşların ötüşünü,
Evin, ahırın etrafında dolaşmak, tarlalarda gezinmek
bir kez daha,

Ve bir uçtan bir uca meyve bahçesinde, o eski yollar
boyunca bir kez daha.

Ah koylarda büyümüş olmak, lagünlerde, derelerde
ya da sahil boyunda,
Orada yaşamak ve çalışmak ömrüm boyunca,
O tuzlu ve nemli koku, kıyı, deniz çekilince ortaya çıkan
o tuzlu otlar,
Çalışması balıkçıların, yılan balığı tutanların, midye
toplayanların;
Midye tırmığımla ve küreğimle geldim ve yılan balığı
zıpkınımla,
Deniz çekildi mi? sığılta midye toplayıcılara katılıyorum,
Gülerek çalışıyorum onlarla, işim vız geliyor bana, atak bir
delikanlıya nasıl gelirse;
Kışın yılanbalığı sepetimi, zıpkınımı alıyorum ve başlıyorum
buzda yürümeye—küçük bir baltam var buzda delik
açmak için,
Bakın bana, sıkıca giyinmişim, neşeyle gidiyorum
ya da öğleden sonra eve dönüyorum bana eşlik eden
güçlü erkek evlatlarımla,
Büyümüş ya da yeni serpilene oğullarım benimle olmayı
sevdikleri kadar sevmezler başka biriyle olmayı,
Gündüzleri benimle çalışırlar, geceleri benimle uyurlar.

Bir başka sefer hava sıcak, açılmışız bir tekneyle, ağır
taşlarla batırılmış istakoz sepetlerini çekmek için,
(biliyorum şamandıraların yerini,) Ey yılın Beşinci ayında suların üzerindeki güzelliği sabahın,
gün doğmadan kürek çekerken şamandıralara doğru,
Hasır sepetleri yukarı çekiyorum eğik olarak, koyu yeşil
istakozlar çaresiz ben çıkarırken onları, kıskaçlarının
mafsal arasına tahta parçaları koyuyorum,
Birbiri ardına uğruyorum her yere, sonra kürek çekiyorum
kıyıya,

Orada kocaman bir kaynar su kazanı var, istakozlar
kaynatılacak içinde renkleri kırmızıya dönene kadar.

Bir başka seferinde uskumru avı,
Açgözlüler, olta iğnesi için gözleri dönmüş, suyun yüzeyine
yakın, sanki miller boyunca kaplıyorlar suyu;
Bir başka sefer Chesapeake Koyu'nda kaya balığı avındayız,
ben de yanık tenli mürettebattan biriyim;
Bir başkasında Paumanok açıklarında lüfer peşindeyiz,
bekliyorum gergin bedenimle,
Sol ayağım küpeştede, sağ kolum ince misinayı savuruyor
uzaklara,
Etrafta hızla dönüp duran, ok gibi fırlayan elli kadar hafif
kayık, yoldaşlarım.

Ey nehirlerde tekne gezileri,
St. Lawrence'dan aşağıya seyahat, muhteşem manzara,
buharlı gemiler,
Yelken açmış gemiler, Binler Adası, bazen kereste salları,
upuzun kürekleriyle salcılar,
Salların üzerinde küçük kulübeler, akşamları yemek
yaparken yükselen duman kıvrımı.

(Ey kötücül ve ürkütücü şey!
Çıtkırıldım ve dindar bir hayattan çok uzak şey!
Kanıtlanmamış bir şey! esrime hâlindeki şey!
Demir atmaktan da, serbestçe dolaşmaktan da kopartılmış
şey.)

Ah çalışmak madenlerde veya demir işlemek,
Dökümhanede döküm yapmak, dökümhanenin kendisi,
basit yüksek tavan, geniş ve loş mekân,
Döküm ocağı, boşaltılınca akan sıcak sıvı.

Ah sürdürmek neşesini askerin!

Hissetmek varlığını cesur komutanın—hissetmek onun sevecenliğini!

İzlemek onun serinkanlılığını—ısınmak onun gülümsemesindeki ışınlarda!

Çarpışmaya girmek—duymak boruların ötüşünü, davulların vuruşunu!

İşitmek topların gümbürtüsünü—görmek süngülerin, misket tüfeklerinin parıltısını güneşte!

Düştüğünü görmek askerlerin ve sızlanmadan öldüklerini!

Kanın vahşi tadını tatmak—öylesine şeytanlaşmak!

Zevkle seyretmek düşmanların yaralanmasını, ölmesini.

Ey balina avcısının neşesi! Ah çıkabilsem o sefere yeniden!

Hissediyorum teknenin altımda devindiğini, Atlantik esintisinin beni serinletişini,

Direğin tepesinden bir kez daha duyuyorum seslendiklerini
Orada—su püskürtüyor!

Bakmak için yeniden tırmanıyorum diğerleriyle birlikte halatlara—iniyoruz delirmiş gibi heyecandan,

Atlıyorum indirilen sandala, kürek çekiyoruz avımızın olduğu yere,

Fark ettirmeden, sessizce yaklaşıyoruz, görüyorum uyuşukça güneşin tadını çıkaran dağ gibi kütleyi,

Ayakta duran zıpkıncıyı görüyorum, görüyorum silahın güçlü kolundan fırlayışını;

Ah yaralı balina yeniden hızla uzaklaşıyor okyanusta, dibe iniyor, rüzgâr yönünde kaçıyor, sürüklüyor beni,

Yeniden, yüzeye çıkıp nefes aldığını görüyorum, yaklaşmak için asılıyoruz küreklere,

Bir zıpkın görüyorum böğründe, derine işlemiş, yaranın içinde dönmüş,

Yeniden geri çekiliyoruz, görüyorum yeniden dibe daldığını, hızla can veriyor,

Yüzeye çıkınca kan püskürtüyor, gittikçe daralan daireler
çiziyor hızla biçerek suyu—görüyorum ölüşünü,
Dairenin ortasında çırpınarak sığıyor, başaramıyor
ve kımıltısız kalakalıyor kanlı köpüklerin içinde.

Ey yaşlı erkekliğim benim, neşeler içinde en asil neşem
benim!

Çocuklarım, torunlarım, ağarmış saçım ve sakalım,
Uzun ömrümden gelen büyüklüğüm, sükûnetim, heybetim.

Ey olgunlaşmış neşesi kadınlığın! Ey nihayet mutluluk!
Seksenin üzerinde yaşıım, en saygıdeğer anayım,
Ne kadar berrak zihnim—nasıl da sokuluyor bana bütün
insanlar!

Daha öncekilerden farklı ne cazibem var ki? gençliğin çiçek
açışından başka nedir bu çiçeklenme?

Nedir bu üzerime inen ve benden yükselen güzellik?

Ey söylevcinin neşesi!

Şişirmek göğsünü, salıvermek için sesin gümbürtüsünü
kaburgalarından, gırtlaktan,

İnsanları hırslandırmak, ağlatmak, nefret ettirmek,
arzulatmak kendisiyle birlikte,

Amerika'yı yönetmek—yatıştırmak Amerika'yı etkileyici
sözlerle.

Ey neşesi ruhumun, kendinden emin yaslanan kendisine,
kimliğini maddelerden alan ve onları seven, karakterleri
gözlemleyip özümseyen,

Ruhum geri geldi bana salınıp onlardan, görme,
işitme, dokunma, akıl, ifade, kıyaslama, bellek ve
benzerlerinden,

Duyularımın ve tenimin gerçek hayatı aşılıyor duyularımı da,
tenimi de,

Bedenimin işi yok artık maddelerle, görme duyumun işi
yok artık maddi gözlerle,
Bugün kusursuzca kanıtladı bana son görenin maddi
gözlerim olmadığını,
Ve seven, yürüyen, gülen, bağırان, kucaklayan, üreyen
bedenimin maddi bedenim olmadığını.

Ey çiftçinin neşesi!

Ohiolunun, Illinoislinin, Wisconsinlinin, Kanadalının,
Iowalının, Kansaslının, Missourilinin, Oregonlunun
neşesi!

Günün ilk ışıklarıyla kalkmak, çabucak işe koşmak,
Sürmek sonbaharda tarlayı kışa ekili olması gereken ekinler
için,

Sürmek baharda tarlayı mısır için,

Meyve bahçelerini düzenlemek, ağaçları aşlamak, elma
toplamak sonbaharda.

Ah yüzmek havuzda ya da sahilde güzel bir yerde,
Su sıçratmak! ayak bileğine gelen suda yürümek
ya da çırılçıplak koşmak kıyı boyunca.

Ah farkına varmak uzayın!

Her şeyin çokluğunun, hiçbir sınırın olmayışının,
Gün ışığına çıkmak ve gökyüzüne, güneşe, aya, uçan
bulutlara ait olmak, bir olmak onlarla.

Ey mert kişiliğin neşesi!

Yaltaklanmamak, boyun eğmemek hiç kimseye, açık
ya da gizli hiçbir zorbaya,

Dimdik yürümek, canlı ve esnek adımlarla,

Sakin bir bakışla ya da parlayan gözlerle bakmak,

Geniş bir göğüsten gelen dolu dolu, gür bir sesle konuşmak,
Kendi kişiliğinle yüzleşmek yeryüzündeki bütün kişiliklerle.

Bilir misiniz gençliğin kusursuz neşesini?

Neşesini sevgili yoldaşların, keyifli sözlerin, gülümseyen yüzlerin?

Sevinçli bir ışıık saçıın günün neşesini, uzun soluklu oyunların neşesini?

Tatlı müziğin neşesini, ışııkı dans salonunun, dansçıların neşesini?

Bereketli yemeğin neşesini, içki âleminin ve kafayı çekmenin neşesini?

Bir de Ey yüce ruhum!

Bilir misin endişelerin neşesini?

Neşesini özgür, yapayalnız kalbin, hassas, kasvetli kalbin?

Neşesini tek başına çıkılan yürüyüşün, boyun eğse de mağrur ruhun, ıstırabın ve mücadelenin?

Kavgacı sancılarının, esrimelerin, neşesini gündüz ya da gece ciddi derin düşüncelerin?

Neşesini Ölüm düşüncesinin, büyük Zaman ve Mekân katmanlarının?

Yalvaçça neşesini daha iyi, ulvi aşk ideallerinin, kutsal eşin, tatlı, sonsuz, mükemmel yoldaşın?

Hepsi de senin neşen Ey ölümsüz olan, sana yaraşır neşe Ey ruh.

Ah efendisi olmak yaşarken hayatın, kölesi değil!

Karşılaşmak hayatla güçlü bir fatih gibi,

Öfke, can sıkıntısı duymadan, yakınmalar, aşağılayıcı kınamalar olmadan,

Havanın, suyun, toprağın bu görkemli yasalarına göre kanıtlayarak içimdeki ruhun ele geçirilemeyeceğini,

Ve dıştan gelen hiçbir şeyin asla beni çekip çeviremeyeceğini.

Yalnızca hayatın neşesinin şarkılarını söylemiyorum tekrar tekrar—ölümün neşesini de söylüyorum!

Ölüm'ün yatıştıran, bir anlığına nasılsa uyuşturan güzel dokunuşunu da,
Dışkılayan bedenimi serbest bırakıyorum yakılmak, toza dönmek ya da gömülmek üzere,
Kuşkusuz başka diyarlar için bırakılmıştı gerçek bedenim bana,
Hükümsüz bedenim bir şey ifade etmiyor, dönerken arınmalara, başkaca görevlere, yeryüzünün sonsuz amaçlarına.

Ah cazibeden daha çok cezbetmek,
Nasıl olur bu bilmiyorum—ama dikkat edin! diğer hiçbir şeye boyun eğmeyen bir şeydir o,
Saldırgandır, savunmaya çekilmez asla—ama yine nasıl da çeker kendine mıknatıs gibi.

Ah bütün büyük tuhaflıklara karşı mücadele etmek,
korkusuz düşmanlarla yüzleşmek!
Onlarla tamamen bir başına kalmak, görebilmek için ne kadar dayanacağımı!
Kavgayla, işkenceyle, hapishaneyle, kalabalıkların nefretiyle karşı karşıya durmak!
Darağacına çıkmak, tam bir soğukkanlılıkla tüfek namlularının önüne yürümek!
Gerçekten bir Tanrı olmak!

Ah bir gemide denize yelken açmak!
Geride bırakmak bu tekdüze, çekilmez diyarı,
Geride bırakmak can sıkıcı bir örnek sokakları,
kaldırımları, evleri,
Geride bırakmak seni Ey katı, hareketsiz diyar, atlamak bir gemiye,
Yelken açıp gitmek, gitmek, gitmek!

Ah bundan böyle yeni neşelerin şiirinden bir hayatı
yaşamak!

Dans etmek, el çırpma, sevinçten uçmak, bağırma,
atlamak, sıçrama, yuvarlanma, süzölmek suyun
yüzünde!

Bütün limanlara kayıtlı bir dünya denizcisi olmak,
Bir gemi olmak, (baksana güneşe, havaya karşı gerdiğim
şu yelkenlere,)

Hızlı, rüzgârla şişen bir gemi, ağzına kadar zengin
sözcüklerle, neşeyle dolu.

Baltanın Şarkısı

1

Biçimli silah, çıplak, solgun,
Kafası annenin içinden çıkarılma,
Ahşap beden, metal kemik, tek uzuv, sadece tek dudak,
Gri-mavi yaprak kırmızı ateşten, sap ekilmiş küçük bir
tohumdan üretilmiş,
Yatıyor arasında, üstünde çimenlerin,
Yere dayamak ve üzerine dayanmak için.

Güçlü şekiller ve güçlü şekillerin özellikleri, eril işler,
görüntüler ve sesler,
Uzun zaman bir dizi değişime uğramış sembol, müzikal
vuruşlar,
Orgcunun parmakları staccato ile ilerliyor tuşları üzerinde
büyük orgun.

2

Hoştur dünyanın bütün ölkeleri, her biri kendi açısından,
Hoştur çamın ve meşenin ölkeleri,

Hoştur limon ve incirin ülkeleri,
Hoştur altının ülkeleri,
Hoştur buğdayın ve mısırın ülkeleri, hoştur üzümünkiler de,
Hoştur şekerin ve pirincin ülkeleri,
Hoştur pamuk ülkeleri, hoştur beyaz patatesin ve tatlı
patatesinkiler de,
Hoştur dağlar, düzlükler, kumullar, ormanlar, çayırlar,
Hoştur zengin sınırları ırmakların, yaylaların, açıklıkların,
Hoştur sınırsız otlaklar, hoştur bahçelerin, ketenin, balın,
kenevirin bereketli arazileri;
Hoştur daha çetin başka ülkeler de,
Altın ülkeleri ya da buğday ve meyve ülkeleri kadar zengin
ülkeler,
Maden ülkeleri, erkekçe ve zorlu cevherlerin ülkeleri,
Kömür, bakır, kurşun, kalay, çinko ülkeleri,
Demir ülkeleri—baltanın yapıldığı ülkeler.

3

Ağaç yığınındaki kütük ve onu destekleyen balta,
Orman kulübesi, kapının üzerindeki asma, bahçe için
açılmış alan,
Fırtına dindikten sonra yaprakların üstünde düzensiz
tıpırtısı yağmur damlalarının,
Ara ara ağlayış ve inleyişler, denizi düşünmek,
Düşüncesi fırtınaya yakalanmış, direklerinin tepesi kopmuş
gemilerin ve direklerin kesilmesinin,
Düşünmek iri kalaslarını eski evlerin ve ahırların,
Hatırlamak gravürleri, hikâyeleri, erkeklerin, ailelerin,
malların tehlikeye atıldığı yolculukları,
Karaya çıkış, yeni bir şehrin kurulması,
Başlangıcı neresi olursa olsun, Yeni bir İngiltere arayan
ve onu bulan insanların yolculuğu,

Arkansas'ta, Colorado'da, Ottawa'da ve Willamette'de
 yerleşim yerleri,
 Ağır ilerleyiş, kıt yiyecek, balta, tüfek, heybeler;
 Güzelliği maceraperest, gözü pek insanların,
 Güzelliği ormancı oğlanların, ormancı erkeklerin, tıraşsız
 duru yüzleriyle,
 Güzelliği bağımsızlığın, yola çıkışın, kendine güvenerek
 yapılan eylemlerin,
 Amerikalılarının hor görmesi heykelleri ve törenleri, baskıya
 karşı sınırsız tahammülsüzlükleri,
 Başiboş sürüklenen kişilik, tesadüfen gelen işaret
 ve kesinleşme;
 Mezbahadaki kasap, uskunadaki, şalopadaki mürettebat,
 salcı, öncü,
 Kış kampında hızarcılar, ormanda tan vakti, ağaç
 gövdelerindeki kar birikintileri, arada bir çatırtılar,
 İnsanın kendi mutlu, duru sesi, neşeli şarkı, ormanda doğal
 hayat, sıkı günlük çalışma,
 Gece parlayan ateş, nefis tadı akşam yemeğinin, sohbet,
 baldıran otundan ve ayı postundan yatak;
 Şehirde ve başka yerlerde çalışan inşaat ustası,
 Hazırlık olarak kereste birleştiriliyor, ayarlanıyor, kesip
 biçiliyor, zıvana açılıyor,
 Kirişler kaldırılıyor havaya, itip yerine yerleştiriliyorlar
 düzgünce,
 Zıvana dili hazırlanan zıvanalara geçiriliyor, direkler
 sabitleniyor,
 Tokmak ve çekiç vuruşları, adamların duruşları, bükülmüş
 kolları, bacakları,
 Eğilip kalkarak, direklere ve köşebentlere tutunarak ata
 biner gibi kirişlere oturup kama çakıyorlar,
 Bir kol kanca gibi geçmiş çatkının üstüne, diğeri indiriyor
 baltayı,
 Yerdeki adamlar geçirip döşeme tahtalarını çiviliyorlar,

Eğilmişler, indiriyorlar silahlarını taşıyıcı kalaslara,
Yankılar çınlıyor boş binada;
Şehirdeki büyük depo inşaatı epey ilerlemiş,
Binanın çatkısını çatan altı adam, ikisi ortada, ikisi diğer
yanlarda, dikkatle omuzluyorlar kiriş olacak ağır bir
kalası,
Sağ ellerinde malalarla bir sıra duvar ustası önden arkaya
iki yüz ayak tutan uzun yan duvarı örüyorlar hızla,
Esnekçe inip kalkıyor sırtları, malalar durmadan tık tık
diye vurup duruyor tuğlalara,
Nasıl da ustalıkla döşeniyor tuğlalar birbiri ardına
ve yerleştiriliyor üstlerine vurularak malanın sapıyla;
Yığınla malzeme, harç teskerelerinde harç ve duvarcı
çıraklarının sürekli doldurması harç teknesini;
Direk yapıcılar avluda, arılar gibi kaynayan sıra sıra
iyi yetişmiş çıraklar,
Bir direk yapmak için sallıyorlar baltalarını düzgün
kesilmiş kütüklere,
Kısa çatırtılarla verevine iniyor çelik kıvrakça çam
kütüğüne,
Tereyağı renginde yongalar uçuşuyor büyük pullar,
kıymıklar hâlinde,
Rahat giysiler içinde kıvrak hareketleri kaslı genç kolların,
kalçaların,
Rıhtımlar, köprüler, iskeleler, setler, dubalar, denize karşı
engeller inşa edenler;
Şehirde itfaiyeci, binalarla dolu bir meydanda yangın
çıkıyor aniden,
Arabalar geliyor, atlar kişniyor, çevik adımlar, gözü peklik,
Yangın düdükları arasında sert emirler, saftan düşenler
oluyor, kollar inip kalkıyor suyu pompalamak için,
İnce, kesik kesik, mavi-beyaz renkte püskürüyor su,
kancalar, merdivenler getiriliyor kullanılmak üzere,
Kırılıp kesiliyor ahşap bağlantılar ya da zemin tahtaları,
altlarında için için sürüyordur diye yangın,

Yangına bakan yüzlerine ışık vuran kalabalık, parıltı,
 koyu gölgeler;
 Demirci demir ocağında, arkasından demiri işleyen,
 Büyük ve küçük baltalar imal eden biri, bir kaynakçı
 ve çeliği menevişleyen,
 Seçen nefesini üflüyor soğuk çeliğe ve deniyor
 başparmağıyla keskin kenarı,
 Biri sapı zımparalıyor ve yuvaya yerleştiriyor sıkıca;
 Geçmişteki kullanıcıların görüntülerinden belli belirsiz
 bir katile de var,
 Sabırlı ilk ustalar, mimarlar, mühendisler,
 Uzaklardaki görkemli Asur ve Mizra³² yapıları,
 Konsüllerin önünde yürüyen Romalı liktorlar,
 Savaşta balta taşıyan Avrupalı antik savaşçı,
 Kalkmış kol, tolgalı kafaya çatırtıyla inen darbeler,
 Ölüm çılgılığı, yere yıkılan güçsüz beden, hızla oraya koşan
 dost ve düşman,
 Özgürlükte kararlı ayaklanan vasalların kuşatması,
 Teslim ol çağrıları, koçbaşıyla kale kapısına dayanış,
 ateşkes ve görüşme,
 Zamanında yağmalanması eski bir şehrin,
 Paralı askerlerin ve bağnazların hücum etmesi içeriye
 gürültü ve kargaşa içinde,
 Bağırtilar, alevler, kan, sarhoşluk, cinnet,
 Evlerin ve tapınakların talan edilmesi, haydutların eline
 düşen kadınların çılgınlıkları,
 Kurnazlığı ve hırsızlığı ordu yandaşlarının, kaçan erkekler,
 biçare yaşlılar,
 Savaşın cehennemi, gaddarlığı inançların,
 Çetelesi idarecilerin eylemlerinin ve sözlerinin, haklı
 ya da haksız,
 Kişiliğin gücü haklı ya da haksız.

32 Whitman'ın "Mizra" sözcüğünü Perslerde bir soyluluk sanı olan "Mirza" yerine yanlışlıkla kullanmış olması ihtimali vardır.

4

Sonsuza dek adale ve cesaret!
 Hayata can veren ölüme de can verir,
 Ve ölümler yaşayanlar kadar ileri gider,
 Ve gelecek daha belirsiz değildir şimdiki zamandan,
 Zira yeryüzünün ve insanın hoyratlığı çok şey barındırır
 yeryüzünün ve insanın zayıflığı³³ kadar,
 Ve hiçbir şey kalmaz geriye kişinin özelliklerinden başka.

Sizce ne kalır geriye?
 Sizce ayakta kalır mı büyük şehirler?
 Kalabalık, üretken bir eyalet? ya da hazırlanmış bir
 anayasa? ya da inşa edilmiş en iyi buharlı gemi?
 Ya da granitten, demirden yapılmış oteller?
 ya da şaheserleri mühendisliğin, kaleler, silahlar?

Geçin bunları! bir değeri yoktur bir başlarına,
 Zamanlarını doldururlar, dansçılar dans eder, müzisyenler
 onlar için çalar,
 Gösteri biter, her biri hakkıyla yapar işini kuşkusuz,
 Hepsi hakkıyla yapar işini bir karşı çıkış anına kadar.

Büyük şehir içinde en büyük erkekleri, en büyük kadınları
 barındırandır,
 Birkaç bakımsız kulübeden bile oluşsa yine de dünyadaki
 en büyük şehirdir o.

5

Büyük şehrin olduğu yer rıhtımların, dokların,
 imalathanelerin, ürün depolarının olduğu yer değildir
 sadece,

³³ Whitman özgün metinde Fransızca "délicatesse" sözcüğünü aksansız olarak kullanmıştır.

Ne ardı ardına yeni gelenlerin, ne de yola çıkan çapa
çekenlerin selamlandığı bir yer,
Ne en yüksek ve pahalı binaların, ne de yeryüzünün
her yerinden mallar satan mağazaların olduğu yer,
Ne en iyi kütüphanelerin ve okulların, ne de paranın en bol
olduğu yerdir,
Ne de en büyük kalabalıkların olduğu yer.

En güçlü hatiplerin, ozanların soyuna sahip şehrin
bulunduğu yer,
Bunların sevdiği şehrin bulunduğu yer, karşılığında onların
sevildiği, anlaşıldığı yer,
Kahramanlara sıradan sözcükler ve eylemler dışında anıtlar
dikilmediği yer,
Tutumluluğun da, ihtiyatın da olduğu yer,
Erkeklerin ve kadınların yasaları gözünde büyütmedikleri
yer,
Kölenin de, köle sahibinin de olmadığı yer,
İnsanların seçilmişlerin bitmek bilmeyen arsızlığına karşı
derhâl ayaklandığı yer,
Her şeyi önüne katarak yıkan dalgalarının ölümün
uğultusuyla akın ettiği deniz misali ateşli erkeklerin
ve kadınların akın ettiği yer,
Dış otoritenin her zaman iç otoritenin önceliğinden sonra
geldiği yer,
Vatandaşın her zaman başta ve ideal; Başkan, Belediye
Başkanı ve Vali'nin ücretli çalışanlar olduğu yer,
Çocuklara bizzat yasa olmalarının ve kendilerine
güvenmelerinin öğretildiği yer,
Ölçülülüğün kendisini ilişkilerde belli ettiği yer,
Ruh üzerine düşünmenin teşvik edildiği yer,
Kadınların caddelerdeki kamu törenlerinde erkeklerle eşit
yürüdüğü yer,
Meclis toplantılarına girip erkeklerle eşit katıldıkları yer;

En sadık dostların olduğu şehrin bulunduğu yer,
Her iki cinsiyetin de temizliğinin olduğu şehrin bulunduğu
yer,
En sağlıklı babaların olduğu şehrin bulunduğu yer,
En sağlıklı bedenlere sahip annelerin olduğu şehrin
bulunduğu yer,
İşte orasıdır büyük şehir.

6

Ne kadar sefil görünür savlar meydan okuyan bir eylemin
karşısında!
Nasıl da soluverir şehirlerin maddi şeylerinin gösterişi
bir erkeğin ya da kadının bakışı karşısında!
Kural gereği her şey bekler veya gider güçlü bir varlık
ortaya çıkana kadar;
Güçlü bir varlık kanıtıdır soyun ve evrenin yeteneğinin,
O çıkınca ortaya nesneler sinip puser,
Sona erer ruh hakkındaki tartışmalar,
Yüzleşilir, reddedilir, bir kenara kaldırılır eski gelenekler
ve sözler.

Nedir artık para kazanman? Şimdi neye yarar o?
Nedir artık saygınlık dediğin şey?
Nedir artık ilahiyatın, tedrisatın, toplumun, geleneklerin,
kanun kitapların?
Ne oldu var oluş hakkındaki alaylarına şimdi?
Nerede şimdi ruh hakkındaki itirazların?

7

Kıraç arazi örter cevheri, bu sevimsiz görüntüye karşın
her şeyin en iyisi oradadır,

Maden de, madenciler de oradadır,
 İşte demir ocağı, eritme tamamlandı, işte orada demir
 döven adamlar ellerinde kıskaçlar ve çekiçlerle,
 Her zaman işe yarayan, işe yarayacak ne varsa el altında.
 Başkaca hiçbir şey daha iyi işe yaramamıştır, ama o
 herkesin işine yarar!
 İşine yaramıştır akıcı konuşan, ince duygulu Yunanın
 ve Yunandan öncekilerin,
 İşe yaramıştır uzun ömürlü binaların inşasında,
 İşine yaramıştır İbranilerin, Perslerin, en eski
 Hindistanlıların,
 İşine yaramıştır Mississippi üzerinde set yapanların, işine
 yaramıştır kalıntıları hâlâ Orta Amerika'da duranların,
 İşine yaramıştır yontulmamış sütunları ve Kelt rahipleriyle
 orman içinde ya da düzlüklerdeki Albik³⁴ tapınakların,
 İşine yaramıştır İskandinavya'nın karla kaplı tepelerindeki
 geniş, yüksek, ıssız yapay yarıkların,
 İşine yaramıştır fi tarihinde granit duvarlara güneşin, ayın,
 yıldızların, gemilerin, okyanus dalgalarının resimlerini
 çizenlerin,
 İşine yaramıştır istila yollarında Gotların, yaramıştır işine
 kırdaki kabilelerin ve göçebelerin,
 İşine yaramıştır uzak mı uzak Keltlerin, Baltık'taki gözü
 pek korsanların,
 İşine yaramıştır Etiyopya'daki kadim ve zararsız insanların,
 İşe yaramıştır saltanat ve savaş kalyonlarının dümeninin
 yapımında,
 İşe yaramıştır karada muhteşem şeylerin ve denizde
 muhteşem şeylerin yapımında,
 Orta Çağ'da ve Orta Çağ'dan önceki dönemlerde,
 Yaramıştır şimdiki gibi sadece o zaman yaşayanların değil
 ölmüşlerin de işine.

34 Demir oksit içermediği için açık renkli beyaz toprak. Whitman Latince
 "alba" sözcüğünden türettiği "albic" sıfatını kullanıyor olsa gerek.

Avrupalı celladı görüyorum,
Duruyor yüzünde maskesi, kırmızılar içinde, kocaman
ayakları ve çıplak, güçlü kollarıyla,
Ve yaslanıyor ağır baltasına.

(Yakınlarda kimin kellesini uçurdun Avrupalı cellat?
Üzerindeki ıslak ve yapış yapış kan kimin?)

Açıkça görüyorum şehitlerin berrak gün batımını,
Görüyorum darağaçlarından aşağı çöken ruhları,
Ölü lordların, taçsız hanımefendilerin, itham edilen
bakanların, haledilmiş kralların,
Rakiplerin, hainlerin, zehirleyicilerin, gözden düşmüş
liderlerin ve daha nicelerinin.

Görüyorum nice ülkede iyi bir amaç uğruna ölenleri,
Tohumları kıt ancak asla bitmeyecek mahsulleri,
(Unutmayın Ey yabancı krallar, Ey rahipler, mahsul
bitmeyecek asla.)

Görüyorum baltadaki kanın tamamen temizlendiğini,
Ağız da, sapı da temiz,
Artık akıtmıyor kanını Avrupalı soyluların, inmiyor
boynuna kraliçelerin.

Görüyorum celladın geri çekildiğini, işe yaramaz hâle
geldiğini,
Görüyorum ayak basılmadığını darağacına, köhnediğini,
artık balta da görmüyorum üstünde,
Görüyorum kudretli, sevecen sembolünü soyumun
gücünün, en yeni, en büyük soyun.

9

(Amerika! övünmüyorum sana duyduğum sevgiyle,
Yetiniyorum sahip olduğumla.)

Sıçırıyor balta!

Sık orman akışkan sesler çıkarıyor,
Devrilip yükseliyorlar ve ortaya çıkıyor,
Kulübe, çadır, iskele, ölçüm,
Döven, pulluk, külünk, küskü, kürek,
Kiremit, demiryolu, pervane, lambri, söve, çita panel,
üçgen çatı,
Kale, tavan, bar, akademi, org, sergi evi, kütüphane,
Korniş, çardak, duvar ayağı, balkon, pencere, çıkma kule,
sundurma,
Çapa, tırmık, dirgen, kalem, vagon, direk, testere, kaba
rende, tokmak, kama, baskı makinesinin kolu,
Sandalye, küvet, kasnak, masa, yarım kapı, rüzgârgülü,
pencere kanadı, döşeme,
Alet kutusu, sandık, yaylı çalgı, tekne, çerçeve ve nicesi,
Eyaletler'in hükümet binaları ve Eyaletler ulusunun
hükümet binası,
Bulvarlarda uzun görkemli bina sıraları, yetimler, yoksullar
ya da hastalar için bakımevleri,
Tüm denizleri dolaşan Manhattan'ın istimbotları, hızlı
yelkenlileri.

Biçimler çıkıyor ortaya!

Baltayı kullanarak ortaya çıkan biçimler, onları kullananlar,
onlarla ilgili her şey,
Ağaç kesenler, kütükleri Penobscot'a ya da Kennebec'e
taşıyanlar,
California dağlarında, küçük göllerin kıyısında
ya da Columbia'da kulübelerde yaşayanlar,

Gila ya da Rio Grande'nin güney kıyılarında yaşayanlar,
dostça toplantılar, insanlar, eğlence,
St. Lawrence ya da Kanada'nın kuzeyinde ya da Yellowstone
 taraflarında, sahilde ve sahilden uzakta yaşayanlar,
Fok avcıları, balina avcıları, Kuzey Kutbu'nda buzu kırıp
yol açan denizciler.

Biçimler çıkıyor ortaya!
Fabrikaların, cephaneliklerin, dökümhanelerin, pazar
yerlerinin biçimleri,
Demiryollarının iki çizgili raylarının biçimleri,
Köprü traverslerinin, geniş çerçevelerin, kirişlerin,
kemerlerin biçimleri,
Mavna, römorkör, göl ve kanal gemisi, nehir teknesi
filolarının biçimleri,
Doğu ve Batı Denizi boyunca birçok koyda ve kıyıda
tersanelerin ve kuru havuzların,
Virginia meşesinden gemi omurgalarının, çam kalasların,
direklerin, dizler için hackmatack³⁵ köklerinin,
Kendi yollarındaki gemilerin, yapı iskelesi katlarının, içerde
ve dışarıda çalışan işçilerin,
Etrafa yayılmış alet edevatın, büyük ve küçük kollu
matkabın, keserin, cıvataların, kabloların, gönyenin,
iskarpelanın, silme rendesinin.

10

Biçimler çıkıyor ortaya!
Ölçülmüş, kesilmiş, vinçle kaldırılıp birleştirilmiş, boyanmış
biçimler,

35 Algonkin yerlilerinin Amerikan melez çamına verdiği isim, Tamarack, Larix Americana.

Ölüler için tabut biçimleri, kefenlerinin içinde yatsınlar
diye,
Direk biçimleri, karyola direkleri, gelinin yatağının
direkleri,
Küçük tekne biçimleri, sallanan koltuğun alt kısmının
biçimi, bebek beşiğinin biçimi,
Döşeme tahtalarının biçimi, dansçıların ayakları için
döşeme tahtaları,
Aile evinin kaplamalarının biçimi, sevecen ana babaların
ve çocukların evinin,
Mutlu genç erkekle genç kadının evinin çatısının biçimi,
genç erkekle genç kadının mutlu evliliklerinin üstündeki
çatının,
Erdemli kadının keyifle pişirdiği, işten gelen erdemli
kocasının keyifle yediği akşam yemeğinin üstündeki
çatının.

Biçimler çıkıyor ortaya!
Mahkeme salonunda mahkûmun yerinin biçimi, kadın
ya da erkek mahkûmun oturduğu yerin,
Bar tezgâhının biçimi, yaşlı rom içicinin de genç rom
içicinin de yaslandığı,
Utangaç ve öfkeli basamakların biçimi, sinsî ayakların
bastığı,
Baştan çıkarıcı kanepenin biçimi ve zina yapan ahlak
bozucu çift,
Kumar masasının biçimi, şeytani kayıplar ve kazançlar,
Suçlu bulunup mahkûm edilen katil için yapılan
merdivenin biçimi, katilin çökmüş suratı, bağlı kolları,
Yardımcılarıyla yanda duran şerif, sessiz ve yüzü solmuş
kalabalık, havada sallanan urgan.

Biçimler çıkıyor ortaya!
Giriş ve çıkışa yarayan kapıların biçimi,

Utanç içinde yüzü kızarmış ve alelacele ayrılan arkadaşı
dışarı yollayan kapı,
İyi haberi de kötü haberi de buyur eden kapı,
Kendinden emin ve şişinen oğlun evi terk ettiği kapı,
Uzun ve utanılacak bir aradan sonra yeniden girdiği kapı,
bu kez hasta, çökmüş, masumiyetini kaybetmiş, çaresiz.

11

Kadının biçimi çıkıyor ortaya,
Her zamankinden daha tedbirsiz, yine de her zamankinden
daha tedbirli,
Arasında dolaştığı kaba ve kirli insanlar onu kaba ve kirli
yapmıyor,
Biliyor aralarından geçerken onların düşüncelerini, ondan
hiçbir şey saklanmıyor,
Bu yüzden kimse onun kadar düşünceli ve arkadaş canlısı
değil,
Herkesin gözdesi, her hâlükârda hiçbir neden yok
korkması için, korkmuyor da,
Küfürler, ağız dalaşları, hıçkırıklı şarkılar, açık saçık sözler
etkilemiyor geçerken onu,
Suskun, kendine hâkim, bunlar incitmiyor onu,
Kabul ediyor onları Doğa'nın kanunlarını kabul ettiği gibi,
o güçlü biri,
O da Doğa'nın kanunu—daha güçlü bir kanun yok ondan.

12

Asıl biçimler çıkıyor ortaya!
Tam demokrasinin biçimleri, yüzyılların ürünü,
Diğer biçimleri öngören biçimler,

Çalkantılı, erkeksi şehirlerin biçimleri,
Arkadaşların ve bütün yeryüzünün konuksever insanlarının
biçimleri,
Yeryüzünü canlandıran ve bütün yeryüzüyle canlanan
biçimler.

Yorumun Şarkısı

1

(Ah fazla aldırılmaz emekçi,
Eserlerinin onu ne kadar Tanrı'ya yaklaştırdığına,
Sevgili Emekçi bütün çağlarda, bütün mekânlarda.)

Ne de olsa yalnızca yaratmak değil, inşa etmek değil,
Aynı zamanda zaten uzaklarda inşa edilmiş olanı
getirmektir,

Ona kendi kimliğini vermek, olağan, sınırsız, özgür,
O hantal, o uyuşuk yığını hayat dolu dinsel bir ateşle
doldurmak,

Reddetmek ya da yok etmek için değil, kabul etmek,
kaynaştırmak, iyileştirmek için,

Ona buyurmak kadar boyun eğmek, yol göstermektense
takip etmek onu,

Bunlar üstelik Yeni Dünya'mızın öğrettiği derslerdir;

Oysa ne kadar azdır Yeni olanınkiler, ne kadar çoktur Eski,
Eski Dünya'nınkiler!

Çok uzun zamandır büyüyor çimen,
Çok uzun zamandır düşüyor yağmur,
Uzun zamandır dönüp duruyor dünya.

2

Gel Esin Perisi, göç Yunan'dan, İonya'dan,
Çiz lütfen o hayli fazla ödenmiş hesapların üstünü,
Troya hikâyesini, Akhilleus'un öfkesini, Aeneas'ın,
Odysseus'un seyahatlerini,
As karla kaplı Parnassos'un kayalıklarına "Taşındı",
"Kiralık" levhasını,
Aynısını Kudüs'te yap, ilanı yüksek bir yere as Yafa'nın
kapısında ve Moriya Dağı'nda,
Aynısını yap Alman, Fransız, İspanyol kalelerinin
duvarlarında, İtalyan koleksiyonlarında,
Zira bil ki daha iyi, daha taze, daha işlek, engin,
keşfedilmemiş bir bölge bekliyor, talep ediyor seni.

3

Kulak verip çağrımıza,
Veya daha ziyade uzun süre beslediği hevesine,
Kavuşup karşı konulmaz, doğal bir çekimle,
Geliyor işte! işitiyorum elbisesinin hışırtısını,
Alıyorum kokusunu soluğunun nefis rayihasının,
Görüyorum kutsal adımlarını, merakla dönüp etrafa bakan
gözlerini,
İşte tam burada.

En soylusu kadınların! İnanabilir miyim öyleyse,
Kadim tapınakların, klasik heykellerin onu
alıkoyamadığına?
Vergilius'un, Dante'nin hayaletlerinin de cezbedemediğine,
tutamadığına onu, binlerce anı, şiir, eski arkadaşlığın da?
Ve hepsini terk ettiğine—burada olduğuna?

Evet, eğer izin verirseniz söylememe,
 Dostlarım, gün gibi görüyorum onu, siz görmesiniz bile,
 İşte yeryüzünün, eylemin, güzelliğin, kahramanlığın
 ifadesinin o ölmeyen ruhu,
 Geçtiği aşamalardan sonra geldi buraya, eski konularına
 son vererek,
 Bugünkülerin, bugünün temellerinin altında gizleyip
 örterek onları,
 Son verdi Kastalia³⁶ çeşmesindeki sesine, ölüp gitti o
 zamanla,
 Suskun artık Mısır'daki dudağı kırılmış Sfenks, suskun
 yüzyılları şaşkına çeviren bütün o mezarlar,
 Geçti zamanı Asya'nın, Avrupa'nın miğferli savaşçılarına
 dair destanların, esin perilerine yapılan o eski
 yakarılının,
 Kalliope'nin çağrısı sonsuza dek kesildi, Klio, Melpomene,
 Thalia öldü,³⁷
 Bitti görkemli ritimleri Una'nın³⁸ ve Oriana'nın,³⁹ bitti
 kutsal Kâse arayışı,
 Kudüs bir avuç küldür rüzgârın savurduğu, yok oldu,
 Haçlı birliklerinin gece yarısı gölge gibi akışı uğurlandı gün
 doğumuyla birlikte,
 Amadis,⁴⁰ Tancred,⁴¹ geçti artık, Charlemagne⁴² da,
 Roland⁴³ ve Oliver⁴⁴ de,

36 Suyundan içen şairlere ilham verdiği inanılan çeşme.

37 Kalliope epik şiirin, Clio tarihin, Melpomene tragedyanın, Thalia komedya ve pastoral şiirin esin perileri, mousalar.

38 Muhtemelen İrlanda ve İngiliz folklorundaki peri kraliçesi figüründen söz edilmektedir.

39 Muhtemelen astronominin esin perisi Urania kastedilmektedir.

40 Garcia de Montalvo'nun kaleme aldığı "Galyalı Amadis" adlı İspanyol şövalye romansının kahramanı.

41 Tasso'nun "Kudüs'ün Kurtuluşu" adlı epik şiirindeki kahraman.

42 Kutsal Roma imparatoru Carolus Magnus (yak. 747-814).

43 Charlemagne'ın önde gelen şövalyelerinden Orlando. Ariosto'nun epik şiiri "Orlando Furioso"nun kahramanı.

44 Oliver Cromwell, 17. yüzyılda İngiltere İç Savaşı sırasında ülkeyi kral vekili olarak yöneten asker ve devlet adamı.

Öcü Palmerin⁴⁵ artık yok, kaybolup gitti Usk'un⁴⁶ sularda
yansıyan kuleleri,
Kayıplara karıştı Arthur bütün şövalyeleriyle, Merlin de,
Lancelot da, Galahad⁴⁷ da, gitti hepsi, uçup gittiler
bir nefes gibi;
Gittiler! gittiler! bizim için, sonsuza dek kayboldular,
bir zamanların muazzam dünyası şimdi hükümsüz,
cansız, hayalî bir dünya,
Bütün görkemli destanları, efsaneleriyle o süslü püslü,
göz alıcı, yabancı dünya,
Kralları, mağrur kaleleri, rahipleri ve cenkçi efendileri,
zarif kadınlarıyla,
Göçtüler kabristanlarına, tabutlarında taçları ve zırhlarıyla,
Sergilenerek Shakspeare'in⁴⁸ süslü sayfalarında,
Ve ağıt yakılarak Tennyson'un tatlı hazin şiirlerinde.

Diyorum ki dostlarım, görüyorum onu siz görmesiniz
bile, o meşhur göçmeni, (doğru, aynı kalsa da çokça
değişmiş, çokça yerler gezmiş,
Yola çıkarak bu buluşma için, canla başla açarak yolunu,
geçerek o kargaşa içinden,
Ürkmeden makinelerin gürültüsünden, buharlının keskin
düdüğünden,
Kanmadan şuncağız tahliye borusunun, gazometrenin,
yapay gübrelerin blöfüne,
Gülümseyerek ve hoşnut açıkça kalma niyetinden,
Geldi işte, kap kacağın arasına yerleşti bile!

45 Portekizli Francisco de Moraes tarafından yazılmış, 16. yüzyıla tarihlenen bir şövalye romansı.

46 Arthur romanslarında anılan Galler'de bir nehir.

47 Ünlü Orta Çağ romansı "Kral Arthur ve Yuvarlak Masa Şövalyeleri"ndeki karakterler.

48 Shakespeare'in adının 19. yüzyılda yaygın yazılış biçimlerinden biri.

4

Ama bir dakika—unutur muyum hiç görgü kurallarını?
 Tanıştırmak için bu yabancıyı (bunun şarkısını söylemek
 için değilse niçin yaşıyorum ki?) sana Columbia;⁴⁹
 Özgürlük adına hoş geldin ölümsüz! El sıkışın,
 Ve bundan böyle iki sevgili kız kardeş olun.

Ey Esin Perisi, korkma! gerçekten yeni şeyler, günler
 bekliyor ve kucaklıyor seni,
 İçtenlikle anıyorum adını tuhaf mı tuhaf, yeni bir soyun,
 Ama yine aynı eski insan soyu işte, içiyle de dışıyla da,
 Yüzler ve kalpler aynı, duygular aynı, özlemler aynı,
 Aynı eski sevgi, güzellik ve yarar aynı.

5

Eski Dünya, ne suçluyoruz seni ne de ayrı tutuyoruz
 kendimizden,
 (Oğul ayrı tutar mı kendini babasından?)
 Dönüp bakınca sana, görünce yaptıklarını, görkemini,
 çağlar boyunca eğip büküp inşa ettiklerini,
 Biz de bugün inşa ediyoruz kendimize.

Mısır'ın mezarlarından daha muazzam,
 Daha zarif Grek ve Roma tapınaklarından,
 Milano'nun heykellerle, kulelerle bezeli katedralinden daha
 mağrur,
 Ren şatolarındaki iç kalelerden daha güzel şeyler,
 Tasarlıyoruz şimdi yükseltmeyi bunların hepsini gölgede
 bırakacak,
 Senin büyük katedralini, o kutsal gayreti, bir mezar değil,
 Gerçekçi yaratıcılık için her zaman bir iç kale.

49 Amerika'ya verilen dışıl ad.

Uyanıkken görülen bir rüyadaymış gibi,
Şarkımı söylerken bile görüyorum onun yükseldiğini,
önceden kestirmek için inceliyorum içini dışını,
Binbir türlü insan kalabalığını.

Daha önceki herhangi birinden daha yüksek, daha güzel,
daha heybetli bir sarayın etrafında,
Yeryüzünün modern harikası, tarihteki yedisini gölgede
bırakan,
Camla, demirle kat kat yükselen cepheler,
Göğü ve güneşi sevince boğan en canlı renklerle bezeli,
Bronz, leylak, kızilgerdan yumurtası ve deniz rengi
ve koyu kırmızı,
Altın rengi çatısında azametle dalgalanacak olan senin
Özgürlük sancağının altında,
Eyaletler'in sancakları ve her ülkenin bayrakları,
Ve kümelenecek daha az yüksek, daha az güzel saray
yavruları.

Duvarlarının arasında bir yerlerde mükemmel insan
hayatını başlatacak her şey olacak,
Denenecek, öğretilecek, geliştirilip sergilenecek.

Yalnızca iş, ticaret, üretim dünyası değil,
Bütün dünyanın işçileri de temsil edilecek burada.

Burada göreceksiniz akıcılığını her işleyişin,
Her aşamasında yararlı, işlek hareketliliği, uygarlığın
dereciklerini,
Gözlerinizle göreceksiniz maddenin sanki sihirle biçim
değiştirişini,
Pamuk toplanacak neredeyse aynı tarlada,
Kurutulacak, temizlenecek, çıırçırılacak, balyalanıp iplik
ve kumaş yapılacak gözünüzün önünde,

Çalışan elleri göreceksiniz eski usullerde ve yeni usullerde,
 Çeşit çeşit buğdaydan nasıl un elde edildiğini, sonra
 fırıncılarca ekmek yapıldığını,
 California ve Nevada'nın ham cevherinin işlenip altın
 külçesi hâline getirilişini göreceksiniz,
 Matbaacının harfleri nasıl dizdiğini göreceksiniz,
 öğreneceksiniz kumpasın ne olduğunu,
 Hoe⁵⁰ baskı makinesinin merdanelerinin vızır vızır
 dönüşünü, basılı kâğıtları hızlı ve düzenli çıkarışını
 göreceksiniz hayretle,
 Fotoğraf, maket, saat, iğne, çivi: hepsi yaratılacak
 önünüzde.

Büyük, sakın salonlarda, görkemli bir müze öğretecek size
 sınırsız bilgisini madenlerin,
 Bir başkasında örneklerle gösterilecek ormanlar, bitkiler,
 bitki örtüsü—bir başkasında hayvanlar, hayvanların
 yaşamı ve gelişimi.

Gösterişli bir bina konser salonu olacak,
 Diğerleri başka sanatlar için—bilgi, bilimler, hepsi burada
 olacak,
 Hiçbiri geçiştirilmeyecek, hepsi onurlandırılacak,
 desteklenecek, örnekleri sunulacak hepsinin.

6

(İşte bütün bunlar Amerika, *senin* piramitlerin
 ve dikilitaşların olacak,
 Senin İskenderiye fenerin, Babil bahçelerin,
 Olympia'daki Zeus tapınağın.)

50 Richard March Hoe, 19. yüzyılda rotatif baskı makinesini geliştiren Ame-
 rikalı mucit.

Çoğu çalışmayan erkek ve kadın,
Çalışan niceleriyle karşılaşacak burada,
İki taraf için de çok yararlı olacak bu, herkes için bir onur,
Sana Amerika ve sana ölümsüz Esin Perisi.

Ve burada yaşayacaksınız siz kudretli Yönetici Kadınlar!
Eskisinden daha engin ülkenizde,
Gelecek nice nice yüzyılda yankılanan,
Daha güçlü konularda farklı, daha mağrur şarkılar
çalınacak,
Yararlı, huzurlu hayat, halkın hayatı, bizzat Halk,
Kalkınmış, aydınlanmış, barışa doymuş—barış içinde
sevinçli, güvende.

7

Bitsin artık savaş konuları! bitsin savaş denen şey de!
Silinsin bir daha asla geri gelmemek üzere beni ürperten
manzaradan kararmış, parçalanmış cesetlerin
görüntüsü!

Mantıklı insana değil vahşi kaplanlara, sarkık dilli kurtlara
yaraşan o mahşer yeri, o kanlı akın bitsin,
Yerine hızlı sanayinin seferberliği gelsin,
Korkusuz ordularınla, mühendisliğinle,
Meltemde özgürce çırpınan flamalarınla,
Gür ve tiz çalınan borularınla.

Bırakın artık eski romansları!
Bırakın yabancı sarayların romanlarını, hikâyelerini,
oyunlarını,
Bırakın tatlı uyaklı aşk şiirlerini, entrikaları, aylakların
aşk maceralarını,
Gece ziyafetlerinde kendini geç vakitte çalan müziğe
bırakan dansçılara uygundur bunlar,
Sağlıksız hazlar, bir azınlığın ölçsüz sefahatidir,
Göz alıcı avizelerin altında kokularla, kösnü ve şarapla.

Sizler adına saygıdeğer, aklı başında kız kardeşler,
 Şairlere, sanatçılara daha şahane konular için bir ses
 yükseltiyorum,
 Şimdiyi ve gerçek olanı yüceltmek için,
 Sıradan insana gündelik işinin, mesleğinin güzelliğini
 öğretmek için,
 Anlatmak için şarkılarda asla kısıtlanmaması gerektiğini
 çalışmanın ve hayat kimyasının,
 Herkes için olduğunu bedensel işin, toprağı sürmenin,
 çapalamanın, kazmanın,
 Ağaç dikip bakımını yapmanın, böğürtlenlerin, sebzelerin,
 çiçeklerin,
 Her erkek ve kadının anlaması için gerçekten bir şey
 yapması gerektiğini;
 Çekiç ve testere kullanmak (kesmek ya da biçmek) için,
 Geliştirmek için kendini marangozlukta, sıvacılıkta,
 boyacılıkta,
 Erkek ya da kadın terzi, hasta bakıcı, seyis, hamal olarak
 çalışmak için,
 Bir şeyler icat etmek, ustaca bir şey, çamaşır yıkamayı,
 yemek pişirmeyi, temizliği kolaylaştırmak için,
 Ve bunları yapmaktan hiç utanmamak için.

Ey Esin Perisi bugün burada getiriyorum sana,
 Bütün işleri, açık havada ya da içeride yapılan,
 Çalışma, sağlıklı çalışma ve ter dökme, daima, aralıksız,
 Eski gerçek külfetler, ilgi alanları, eğlenceler,
 Aile, ana babalık, çocukluk, karı koca,
 Evin huzuru, kendisi ve bütün eşyaları evin,
 Yiyecek ve konservesi, bu iş için kullanılan kimya,
 Ortalama, güçlü, eksiksiz, sıcakkanlı erkek ya da kadını,
 mükemmel uzun ömürlü⁵¹ kişiyi oluşturan her neyse,

51 Whitman özgün metinde Latince kökenli “longevity” sözcüğünün pek yaygın olmayan “longeve” şeklinde sıfatını kullanmıştır.

Ve hayatını sağlıklı ve mutlu geçirmesini sağlayan
ve ruhunu şekillendiren,
Gelecek sonsuz gerçek hayat için.

En son bağlantılar, işler, dünya üzerindeki ulaşım,la,
Buhar gücü ve büyük ekspres hatlarıyla, gaz ve petrole,
Zamanımızın bu zaferleri, Atlantik telgraf kablosu,
Pasifik Demiryolu, Süveyş Kanalı, Mont Cenis, Gothard
ve Hoosac tünelleri, Brooklyn Köprüsü,
Bu yeryüzü demir raylarla örülen, bütün denizlerden geçen
buharlı gemileriyle,
Bizim mükemmel yuvarlağımızı getiriyorum, mevcut
küremizi.

8

Ve sen Amerika,
Evlatların gitgide yükseliyor, ama sen hepsinden
yükseklerdesin,
Solunda Zafer, sağında Hukuk;
Sen her şeyi bir arada tutan Birlik, her şeyi kaynaştıran,
özümseyen, hoş gören,
Sana, hep sana söylüyorum şarkılarımı.

Sana da Dünya, sana da,
Engin, çeşitli, farklı, uzak coğrafyalarınla,
İçinde bir araya getirdiğin—ortak küresel bir dil,
Tek, bölünmez ortak bir yazgı Herkes için.

Ve vekiliniz olanlara samimiyetle lütfettiğiniz sihirle,
İşte canlandırıp çağırıyorum konularımı, kabul görsün diye
sizlerden.

Bak, Amerika! (ve Sen tarifi zor konuk ve kız kardeş!)
Senin için toplanıp geliyor suların, toprakların;
Bak! tarlaların, çiftliklerin, uzaklardaki ormanların
ve dağların,
Geliyor bir geçit törenindeymiş gibi.

Bak, işte deniz,
Ve onun inip kalkan sonsuz göğsünde gemiler;
Bak, rüzgârla şişen beyaz yelkenleriyle benekleniyor
yeşil ve mavi,
Bak, buharlılar gelip gidiyor, limana girip çıkıyorlar,
Bak koyu ve dalgalı dumandan uzun flamalara.

Bak kuzeybatının uzaklarında, Oregon'daki,
Ya da kuzeydoğunun uzaklarında, Maine'deki neşeli
baltacılarına,
Sallayıp duruyorlar gün boyu baltalarını.

Bak göllerde dümenlerinin başındaki dümencilerine,
kürekçilerine,
Dişbudak nasıl da kıvranıyor kaslı kolların altında!

Ocağın yanında, örsün yanında,
Bak balyozlarını sallayan kuvvetli demircilerine,
Sabit tutuyorlar iyice yukarı kaldırıp, dönüp indiriyorlar
neşeli bir tangırtıyla,
Bir kahkaha tufanı gibi.

Gör şu icat ruhunu her yerde, hızla çıkan patentlerini,
Durmadan çalışan işliklerini, dökümhanelerini inşa edilmiş,
inşa edilen,
Bak nasıl uzun alevli ateşler püskürüyor bacalarından.

Gör sonu gelmeyen çiftliklerini, Kuzey'de, Güney'de,
Zengin kız kardeşin eyaletleri, Doğulu, Batılı,

Ohio'nun, Pennsylvania'nın, Missouri'nin, Georgia'nın,
Texas'ın ve diğerlerinin çeşit çeşit ürünlerini,
Sınırsız mahsulünü, otu, buğdayı, şekeri, yağı, mısırı,
pirinci, keneviri, şerbetçi otunu,
Bütün ahırların dolu, ardı arkası gelmeyen yük trenleri,
depolar tıka basa,
Bağlarında olgunlaşan üzümler, bahçelerindeki elmalar,
Hesabı imkânsız kereste, sığır eti, domuz eti, patates,
kömürün, altının ve gümüşün,
Madenlerinde bitmez tükenmez demir.

Hepsi senin Ey kutsal Birlik!
Gemiler, çiftlikler, dükkânlar, ahırlar, fabrikalar, madenler,
Şehir ve Eyalet, Kuzey, Güney, tek tek ve topluca,
Hepsini sana adıyoruz huşu duyulan Ana!

Mutlak koruyucu, sen! her şeyin siperi!
Zira gayet iyi biliyoruz, herkese versen de (Tanrı gibi
cömert,)
Sensiz kimse ama kimse, ne tarla, ne ev,
Ne gemi, ne maden, ne de bugün buradaki hiçbir şey
güvende değildir,
Güvende değildir hiçbir şekilde hiçbir zaman.

9

Ve Sen her şeyin üstünde dalgalanan Sancak!
Narin güzellik, birkaç söz de sana, (yararlı olabilir böylesi,)
Hatırla, her zaman bugünkü gibi egemen değildin her şeye,
Bunun dışında başka sahnelerde de gözlemledim seni
bayrak,
Böyle derli toplu, sağlam, tazece çiçeklenmiş değildi lekesiz
ipek kıvrımların,

Ama gördüm seni bayrak bezi, parçalanmış gönderinin
üstünde yırtık pırtık bir hâlde,
Ya da genç bir bayraktarın sıkıca göğsüne bastırdığını seni
çaresiz ellerle,
Uğrunda vahşice vuruşulduğunu, ölümüne, bitmek
bilmeyen bir çarpışmada,
Topların gümbürtüsü, küfürler, inlemeler, haykırışlar
ve yaylım ateşi açmış tüfeklerin keskin çatırtıları arasında,
Dalgalanan azgın ifritler gibi hücum ediyordu kalabalıklar
ve hayatlarını hiçe sayarak,
Sadece çamura, ise bulanmış, kandan sıırıslam olmuş
bir parçan uğruna,
İşte bu yüzden güzelim, şimdi dalgalanabilirsin gönlünce,
güven içinde yukarıda,
Nice iyi erkekler gördüm bu uğurda düşen.

Ama şimdi burada ve bundan böyle barış içindeyiz ya,
her şey senindir Ey Bayrak!
Ve burada bundan böyle her şey senin Ey evrensel Esin Perisi,
sen de onların!
Ve burada bundan böyle Ey Birlik, bütün iş ve işçiler senin!
Hiçbiri ayırlamaz senden—bundan böyle biz ve sen
yalnızca Biriz,
(Zira çocukların kanı nedir ki, yalnızca annenin kanı
mıdır?
Hayatlar ve işler, nedir ki hepsi nihayetinde, inanca
ve ölüme giden yollardan başka?)

Sayıp döksek de sonsuz servetimizi, hepsi senin içindir
sevgili Ana,
Hepsi bize ait ama birkaçı senin ayrılmaz bir parçan bugün;
Sanma ki ilahimiz, gösterimiz yalnızca toplam üretim
ya da para için—sanadır, sendeki heyecan verici, kutsal
ruhadır!

Çiftliklerimiz, icatlarımız, mahsullerimiz senin sayende
bizim! şehirler ve Eyaletler senin sayende!
Özgürlüğümüz hep senin sayende! hayatlarımız da senin
sayende!

Sekoyanın⁵² Şarkısı

1

Bir California şarkısı,
Bir kehanet ve ima, solunan hava gibi elle tutulamayan
bir düşünce,
Solan, göçen orman perilerinin korusu ya da göçen ağaç
perilerinin,
Yeryüzünden, gökyüzünden yükselen bir şikâyet, can alıcı,
korkunç bir ses,
Sık sekoya ormanında ölen muazzam bir ağacın sesi.

*Elveda kardeşlerim,
Elveda Ey yeryüzü ve gökyüzü, elveda siz komşu sular,
Vaktim tükendi, doldu vadem.*

Kuzey sahili boyunca,
Hemen dönünce kayalık sahilden ve mağaralardan,
Mendocino bölgesinde denizden gelen tuzlu havada,
Dev dalgaların tok ve eşlik eden alçak, boğuk sesiyle,
Güçlü kolların indirdiği ritmik balta darbelerinin
çatırtılarıyla,
Orada, baltaların keskin ağızlarıyla derinlemesine yarılan
sık sekoya ormanında,
Duydum muazzam ağacın ölüm ilahisini söylediğini.

52 Servigiller ailesinden yaprak dökmeyen dev yapılı bir ağaç, “redwood”.

Baltacılar duymadı onu, sesi yankılanmadı kamp
barakalarında,
Keskin kulaklı arabacılar, zincir ve vidalı kaldıraç kullanan
adamlar da duymadı,
Geldiğinde orman perileri nakarata katılmak için binlerce
yıllık yerlerinden,
Yalnızca ben duydum açıkça onu ruhumda.

Mırıldanarak binlerce yaprağının içinden,
İki yüz ayak yüksekliğindeki mağrur tepesinden,
İri gövdesinden, dallarından, bir ayak kalınlığındaki
kabuğundan,
Mevsimlerin ve zamanın ilahisini söylüyordu, yalnızca
geçmişin değil, geleceğin de.

*Sen benim anlatılmayan ömrüm,
Ve siz bütün o kutsal, masum hazlar,
Kalımlı, dayanıklı ömrüm benim, yağmurlarda, nice yaz
güneşinde neşeyle geçen,
Ve beyaz karların, gecenin, vahşi rüzgârların içinde;
Ey muhteşem sabırlı haşin hazlar, insanların umursamadığı
güçlü hazları ruhumun,
(Bilinsin, bana yakışır bir ruh taşıyorum, benim de
bilincim, kimliğim var,
Bütün kayaların ve dağların da, bütün yeryüzünün de,)
Bana ve kardeşlerime uygun düşen hazları ömrün,
Vaktimiz, vademiz tükendi.*

*Heybetli kardeşlerim, boyun eğmiyoruz kederle,
Zamanımızı görkemle dolduran bizler;
Doğa'nın dingin memnuniyetiyle, sessiz muazzam keyfiyle,
Sevinçle karşılıyoruz geçmişten beri hazırlandığımız bu anı,
Ve onlara bırakıyoruz bu alanı.
Çoktan öngörmüştük onları,*

Daha mükemmel bir soy olacaklarını, zamanlarını
görkemle dolduracaklarını,
Onlar uğruna feragat ediyoruz tahtımızdan, onların
içindeyiz, siz ormanın kralları!
Onların içinde bu gökler, bu hava, bu dağ zirveleri, Shasta,
Nevadalar,
Bu dev sarp kayalar, bu genişlik, bu vadiler, uzak Yosemite,
Emilecek, eriyecek onlarda.

Sonra daha yüce bir ezgiye dönüştü,
Daha da mağrur, daha coşkulu bir hâle büründü ilahi,
Sanki vârisler, Batı'nın ilahları,
Usta dilleriyle katılmışlardı ilahiye.

Ne Asya putlarının benzi sarılığını,
Ne de Avrupa'nın eski hanedan mezbahalarının kırmızısını,
(Hâlâ duruyor taht cinayetlerinin planlandığı yer, kokusu
savaşların, darağaçlarının,)
Doğanın uzun ve zararsız sancılarından gelen, barış içinde
yaratılmış,
Bu bakir toprakları, Batı sahilindeki bu toprakları,
Az önce zirveye ulaşan insana, sana veriyoruz, yeni
imparatorluğa,
Uzun zaman önce söz verilmişti, ant içiyoruz, adıyoruz sana.

Siz derin, gizli istemler,
Sen ortalama tinsel erkeklik, amacı her şeyin, kendi
kendine dengede duran, kuralın eline geçmeyi kabul
etmeyen,
Sen kutsal kadınlık, sahibesi ve kaynağı her şeyin, senden
gelir hayatla aşk ve hayatla aşktan gelen ne varsa,
Sen Amerika'nın bütün engin maddesinin görünmeyen
ahlaki özü, (çağlar, çağlar boyunca hayatta olduğu
kadar ölümden de işleyen,)

*Sen bazen bilinen, çoğu kez bilinmeyen, Yeni Dünya'yı
gerçekten şekillendirip kalıba döken, onu Zamana
ve Mekâna uyarlayan şey,
Sen kendi sonsuz derinliklerinde yatan, örtülü ancak her
zaman tetikte olan gizli ulusal irade,
Siz belki farkında değilsiniz kendinizin, ezelden beri ısrarla
gözetilen amaçlar,
Yapılan yanlışların, yüzeydeki karışıklıkların yolundan
saptırmadığı;;
Siz bütün inançların, sanatların, yasaların, yazılı
kaynakların altında yatan yaşamsal, evrensel, ölümsüz
tohumlar,
Temelli burada inşa edin, burada kurun yuwanızı, bütün
bu alanda, Batı sahilinin topraklarında,
Ant içiyoruz, adıyoruz size.*

*Erkek olanımız, tipik soyunuz,
Burada büyüyebilir dirençli, tatlı, devasa, Doğa'ya uygun
bir kule gibi,
Burada hiçbir engele takılmadan, hiçbir duvar veya çatı
engellemeden, tırmanabilir kusursuz engin mesafelere,
Burada gülebilir fırtına ya da güneşle, burada eğlenebilir,
sabırla alışır buraya,
Burada kulak verir, açılır kendine, (kulak asmadan
başkalarının reçetelerine,) burada doldurur zamanını,
Geline zamanı yıkılmak, yardım etmek, sonunda
umursamadan,
Gözden kaybolmak, hizmet etmek üzere.*

*Böylece kuzey sahilinde,
Arabacıların bağırışlarının yankısı, zincirlerin şangırtısı,
oduncuların baltalarının ezgisi içinde,
Yıkılan gövde ve dalların, o çatırtının, boğuk çığlığın,
iniltinin,*

İşte bu sözcükler dile geldi sekoya ağacından—esrik,
kadim, hışırtılı,
Yüzyıllık, görünmeyen orman perileri şarkı söyleyerek,
çekilerek,
Ormanlardaki, dağlardaki bütün kovuklarını terk ederek,
Cascade bölgesinden Wahsatch'a ya da uzaktaki Idaho'ya
veya Utah'a,
Artık modern tanrılara boyun eğerek,
Korodan ve ima ettiklerinden, gelecek insanlığın
görüşlerinden, yerleşim alanlarından, her şeyden söz eden,
Duydum işte bunları Mendocino ormanında.

2

Parıldayan altın rengi gösterisi California'nın,
Ani ve görkemli seyirlik, güneşli, geniş araziler,
Puget Boğazı'ndan güneyde Colorado'ya kadar uzanan
o uzun, değişken alan,
Daha tatlı, daha ender, daha sağlıklı bir havayla yıkanan
topraklar, vadiler, uçurumlar,
Uzun zaman önce hazırlanmış, nadasa bırakılmış Doğa'nın
tarlaları, sessiz, döngüsel kimya,
Yavaş ve kararlı adımlarla yürüyen çağlar, olgunlaşan boş
alanlar, yer altında oluşan zengin cevherler;
Sonunda Yeni olan geliyor, ele geçiriyor, sahipleniyor,
Kalabalık ve hareketli bir soy yerleşiyor ve örgütleniyor
her yerde,
Bütün dünyadan gemiler geliyor ve bütün dünyaya gidiyor
buradan,
Hindistan'a, Çin'e, Avustralya'ya ve Pasifik'teki binlerce
ada cennetine,
Kalabalık şehirler, en son buluşlar, nehirlerde buharlılar,
demiryolları, sayısız verimli çiftlik, makineler,
Ve yün, buğday, üzüm, sarı altın madenciliği.

3

Ama siz bunların daha fazlasına sahipsiniz, Batı sahilinin topraklarından,
 (Bunlar olsa olsa araçlardır, üzerinde durulan zemindir,) Sizde binlerce yılın umudunu görüyorum, şimdiye kadar ertelense de kesinlikle gelecek olan,
 Gerçekleşmesi vaat edilmiş olan, bizim yaygın türümüzü, bu soyu.

Sonunda o yeni toplum Doğa'ya uygun olacak,
 Dağ zirvelerinden ya da muhteşem iri ağaçlardan daha çok aranızdaki erkeklerde,
 Hatta altınlarınızdan, üzüm bağlarınızdan ya da vazgeçilmez havadan daha çok, daha fazla aranızdaki kadınlarda.

Taze bir geliş bu, gerçekten yeni bir dünyaya, ama uzun zamandır hazırlanan,
 Görüyorum modern olanın dehasını, gerçek ve ideal olanın çocuğunu,
 Yer açıyor engin insanlık için, muhteşem bir geçmişin vârisi olan gerçek Amerika için,
 Daha muhteşem bir gelecek kursun diye.

Meslekler İçin Bir Şarkı

1

Meslekler için bir şarkı!
 Makine işlerinde, ticarete, tarla işlerinde yeni gelişmeler keşfediyorum,
 Ve sonsuz anlamlar buluyorum.

Erkek ve Kadın İşçiler!
 Uygulamalı ve estetik bütün eğitim bende toplansaydı ne olurdu?

Başöğretmen, yardımsever mal sahibi, bilgili devlet adamı
olsaydım ne olurdu?

Size iş veren, ücretinizi ödeyen patron olsaydım memnun
eder miydi bu sizi?

Eğitimli, erdemli, yardımsever ve alışlagelmiş şeyler,
Benim gibi bir adam ve asla alışıldık olmayan şeyler.

Ne uşak, ne efendiyim,
Büyük karşılığı alırım küçüğü aldığım gibi, kim benden
hoşlanırsa onu alırım kendime,
Ödeşmiş olurum sizinle, siz de ödeşmiş olursunuz benimle.

Bir dükkânda çalışıyorsanız ayakta, aynı dükkânda
en yakındakinin yakınında dururum,
Kardeşinize hediyeler vererseniz ya da en yakın
arkadaşınıza, ben de kardeşiniz ya da en yakın
arkadaşınız olmayı isterim,
Sevgiliniz, kocanız, karınız hoş karşılanıyorsa gece gündüz,
ben de şahsen hoş karşılanmalıyım,
Aşağılanıyorsanız, suça karışıyorsanız, hastalanıyorsanız,
ben de öyle olmalıyım sizin uğrunuza,
Yaptığınız aptalca ve yasa dışı işleri hatırlıyorsanız,
sanıyor musunuz ben hatırlayamam aptalca ve yasa dışı
işlerimi?

Kafayı çekiyorsanız bir masada, ben de kafayı çekerim
karşı masada,

Sokakta bir yabancıyla tanışırsanız ve hoşlanırsanız
o erkekten ya da kadından, ben de sokakta yabancılarla
tanışırım sık sık ve severim onları.

Ne düşünüyorsunuz kendiniz hakkında?

Siz misiniz bakalım kendisini azımsayan?

Siz misiniz Başkan'ın sizden daha üstün olduğunu düşünen?

Ya da zenginlerin sizden daha iyi durumda olduğunu
düşünen? ya da eğitilmişlerin sizden daha akıllı
olduğunu?

(Yağlı ya da sivilceli suratlı ya da bir zamanlar ayyaş
ya da hırsız olduğunuz için,
Ya da hastasınız diye ya da romatizmalı ya da bir fahişe,
Ya da havailik ya da acizlikten ya da âlim olmadığınızdan
ve basılı hâlde görmediğiniz için adınızı hiçbir zaman,
Daha az ölümsüz olduğunuzu mu düşünüyorsunuz?)

2

Erkeklerin ve kadınların ruhları! siz değilsiniz görünmeyen,
işıtılmeyen, dokunulmayan ya da dokunmayan dediğim,
Hakkında lehte veya aleyhte fikir yürüttüğüm, canlı mı
cansız mı diye bir karar verdiğim siz değilsiniz,
Başka kimse etmese de alenen kabul ediyorum kim
olduğunuzu.

Yetişkin, yeni yetme ya da bebek, bu memleketten
ya da her memleketten, içeride ya da dışarıda,
biri ya da diğeri kadar görüyorum,
Ne varsa arkalarında ya da içlerinde.

Kadın zerre kadar eksik değildir kocadan,
Kız evlat iyidir en az oğul kadar,
Anne de tam baba kadardır.

Cahillerin ve yoksulların evlatları, ticarete çıraklığa girmiş
oğlanlar,
Çiftliklerde çalışan genç adamlar ve çiftliklerde çalışan yaşlı
adamlar,
Deniz adamları, ticaret adamları, kızakçılar, göçmenler,

Bütün hepsini görüyorum, ama yakından ya da uzaktan
aynı şekilde görüyorum onları,
Hiçbiri kaçmaz gözümünden, hiçbiri de istemez gözümünden
kaçmayı.

Hep ihtiyaç duyduğunuz, ama zaten sahip olduğunuz şeyi
getiriyorum size,
Para, aşk, giysi, yiyecek, bilgi değil, ama en az onlar kadar
iyi bir şey,
Bir aracı ya da arabulucu, değeri temsil eden bir şey de
göndermiyorum, o değerin kendisini sunuyorum.

İnsana gelen bir şey vardır şu an ve her zaman,
Yayımlanmış, vaaz edilen, tartışılan bir şey değildir bu,
tartışmaya da, yayımlamaya da gelmez,
Kitaplarda yer verilmez, bu kitapta da yok,
Her kimsen senin için bu, işitip göreceğinden daha uzak
değil sana,
Hissedilir en yakınındaki, en sıradan, en gündelik şeylerde,
daima hissettirir kendini onlarla.

Birçok dili okuyabilsen de hiçbir şey okuyamazsın onun
hakkında,
Başkan'ın demeçlerini okuyabilirsin, ama onun hakkında
hiçbir şey okuyamazsın orada,
Dışişleri ya da Maliye Bakanlığı raporlarında
ya da gazetelerde ya da haftalık dergilerde hiçbir şey,
Ya da nüfus sayımında ya da gelir rakamlarında, cari
fiyatlarda ya da stok hesaplarında.

3

Açık havada yüzen güneşle yıldızlar,
Elma biçimli yeryüzü ve üstündeki biz, kuşkusuz muhteşem
bir şeydir onların sürüklenişi,

Ne olduğunu bilmiyorum onun, ihtişam ve mutluluk
demek olduğu dışında,
Ve burada kuşatıcı niyetimizin bir varsayım, bir nükte
ya da keşif olmadığı,
Ve şans eseri bizim için iyi sonuçlanan ya da şanssızlık
yüzünden bizim için başarısızlıkla sonuçlanan bir şey
olmadığı,
Ve beklenmedik bir olayla karşılaşınca cayılacak bir şey
olmadığı dışında.

Işık ve gölge, beden ve kimliğin o tuhaf algısı, mükemmel
bir göz yumuşla her şeyi yiyip bitiren açgözlülük,
Sonsuz gururu, esnekliği insanın, sözle anlatılamayan
sevinçler ve kederler,
Herkesin bir diğerinde gördüğü mucize, her zaman her
dakikayı dolduran mucizeler,
Sen ne sandın onları camerado?
Onları ticaret ya da çiftlik işi mi sandın? ya da dükkânının
kârı mı?
Ya da kendine bir yer edinmek? bir beyefendinin
ya da hanımefendinin boş zamanını doldurmak mı?

Manzaranın bir resimde betimlenebilecek öz ve biçime
büründüğünü mü sandın?
Erkeklerle kadınlar hakkında yazılabileceğini, şarkılarda
söylenileceğini mi?
Yerçekiminin, büyük yasaların, uyumlu bileşimlerin,
havadaki akışkanların âlimlerin konusu olduğunu mu?
Kahverengi toprağın, mavi denizlerin haritalarla krokiler
için olduğunu mu?
Yıldızların takımyıldızlara yerleştirilip süslü isimlerle
anılabileceğini mi?
Tohumların büyümesinin tarımsal çizelgeler ya da tarımın
kendisi için olduğunu mu?

Eski kurumlara, bu sanatlara, kütüphanelere, efsanelere, koleksiyonlara, üreticilerin geleceğe aktardığı tecrübeler o kadar yüksek mi değer biçmeliyiz?

Nakit parayı ve ticareti o kadar önemsemeli miyiz? itirazım yok,

Yüksekten de yüksek değer veriyorum onlara—ama bir kadın ve erkekten doğan bir çocuğa değer veriyorum bütün değerlerden daha fazla.

Birliğimizi, Anayasamızı yüce saydık,

Yüce ve iyi olmadıklarını söylemiyorum, zira öyleler,

Bugün âşığım onlara en az sizler kadar,

Öyleyse Size de âşığım, yeryüzündeki bütün kardeşlerime de.

Kutsal kitapları ve dinleri mukaddes sayıyoruz—kutsal olmadıklarını söylemiyorum,

Onların sizden kaynaklandığını söylüyorum, hâlâ sizden kaynaklanabileceğini söylüyorum,

Hayat veren onlar değil, sizsiniz hayat veren,

Sizlerden dökülen insanlardan daha fazla değil, dünyadaki ağaçlar ya da ağaçlardan dökülen yapraklar.

4

Sizin hakkınız saygı adına bilinen ne varsa, veriyorum onu her kimseniz size,

Beyaz Saray'daki Başkan sizin içindir, siz onun için değilsiniz,

Bakanlar ofislerinde sizler için çalışır, siz onlar için değil,

Kongre her On İkinci ayda sizin için toplanır,

Yasalar, mahkemeler, Eyaletler'in oluşması, şehirlerdeki yönetmelikler, malların ve postaların gidiş gelişi

hep sizin içindir.

İyi kulak verin sevgili âlimlerim,
Öğretiler, politikalar, uygarlık sizden kaynaklanır,
Heykellerin, anıtların, herhangi bir yere yazılan her şeyin
ölçüsü sizlersiniz,
Kayıtların ilk başından beri tarihlerin, istatistiklerin özü
sizedir şu an, efsanelerin ve masalların da,
Siz burada nefes alıp yürümeseniz, ne olurdu onlar?
En meşhur şiirler kül olurdu, söylevler ve oyunlar ise
bomboş.

Bütün mimari yapılar siz onlara bakınca olan şeydir,
(Onların beyaz ya da gri taşlardan oluştuğunu mu
sanıyorsunuz? ya da kemer ve kornişlerden oluşan
hatlardan?)

Müzik dediğiniz içinizde uyanan şeydir çalgılar hatırlatınca
size,
Yoksa kemanlar, kornetler değildir, obua değildir, çalınan
davullar da, tatlı aşk nağmesi söyleyen bariton
şarkıcının notaları da, erkekler korosu ya da kadınlar
korosu da değildir,
O bunlardan daha yakın ve daha öte bir şeydir.

5

Bütün bir araya gelecek mi öyleyse?
Her biri görebilir mi mükemmelliğin izlerini aynaya
baktığında? daha büyük, daha fazla bir şey yok mu?
Yoksa hepsi içinizde midir, gizemli, görülmeyen ruhla
birlikte?

Tuhaf ve zor bir paradoks bu söylediğim ama doğru,
Aynı şeydir kaba nesneler ve görülmeyen ruh.

Konut yapımı, ölçme, tahtaların kesimi,
Demircilik, cam üfleme, çivi, fıçı yapımı, damı sacla
kaplama işi, çatıya padavra⁵³ döşeme,
Gemiye yazılmak, dok inşası, balık tuzlama, kaldırımcıların
yassı taşla kaldırımları döşemesi,
Pompa, şahmerdan, büyük kule vinç, kömür fırını, kiremit
fırını,
Kömür madenleri ve yer altında ne varsa, karanlıkta
fenerler, yankılar, şarkılar, dalınmış düşünceler, isli kara
suratlardan yayılan nice doğal fikirler,
Demirhaneler, dağ başlarında, nehir kıyılarında demirci
ocağı ateşleri, devasa kol demiriyle eriyiği yoklayan
adamlar, cevher külçeleri, beklenen birleşmesi cevherin,
kireç taşının, kömürün,
Yüksek fırın, külçe fırını, sonunda eriyiğin dibindeki demir
topağı, hadde makinesi, güdük pik demir çubukları,
demiryolları için güçlü, pürüzsüz ray demirleri,
Petrol imalathanesi, ipek imalathanesi, beyaz kurşun
imalathanesi, şeker imalathanesi, buharlı hızar, büyük
imalathane ve fabrikalar,
Taş kesme, bina cepheleri ya da pencere veya kapı lentosu⁵⁴
için düzgün işçilik, tokmak, taraklı kalem, başparmağı
koruyucusu,
Kalafat kalemi, kaynayan tonoz çimentosu kazanı
ve kazanın altındaki ateş,
Pamuk balyası, istif işçisinin kancası, testere, bıçkıcı
tezgâhı, kalıpçının kalıbı, kasabın bıçağı, buz testeresi
ve buzla yapılan bütün işler,
Vinç ustasının işi ve aletleri, kancacı, yelken imalatçısı,
palanga imalatçısı,

53 Köknar veya ladin ağacından yapılmış çatı örtüsü olarak kullanılan ince kaplama.

54 Kapı veya pencere açıklığının üst bölümüne yatay olarak yerleştirilip üzerine gelen yükü destek aldığı iki kanada yayan yapı elemanı.

Sumatra zımkı, kartonpiyer, boyalar, fırçalar, fırça imalatı,
camcının alet edevatı,
Cila ve tutkal kabı, pastacının süsleri, sürahi ve bardaklar,
makas ve ütü,
Kunduracı bizi, dizlik, pint⁵⁵ ve çeyrek galon ölçęi, tezgâh
ve tabure, tüy ya da metal uçlu yazı kalemi, her türden
keskin uçlu alet yapımı,
Bira fabrikası, mayalama, malt, fıçılar, bira ve şarap
imalatçılarının, sirkeçilerin yaptığı her şey,
Deri kaplama, araba, sıcak su kazanı, urgan yapımı,
damıtma, tabelacılık, kireç yakma, pamuk toplama,
elektroliz kaplama, galvanize klişe, baskı klişesi,
Çıta makineleri, planyalar, biçerdöverler, pulluklar, harman
makineleri, buharlı arabalar,
Nakliyecinin arabası, yolcu arabası, ağır yük arabası,
Fişekler, gece atılan renkli havai fişekler, süslü şekiller,
fıskiyeler;
Kasap tezgâhındaki sığır eti, kasabın mezbahası, mezbaha
önlüğüyle kasap,
Domuz ağılları, öldürme çekici, domuz eti kancası,
haşlama teknesi, iç organların temizlenmesi, kesicinin
satırı, konserveçinin tokmağı ve çok miktarda kışlık
domuz eti konservesi,
Un fabrikaları, unun öğütülmesi, çavdar, mısır, pirinç,
fıçılar, yarım ve çeyrek ölçü fıçılar, yüklenen mavnalar,
rıhtımlarda ve iskelelerde yükselen istiflenmiş mallar,
Feribotlarda, demiryollarında, kosterlerde, balıkçı
teknelерinde, kanallarda erkekler ve erkeklerin işi;
Senin ya da her erkeğın sürekli yaptığı iş, dükkânda,
şantiyede, depoda, fabrikada,
Gece gündüz hemen yanınızdaki bu bütün gösteriler—işçi!
her kimsen, bu senin günlük hayatın!

55 Yaklaşık yarım litrelik sıvı ölçüsü birimi.

Bunlardadır en ağır zorlukların—sandığından çok daha fazlası ondadır, (çok daha azı da,) Onlardadır senin ve benim için gerçekler, onlardadır senin ve benim için şiir, Onlardadır, sende değil—sen ve ruhun içerirsiniz her şeyi, tahminlere bakmaksızın, Onlardadır iyi gelişme—onlardadır bütün konular, ipuçları, olasılıklar.

Beyhude demiyorum gelecekte gördüğün şeye, durmayı da öğütlemiyorum sana, Önemsiz demiyorum önemli gördüğün yol gösteren düşüncelere, Ama dediğim şu: hiçbiri götürmez insanı bunların götürdüğünden daha ileriye.

6

Uzaklarda mı arayacaksın yanıtı? sonunda kesinlikle geri geleceksin, En iyi bildiğin şeylerde bulacaksın en iyi şeyleri ya da olabildiğince iyisini, En yakınındaki insanlarda bulacaksın en tatlı, en güçlü, en sevecen şeyleri, Mutluluğu, bilgiyi başka yerde değil, burada bulacaksın, bir saat sonra değil, tam şimdi, İlk görüp dokunduğun adamda, her zamanki arkadaşında, kardeşinde, kapı komşunda—annen, kız kardeşin, karın olan kadında, Şiirlerde ve başka yerlerde öne çıkan yaygın beğenilerde, uğraşlarda, Sana kutsal ve güçlü hayatı sağlayan bu Eyaletler'in kadın işçilerinde ve erkek işçilerinde, Ve senin gibi erkek ve kadınları barındıran diğer her şeyde.

Şarkıcı değil ilahi söyleyince ezgiyi,
Vaiz yerine yazı verince vaazı,
Kürsüyü yapan oymacı yerine kürsü inip gittiğinde
kürsüden,
Gece olsun, gündüz olsun, dokunabildiğimde kitapların
bedenine ve onlar benimkine dokunabildiğinde,
Bir üniversite dersi ikna ettiğinde uyuklayan bir kadının
ya da çocuğun ikna ettiği gibi,
Kasa dairesindeki darbedilmiş altın gece bekçisinin kızı gibi
gülümsediğinde,
Tapu senetleri aylaklık ettiğinde karşı koltukta ve yakın
arkadaşım olduklarında,
Uzatmak isterim elimi ve ilişki kurmak isterim onlarla sizin
gibi erkek ve kadınlarla kurduğum kadar.

Yuvarlanan Yeryüzünün Şarkısı

1

Yuvarlanan yeryüzünün şarkısı ve buna uygun sözlerin,
O sözleri düz çizgilerde, kıvrımlarda, köşelerde, noktalarda
mı sanıyordun?

Hayır, onlar değil sözler, asıl sözler yerde ve denizdedir,
Havadadır, sendedir onlar.

O sözlerin arkadaşının ağzından çıkan hoş sesler olduğunu
mu sanıyordun?

Hayır, asıl sözler daha hoştur onlardan.

İnsanların bedenidir sözler, sayısız sözler,
(En iyi şiirlerde ortaya çıkar beden, erkek olsun, kadın olsun,
hoş biçimli, doğal, neşeli,
Her parçası becerikli, zinde, kavrayışlı, uzak utanma
duygusundan ve ona ihtiyaç duymaktan.)

Hava, toprak, su, ateş—bunlardır sözler,
Ben de bir sözüm onlarla birlikte—özelliklerim
onlarınkilerle iç içe—adım bir şey ifade etmez onlara,
Üç bin dilde söylense de ne bilsin adımlı hava, toprak, su,
ateş?

Sağlıklı bir varlık, dostça ya da etkili bir işaret, sözler,
konuşmalar, anlamlardır,
Bazı erkek ve kadınların sırf bakışlarıyla kendini belli eden
cazibe de konuşmalardır, anlamlardır.

Ruhların ustalığı yeryüzünün işitilmeyen seslerinden gelir,
Bilir ustalar yeryüzünün sözlerini ve daha çok kullanırlar
onları işitilen seslerden.

İyileşme yeryüzünün sözlerinden biridir,
Yeryüzü ne gecikir, ne acele eder,
Baştan beri sahiptir içinde gizli bütün o niteliklere, filizlere,
etkilere,
Sadece kısmen güzel olması değil, kusursuzluğu kadar
eksikleri ve fazlalıkları da belli eder kendisini.

Yeryüzü kendine saklamaz hiçbir şeyi, cömerttir yeterince,
Yeryüzünün hakikatleri hep yerinde durur, gizli değildirler
öyle,
Sakin, inceliklidirler, aktarılamazlar yazıyla,
Doldururlar her şeyi, kendilerini hevesle taşıyarak,
Bir duygu, bir çağrı taşıyarak, dile getiriyorum bunu
durmadan,
Konuşmuyorum, ama duymazsanız beni, ne faydam
dokunur size?
Doğurmak, düzeltmek, bunlar olmayınca ne faydam
dokunur size?

(Accouche! accouchez!⁵⁶

Kendi meyvenizi çürütecek misiniz içinizde?
Çömelip boğulacak mısınız oracıkta?)

Yeryüzü tartışmaz,
Duygulanmaz, bir şeyler düzenlemez,
Çıglık atmaz, acele etmez, ikna etmez, tehdit savurmaz,
vaatte bulunmaz,
Ayrım yapmaz, olası bir başarısızlığa uğramaz,
Hiçbir şeyi bitirmez, reddetmez, kimseyi dışarıda bırakmaz,
Bütün güçleri, nesneleri, durumları haber verir, hiçbirini
dışarıda bırakmaz.

Yeryüzü kendini sergilemez, ama kendini sergilemeyi
reddetmez, hâlâ barındırır içinde,
Görünürdeki seslerin, kahramanların saygıdeğer
korosunun altında barındırır kölelerin feryatlarını,
Sevgililerin inançlarını, lanetlerini, ölenlerin son nefeslerini,
gençlerin kahrkahalarını, pazarlık edenlerin şivesini,
Bu hiç kesilmeyen baskın seslerin altında.

Güzel konuşan dilsiz büyük annenin sözleri hiç aksamadan
ulaşır çocuklarına,
Gerçek sözler aksamaz, zira devinim aksamaz, düşünce
aksamaz,
Gündüzle gece de aksamaz, çıktığımız bu yolculuk da.

İçinde sayısız kız kardeşin,
Sonu gelmeyen kotilyon⁵⁷ dansındaki kız kardeşlerin,
Merkezcil ve merkezkaç kız kardeşlerin, genç ve yaşlı
kız kardeşlerin,
Tanıdığımız güzel kız kardeş dans eder diğerleriyle.

⁵⁶ (Fr.) “Doğur, doğurun”, ayrıca “Hamile olan, doğur!” ya da “Konuş, çıkar
ağızındaki baklayı!” şeklinde yorumlar da vardır.

⁵⁷ Kare oluşturan dört çiftin icra ettiği Fransa kökenli salon dansı.

Geniş sırtı seyredenlere dönük,
Gençliğin cazibeleri ve eşit cazibeleriyle ihtiyarlığın,
Diğerleri gibi oturur benim de sevdiğim kız kardeş rahatça,
Kaldırarak elinde aynaya benzeyen o şeyi, gözleri o aynadan
bakarken geriye,
Bakınır otururken, kimseyi çağırmadan, reddetmeden
kimseyi,
Gece gündüz yorulmak nedir bilmeden bir ayna tutarak
yüzüne.

Yakından ya da uzaktan görünen,
Gereğince boy gösterir yirmi dördü halkın içinde her gün,
Gereğince yaklaşp geçer arkadaşlarıyla ya da bir
arkadaşıyla,
Kendi çehrelerinden değil, yanlarındakilerin çehrelerinden
bakarak,
Çocukların, kadınların ya da erkeklerin çehrelerinden,
Hayvanların açık çehrelerinden ya da cansız şeylerin,
Manzaradan, sulardan ya da gökyüzünün enfes
görüntüsünden,
Bizim çehremizden, seninkinden, benimkinden, içtenlikle
karşılık vererek onlara,
Görünerek mutlaka her gün, ancak asla görünmeden ikinci
bir kez aynı arkadaşlarla.

Kucaklayarak insanları, her şeyi kucaklayarak yol alır
direniş görmeden üç yüz altmış beşi güneşin çevresinde;
Kucaklayarak, teskin ederek, destekleyerek her şeyi,
birbirini takip eder üç yüz altmış beş filiz, kendinden
emin ve gerekli onlar kadar.

Durmadan yuvarlanarak, korkmadan hiçbir şeyden,
Gün ışığından, fırtınadan, soğuktan, sıcaktan, hep direnerek,
geçip giderek, taşıyarak,

Hep devralarak ruhun kavrayışını ve kararlılığını,
Durmadan girip yararlan etrafındaki, ilerideki sıvı boşluğu,
Hiçbir engel hızını kesmeden, hiçbir yere demir atmadan,
hiçbir kayaya çarpmadan,
Hızlı, mutlu, hoşnut hâlinden, yas tutmadan, hiçbir şeyi
kaybetmeden,
Her şeye muktedir ve hazır her an hesabını vermeye sonuna
kadar,
Kutsal gemi süzülüyor yelkeniyle kutsal denizde.

2

Her kimsen! özellikle senin için devinim ve düşünce,
Senin için süzülüyor kutsal gemi yelkeniyle kutsal denizde.

Her kimsen! erkek ya da kadın, senin için katı ve sıvıdır
yeryüzü,
Erkek ya da kadın, senin için asıldır gökyüzünde güneşle ay,
Herkesten çok senin için şimdi ve geçmiş,
Herkesten çok senin için ölümsüzlük.

Kendi başına her erkek ve her kadın geçmişin ve şimdinin
sözüdür ve asıl sözüdür ölümsüzlüğün;
Kimse edinemez onu bir başkası adına—hiç kimse,
Kimse üretemez onu bir başkası adına—hiç kimse.

Şarkı söyleyene aittir, en çok yine ona döner sonunda,
Öğretmek öğretmene aittir, en çok yine ona döner sonunda,
Cinayet katile aittir, en çok yine ona döner sonunda,
Hırsızlık hırsıza aittir, en çok yine ona döner sonunda,
Aşk sevene aittir, en çok yine ona döner sonunda,
Hediye onu verene aittir, en çok yine ona döner sonunda,
boş çıkmaz,

Konuşma konuşmacıya aittir, oyunculuk seyirciye değil
aktörle aktriste aittir,
Ve hiçbir insan anlayamaz hiçbir yüceliği ya da iyiliği
kendine ait değilse ya da göstergesi değilse kendisinin.

3

Yemin ederim, her kim bütünse yeryüzü de kesinlikle bütün
olarak gelecektir ona,
Her kim pürüzlü ve parçalanmışsa, yeryüzü de pürüzlü
ve parçalanmış kalacaktır onun için.

Yemin ederim, yeryüzünün büyüklüğüne, gücüne
imrenmeyen hiçbir büyüklük de yoktur, güç de,
Yeryüzünün kuramını desteklemedikçe hiçbir kuram
olamaz herhangi bir konuda,
Hiçbir politikanın, şarkının, dinin, davranışın veya başka
şeylerin yoktur bir önemi yeryüzünün enginliğiyle
kıyaslanmadıkça,
Yönelmedikçe yeryüzünün kusursuzluğuna, canlılığına,
tarafsızlığına, doğruluğuna.

Yemin ederim, aşkı görmeye başlıyorum aşka karşılık veren
kasımlardan daha tatlı kasımlarla,
Kendini içerendir o, asla çağırmayan, asla reddetmeyendir.

Yemin ederim artık neredeyse hiçbir şey görmemeye
başlıyorum işitilebilen sözlerde,
Her şey yeryüzünün konuşulmayan anlamlarının temsilinde
birleşiyor,
Bedenin şarkısını, yeryüzünün hakikatlerinin şarkısını
söyleyende,
Kitapların yakınına uğrayamadığı sözlerin lügatlerini
yapanda.

Yemin ederim en iyiyi anlatmaktan daha iyi olanı
görüyorum,
En iyiyi anlatmadan bırakmaktır her zaman o.

En iyiyi anlatmaya giriştiğimde fark ediyorum
yapamadığımı,
Dilim aciz kalıyor püf noktasında,
Nefesim itaat etmiyor organlarına,
Dilsiz biri olup çıkıyorum.

Yeryüzündeki en iyi şey anlatılamaz ki, her şey veya
herhangi bir şey de en iyidir,
Beklediğiniz şey değildir, daha ucuzdur, kolaydır, yakındır,
Bırakmaz eşya daha önce tuttuğu yeri,
Yeryüzü en az önceden olduğu kadar olumlu ve doğrudandır,
Önceden olduğu kadar gerçektir olaylar, dinler, gelişmeler,
politika, meslekler,
Ama ruh da gerçektir, o da olumlu ve doğrudandır,
Hiçbir akıl yürütme, hiçbir sınaama onu kanıtlayamamıştır,
İnkâr edilemeyen gelişme kanıtlamıştır onu.

4

Bunlar yansıtmalıdır ruhun seslerini ve ruhun ifadelerini,
(Eğer yansıtmazlarsa ruhun ifadelerini nedirler ki?
Eğer özellikle senden bahsetmiyorsa nedirler ki?)

Yemin ederim bundan böyle hiçbir ilgim olmayacak en iyiyi
anlatan inançla,
Yalnızca en iyiyi anlatmayan inançla ilgileneceğim.

Konuşun konuşmacılar! söyleyin şarkıcılar!
Arayıp tarayın! şekillendirin! Yığın üst üste yeryüzünün
sözlerini!

Devam edin çalışmaya, çağlar boyunca, hiçbir şey
kaybolmayacak,
Uzun zaman beklemek gerekebilir, ama kesinlikle işe
yarayacaktır,
Bütün malzeme hazırlanınca ortaya çıkacaktır mimarlar.

Yemin ederim kesinlikle çıkacak ortaya mimarlar,
Yemin ederim anlayacaklar sizi ve hak verecekler size,
Aralarında en büyüğü sizi en iyi tanıyan olacak, her şeyi
kuşatan ve herkese güven veren,
O da, diğerleri de unutmayacak sizleri, fark edecekler sizin
kendilerinden zerre kadar eksikliğiniz olmadığını,
Yüceleceksiniz onların içinde.

Gençlik, Gündüz, Yaşlılık ve Gece

Gençlik, engin, şehvetli, sevecen—güzellik, kuvvet, büyü
dolu gençlik,
Biliyor musun Yaşlılık da gelecektir ardından aynı güzellik,
kuvvet ve büyüyle?

Olgun, muhteşem gün—muazzam güneşin günü, eylemin,
hırsın, gülüşün,
Ardından Gece gelir, milyonlarca güneşle, uykuyla, her şeyi
yeniden kuran karanlıkla.

Göçmen Kuşlar

Evrenselin Şarkısı

1

Gel dedi Esin Perisi,
Henüz hiçbir şairin söylemediği bir şarkı söyle,
Evrenselin şarkısını söyle.

Bu engin yeryüzümüzde,
Ortasında bu sınırsız kabalığın ve cürufun,
Tam ortasında kalbinin, sarılmış ve güven içinde,
Yatar bağrında mükemmelliğin tohumu.

Her hayat alır payını az ya da çok,
İster doğsun ister doğmasın, ister gizli ister açık, tohum
bekler orada.

2

Bakın! keskin gözlü yükselen bilim,
Bakarak modern hayata yüksek tepelerden,
Ardı ardına mutlak emirler yağıdırıyor.

Ama iyi bakın! ruh bütün bilimlerin üstünde,
Onun uğruna sarmıştır tarih kürenin etrafını bir kabuk
gibi,
Onun uğruna döner durur gökte bütün bu sayısız yıldızlar.

Dolambaçlı uzun yollardan geçerek,
(Denizde tiramola edip duran bir gemi gibi,
Onun uğruna parçalar sürekli olana akar,
Onun uğruna gerçek ideal olana yönelir.

Onun uğrunadır gizemli evrim,
Yalnızca iyi olan değil, kötücül dediğimiz de doğrulanır.

Her ne olursa olsun çıkıp maskelerinden,
Cerahat toplayan iri gövdeden, hile, kurnazlık ve
gözyaşlarından,
Dirlik ve neşe çıkar ortaya, evrensel neşe.

O hastalıklı ve sığ kütlenin dışında,
Kötü çoğunluğun, insanların ve devletlerin sayısız
sahtekârlığının dışında,
Heyecan verici, arınmış, yarıp her şeyi kaplayan,
Tek iyi şeydir evrensel.

3

Dağ gibi yükselmiş hastalık ve kederin üzerinde,
Yakalanmamış bir kuş süzülüyor, süzülüyor durmadan,
Yükseklerde daha saf, daha mutlu havada.

Kusurun en kasvetli bulutundan,
Ok gibi fırlıyor mükemmel bir ışık hüzmesi her zaman,
İlahi görkemin ışıltısı.

Modanın, göreneklerin tersine,
Çılgın Babil velvelesine, sağır edici curcunaya karşı,
Her sessizliğe huzur veren bir ezgi işitiliyor belli belirsiz,
Son bir nakaratın sesi geliyor uzak bir kıyıdan.

Ey kutsanmış gözler, mutlu kalpler,
O incecik kılavuz ipliği gören, bilen,
O muazzam labirent boyunca.

4

Ve sen Amerika,
Bu taslağın tamamlanması, onun düşüncesi ve gerçekliği
için
İşte bunlar için geldin (kendin için değil).

Sen de kuşatırsın her şeyi,
Kucaklayarak, taşıyarak, kabul ederek her şeyi, sen de bu
geniş, yeni yoldasın,
Yönelirsin bu ideale.

Diğer ülkelerin ölçülü inançları, geçmişin ihtişamı,
Senin için değil, kendi ihtişamın var senin,
İlahi inançların ve bollukların, her şeyi özümseyen,
kavrayan,
Herkeseye uygun hepsi de.

Hepsi, hepsi ölümsüzlük uğruna,
Her şeyi sessizce saran ışık gibi aşk,
Doğa'nın her şeyi kutsayan iyileştirmesi,
Çiçekler, çağların meyvesi, kutsal, emin bahçeler,
Olgunlaşıp tinsel görüntülere bürünen biçimler, nesneler,
gelişmeler, insanlıklar.

Ey Tanrı ver bana bu düşüncenin şarkısını söyleme gücünü,
Ver bana, ver erkek ya da kadın herkese, seviyorum bu
sönmez imanı,
Daha ne varsa Senin o topluluğunda tutulan, sakınma
bizden,
Zaman ve Mekân'da barınan Senin tasarına inancı,
Sağlığı, barışı, evrensel kurtuluşu.

Bir düş mü bu?
Yo, ama onun eksikliğidir düş olan,
Ve başaramayınca onu bir düştür hayatın bilgisi
ve zenginliği,
Ve bir düştür bütün dünya.

Öncüler! Ey Öncüler!

Gelin yanık tenli çocuklarım,
Hizaya girin güzelce, hazırlayın silahlarınızı,
Tüfekleriniz yanınızda mı? yanınızda mı keskin ağızlı
baltalarınız?
Öncüler! Ey öncüler!

Burada oyalanamayız zira,
Uygun adım yürümeliyiz canlarım, dayanmalıyız tehlikenin
ağırlığına,
Biz genç, zinde soylar, herkesin gözü bizde,
Öncüler! Ey öncüler!

Ey siz gençler, Batılı gençler,
O kadar sabırsız, yerinde duramayan, erkek gururu
ve arkadaşlığıyla dolu,
Çok iyi görüyorum sizi Batılı gençler, görüyorum en önde
yürdüğünüzü,
Öncüler! Ey öncüler!

Eski soylar geride mi kaldı?

Kuvvetten düşüp aldılar mı derslerini, yorulup o denizlerin
ötesinde?

O sonsuz görevi biz devralıyoruz, o yükü ve dersi,
Öncüler! Ey öncüler!

Geride bırakıyoruz tüm geçmiş,ı,

Çıkıyoruz daha yeni, kudretli bir dünyaya, değişik bir
dünyaya,

Ele geçiriyoruz o taze, güçlü dünyayı, o zahmet ve ilerleme
dünyasını,

Öncüler! Ey öncüler!

Durmadan müfrezeler yolluyoruz,

Hudutlara, geçitlere, dağların dik yokuşlarından yukarıya,
Fethediyoruz, zapt ediyoruz, meydan okuyoruz cesaretle
bilinmeyen yollardan geçerken,

Öncüler! Ey öncüler!

Yere seriyoruz kadim ormanları,

Setler kuruyoruz nehirlerle, sarsıp deliyoruz derinlerde
madenleri,

Ölçüp biçiyoruz geniş araziyi, altını üstüne getiriyoruz
bakir toprakların,

Öncüler! Ey öncüler!

Coloradolu erkekleriz biz,

Devasa zirvelerden, büyük sıradağlardan, yüksek
yaylalardan geliyoruz,

Madenlerden, dere yataklarından, av alanlarından
geliyoruz,

Öncüler! Ey öncüler!

Nebraska'dan, Arkansas'tan,

Ülkenin ortalarındaki soylardanız, Missouri'den, kıta
kanları dolaşır damarlarımızda,

Bütün yoldaşların elleri kavrar birbirini, bütün
Güneylilerin, bütün Kuzeylilerin,
Öncüler! Ey öncüler!

Ey karşı konulmaz kıpır kıpır soy!
Ey soyların en azizi! Ah sancır göğsüm hepsine duyduğum
müşfik sevgiyle!
Ah yas tutsam da iftihar ederim, mest olmuşum herkese
duyduğum aşktan,
Öncüler! Ey öncüler!

Kaldırın yukarı güçlü anayı, kadınıımızı,
Sallayın narin kadınıımızı yükseklerde, her şeyin üstünde
yıldızlı kadınıımızı (eğin başınıızı,)
Kaldırın yukarı sivri dişli, savaşçı kadınıımızı, amansız,
umursamaz, silah kuşanmış kadınıımızı,
Öncüler! Ey öncüler!

Bakın çocuklarım, kararlı çocuklarım,
Asla arkamızdaki kalabalıklar gibi boyun eğmemeli,
duraklamamalıyız,
Çağlar öncesinin arkamızdaki o hoşnutsuz hayaletsi
milyonları nasıl ısrarlılar,
Öncüler! Ey öncüler!

Durmadan ileriye, düzenli saflar,
Yeni katılacaklar hep hazır, hemen dolduruluyor ölenlerin
yeri,
Çarpışmada, yenilgide, hep ileriye doğru, durmak yok asla,
Öncüler! Ey öncüler!

Ah ölmek ilerleyiş esnasında!
Aramızdan ümidini yitirip ölecekler mi var? vakit geldi mi?
Öyleyse ilerlerken ölür en güçlülerimiz, ama hemen dolar
boşluğu kesinlikle,
Öncüler! Ey öncüler!

Dünyanın bütün nabız atışları,
Bizim için çarpar sıraya geçerken, Batıya doğru hareketin
kalp atışıyla,
Tek sıra ya da birlikte, kararlılıkla giderken cepheye, hepsi
bizim için,
Öncüler! Ey öncüler!

Hayatın karışık, çeşitli tören alayları,
Bütün biçimleri, gösterileri, işinin başındaki bütün işçileri,
Bütün denizcileri, karacıları, köleleriyle birlikte bütün
efendileri,
Öncüler! Ey öncüler!

Bütün bahtsız suskun âşıklar,
Hapishanelerdeki bütün mahpuslar, bütün erdemliler
ve kötüler,
Bütün neşeliler, bütün kederliler, bütün yaşayanlar, bütün
ölmüşler,
Öncüler! Ey öncüler!

Bütün ruhum ve bedenimle ben,
Bir acayip üçlüyüz kendi yolumuzu seçip orada yürüyen,
Gölgeler arasında bu sahillerden geçen biz ve topluca
ilerleyen hayaletler,
Öncüler! Ey öncüler!

Bakın şu ok gibi fırlayan, yuvarlanan küreye!
Bakın etrafındaki kardeş kürelere, kümelenmiş güneşlere,
gezegenlere,
Bütün o göz kamaştırıcı günlere, düşlerle dolu gizemli
gecelere,
Öncüler! Ey öncüler!

Bunlar bizdendir, bunlar bizimledir,
Hepsi de gerekli ana işler için, arkadan gelecekler ise
beklerler cenin hâlinde,

Biz bugünün tören alayında başı çekiyoruz, açıyoruz yolu
geçecekler için,
Öncüler! Ey öncüler!

Ey siz, Batı'nın kızları!
Ey siz küçük ve büyük kız evlatlar! Ey siz anneler, siz eşler!
Asla bölünmemelisiniz, hep birlik olmalısınız saflarınızda,
Öncüler! Ey öncüler!

Bozkırlardaki gizli ozanlar!
(Başka diyarların saklı ozanları, istirahat edebilirsiniz,
görevinizi yaptınız siz,)
Yakındır cıvıltılı gelişinizi duymam, yakındır kalkıp
kuvvetli adımlarımıza eşlik etmeniz,
Öncüler! Ey öncüler!

Tatlı zevkler uğruna değil,
Minder ve terlik için değil, huzurlu ve özenliler için değil,
Güvenli ve yavanlaşmış zenginlikler uğruna değil, bize göre
değildir uysal hazlar,
Öncüler! Ey öncüler!

Şölendekiler oburca ziyafet mi çekiyorlar?
Uyuyor mu şişman uykucular? kapıları kilitleyip
sürgülediler mi?
Yine de bizim olsun kıt tayınla yerdeki battaniye,
Öncüler! Ey öncüler!

Gece karanlığı mı çöktü?
Zorlu muydu son zamanlarda yolumuz? Yılgınlıkla mı
durduk, öne mi düştü başımız yolda?
Ama bir saat sonra dinlenmeyi umursamadan yürüyen
sizlerin eğiliyorum önünde boyun eğiyorum,
Öncüler! Ey öncüler!

Boru sesleri yükseliyor derken,
Kalk borusundan da önce—dinleyin! işitiyorum nasıl gür
ve net duyuluyor ses,
Hızla! ta ordunun başına kadar—çabuk! fırlayın
yerlerinize,
Öncüler! Ey öncüler!

Sana

Her kimsen, korkuyorum düşler âleminde yaşıyorsun diye,
Korkuyorum bu sözüm ona gerçekler ayaklarının altında,
ellerinin arasında eriyip gidecek diye,
Şimdi bile yüz hatların, hazların, konuşman, evin, işin,
tavırların, dertlerin, çılgınlıkların, kıyafetlerin, suçların
kaybolup gidiyor üstünden,
Gerçek ruhun ve bedenın çıkıveriyor karşıma,
Beliriyor ilişkilerin, ticaretin, dükkânların, işlerin,
çiftliklerin, giysilerin, evlerin, alım satımın, yiyip
içmenin, acının, ölümün içinden.

Her kimsen, koyuyorum elimi omzuna, şiirim olasın diye,
Dudaklarımı kulağına yaklaştıırıp fısıldıyorum,
Nice kadınla erkeğı sevdim, ama yok senden daha çok
sevdiğim.

Ah ağırdan aldım, aptallık ettim,
Çok önce dosdoğru sana çevirmeliydim yolumu,
Senden başka hiçbir şeyden söz etmemeliydim, senden
başka hiçbir şeyin şarkısını söylememeliydim.

Her şeyi bırakıp ilahiler yazacağım sana,
Kimse anlamadı seni, ama ben anlıyorum,
Kimse adil davranmadı sana, sen de adil davranmadın
kendine,

Seni kusurlu bulmayan kimse olmadı, bir ben kusur
bulmuyorum sende,
Kimse olmadı seni kendinden aşağı görmeyen, bir ben
varım seni kendisinden aşağı görmeyi kabul etmeyen,
Bir ben varım senin üstüne hiç efendi, sahip, amir, Tanrı,
senin özünde olmayan bir şey koymayan.

Ressamlar dolup taşan kalabalıkları ve hepsinin ortasındaki
figürü çizdiler,
Ve ortadaki figürün başından yayılan altın rengi ışık
halkasını,
Oysa ben sayısız başlar çiziyorum, ama hiçbir başı
çizmiyorum altın renkli halka olmadan,
Elimden, her erkek ve kadının beyninden dalgalanıp ışık
saçarak akar o sonsuza kadar.

Ah ne muhteşem, ne görkemli şarkılar söyleyebilirim senin
hakkında!
Bilmiyorsun ne olduğunu, hep uyukladın kendi üstüne
kıvrılıp hayatın boyunca,
Göz kapakların çoğu zamanki gibi kapalıydı,
Hep alay konusu oldu her ne yaptıysan,
(Ne işe yarar ki alay konusu olmazsa tutumluluğun, bilgin,
duaların?)

Sen değilsin alay konusu olan,
Görüyorum onların altında yatanın sen olduğunu,
Seni kimsenin aramadığı yerde arıyorum,
Sessizlik, masa, hoppa ifade, gece, alışıldık işler gizlese de
seni başkalarından veya kendinden, gizleyemez benden,
Tıraşlı yüz, fıldır fıldır göz, pis görünüm engellese de
başkalarını, engellemez beni,
Arsız kıyafetler, bozuk tavırlar, sarhoşluk, ağgözlülük,
vakitsiz ölüm, koyuyorum bütün bunları bir kenara.

Sende bahsi geçmeyen hiçbir yetenek yoktur erkek
ya da kadında,
Sende olmayan hiçbir erdem, hiçbir güzellik yoktur erkek
ya da kadında,
Başkalarında olup sende olmayan cesaret ve tahammül de,
Başkalarını bekleyen hiçbir zevk yoktur, aynı zevk
beklemiyorsa seni.

Bana gelince, sana özenerek verdiğim dışında hiçbir şey
vermiyorum başkalarına,
Hiç kimseye, Tanrı'ya da övgü düzmem şarkılarımda,
sana düzdüğüm övgüden başka.

Her kimsen! ne pahasına olursa olsun talep et sana ait
olanı!
Doğu'nun ve Batı'nın bu şatafatı yavan kalır kıyaslanınca
seninle,
Bu engin otlaklar, bu sonsuz nehirler kadar enginsin
ve sonsuz,
Bu öfkeler, unsurlar, fırtınalar, Doğa'nın devinimleri, bariz
sancıları çözülmenin, erkek ya da kadın efendilerin
üstündesin hepsinin,
Erkek ya da kadın, kendi başına efendisisin Doğa'nın,
unsurların, acının, tutkunun, çözülmenin.

Bukağılar düşüyor ayak bileklerinden, şaşmaz bir yeterlilik
buluyorsun kendinde,
Yaşlı ya da genç, erkek ya da kadın, cahil, güçsüz,
reddedilmiş, her neysen duyurur o kendini,
Doğumla, hayatla, ölümle, definle sağlanır gereken ne varsa,
eksik kalmaz hiçbir şey,
Öfkelerle, kayıplarla, hırsla, cehaletle, can sıkıntısıyla,
her neysen bulur o yolunu.

Fransa

Bu Eyaletler'in 18'inci Yılı

Muhteşem bir yıl, muhteşem bir yer,
Şiddetli, kulak tırmalayıcı bir yenidoğan çığlığı yeri göğü
inleten, annenin kalbine daha önce hiç olmadığı kadar
yakın olan.

Doğu denizimin sahillerinde yürürken,
Duydum dalgaların üzerinden o cılız sesi,
Gördüm kederle inleyerek uyanan o kutsal bebeği, topların
gürleyişi, küfürler, feryatlar, yıkılan binaların çatırtısı
arasında,
Fenalaşmadım o kadar kaldırım kenarındaki oluklardan
akan kandan, tek başına ya da yığın hâlindeki
cesetlerden, arabayla taşınanlardan,
Ümitsizliğe kapılmadım o kadar ölümün sürek
avlarından—o kadar da sarsılmadım silahların
tekrarlanan yaylım ateşinden.

Ne diyebilirdim uzun zamandır biriken o solgun, sessiz,
şiddetli öç duygusuna?

İnsanlığın farklı olmasını mı dilemeliydim?

İnsanların taştan, tahtadan olmasını mı?

Yoksa kaderde ya da zamanda adalet olmamasını mı?

Ey Özgürlük! Ey dostum benim!

Burada da bekliyor hazırda o alev, şarapnel ya da balta,
lazım olur diye bir gün,

Burada da var onlar, uzun zaman bastırılrsa bile asla yok
edilemezler,

Burada da parlayabilir sonunda kıyım ve kendinden
geçmişlik,

Burada da var eksik kalmış intikamın tamamlanması talebi.

Bu yüzden bu selamı yolluyorum sana denizlerin üstünden,
Ve reddetmiyorum o korkunç kızıl doğumu ve vaftizi,
Ama hatırlıyorum inleyişini duyduğum o cılız sesi ve
güvenle bekliyorum, ne kadar uzun sürerse sürsün,
Ve bugün hüznle, kararlılıkla savunuyorum miras alınan
o davayı, her ülke için olduğu gibi,
Ve bu sözleri yolluyorum Paris'e sevgilerimle,
Ve sanırım oradaki birkaç şarkıcı¹ anlayacaktır bunları,
Zira seziyorum, Fransa'da gizliden bir müzik var hâlâ,
hem de gürül gürül,
Ey şimdiden duyuyorum sazların telaşını, çok geçmez
bastırırlar onları engelleyen şeyleri,
Ah doğu rüzgârı muzaffer ve özgür bir marş taşıyor,
Buralara kadar varıyor ve keyifli bir deliliğe boğuyor beni,
Yeni bir perdeden yazacağım sözlerini, göstermek için
haklılığını,
Sonunda senin için bir şarkı söyleyeceğim ma femme.²

Kendim ve Ben

Kendim ve ben her zamanki gibi esneğiz,
Soğuğa ve sıcağa dayanacak, bir tüfekle iyi nişan alacak,
bir yelkenliyle açılacak, bir atı idare edecek, mükemmel
çocuklar peydahlayacak kadar,
Hemen ve anlaşılır konuşacak, sıradan insanlar arasında
kendini rahat hissedecek kadar,
Ve zor durumlarda kendini idare edebilecek kadar karada
ve denizde.

Allayıp pullayanlara uygun değil bunlar,
(Süsleyenler hep olacaktır, onları da selamlıyorum burada,)

1 Whitman özgün metinde Fransızca "chansonnier" sözcüğünü kullanmıştır.

2 (Fr.) kadını.

Ama şeylerin yapısına ve erkekle kadında doğuştan gelen şeye uygun.

Oymacı kalemiyle süsler yapmak değil,
Serbest darbelerle Eyaletler'in yürüdüğünü, konuştuğunu
göreceği sayısız Tanrı'nın kafalarını ve uzuvlarını
şekillendirmek.

Bırakın bildiğim gibi yapayım,
Varsın başkaları yasalar koysun, aldırmam ben yasalara,
Varsın başkaları tanınmış kişilere övgüler düzsün, barışı
desteklesin, ben gerginlik ve çatışmayı destekliyorum,
Övgüler düzmüyorum tanınmış kişilere, yüzlerine karşı
en değerli bildiklerine verip veriyorum.

(Kimsin sen? ve nedir hayatın boyunca duyduğun gizli
suçluluk?

Hayatın boyunca başka tarafa mı döneceksin? hayatın
boyunca didinip duracak, boş laflar mı edeceksin?
Hem sen kimsin, ezbere gevezelik eden, yıllarca, sayfalarca,
farklı dillerde tekrarlayarak hatıralarını,
Şimdi farkında bile değilken bir kelimeyi bile nasıl doğru
telaffuz edeceğini bilmediğinin?)

Varsın başkaları bitirsin numuneleri incelemeyi, ben asla
bitirmem,
Yeni baştan başlarım onları incelemeye sonu gelmez
yasalarla Doğa'nın yaptığı gibi, sürekli yeni ve çağdaş.

Hiç görev vermem ben,
Başkalarının görev diye verdiğini yaşayan güdü diye
veririm,
(Kalbin eylemini görev diye mi vereyim?)

Varsın savsın başkaları soruları başından, hiçbir şeyi
savmam başımdan, yanıtlanamaz sorular atarım ortaya
ben,

Gördüğüm, dokunduğum insanlar kim, kim onlar?
Kim bu benzerlerim beni nazik talimatlarıyla, hileleriyle
kendilerine çeken?

Dünyaya sesleniyorum, güvenmesinler dostlarımın
dediklerine, bunun yerine düşmanlarıma kulak versinler,
tıpkı benim gibi,

Tembih ediyorum size, her zaman reddedin beni açıklamak
isteyenleri, zira ben açıklayamıyorum kendimi,
Tembih ediyorum benden kaynaklanan bir kuram
ya da okul yok diye,

Tembih ediyorum size her şeyi terk etmenizi, benim her şeyi
terk ettiğim gibi.

Benden sonraki manzara!

Ah görüyorum kısa değil hayat, tersine ölçülemeyecek
kadar uzun,

Bundan böyle arşınlayacağım dünyayı erdemli, ölçülü,
erkenden kalkacak, istikrarla büyüyeceğim,

Her saat yüzyılların tohumudur ve daha nice yüzyıllara
aittir.

Takip etmeliyim havanın, suyun, toprağın daimî derslerini,
Ve farkındayım yok kaybedecek zamanım.

Gök Taşlarının Yılı

(1859-60)

Gök taşlarının yılı! kuluçkadaki yılı!

Sözcüklerle kaydetmek isterim geçmişe bakıp bazı işlerini,
izlerini,

Söylemek isterim şarkısını 19'uncu Başkanlık³ yarışının,
Söylemek isterim şarkısını uzun boylu, ak saçlı, yaşlı bir
adamın Virginia'da darağacına nasıl çıktığının,⁴
(Ben de oradaydım, dişlerim kenetli, sessizce durdum
ayakta, seyrettim,
Senin çok yakınındaydım yaşlı adam, soğukkanlı ve
kaygısızdın, ama ihtiyarlık ve kapanmamış yaraların
yüzünden titreyerek çıktın darağacına;)
Söylemek isterim nice şarkımda Eyaletler'inin nüfus sayımı
sonuçlarını,
Nüfus ve üretim çizelgelerini, söylemek isterim şarkısını
gemilerinin ve yüklerinin,
Manhattan'ın limana yaklaşan mağrur, siyah gemilerini,
kimi göçmenlerle, kimi kıstaktan yüklenmiş altınla dolu,
Bunların şarkısını söylemek isterim, buraya gelen her şeye
kucağımı açmak,
Ve senin şarkını söylemek isterim zarif delikanlı! Hoş geldin
diyorum sana, İngiltere'nin genç Prensi!⁵
(Hatırlıyor musun Manhattan'da kalabalıkların
kabardığını sen soyluların alayıyla geçerken?
Orada kalabalıktaydım ben de, sevgiyle baktım sana;)
Bir de unutmamalıyım söylemeyi şarkısını o mucizenin,
körfeze giren o geminin,
Biçimli, görkemli Great Eastern girmişti körfezime, 600
ayak uzunluğunda,
Hızla yaklaşırken etrafını sayısız ufak tekne sarmıştı,
bunu da unutmuyorum;
Ne aniden gökyüzünde kuzeyden çıkıveren ıslıl ıslıl kuyruklu
yıldızı,

3 Whitman özgün metinde kendi uydurduğu "Presidentiad" sözcüğünü kullanmıştır.

4 1859'da yirmi bir kişiyle Maryland'da federal mühimmat deposunu basan kölelik karşıtı John Brown yakalanmış ve idam edilmişti.

5 Kraliçe Victoria'nın oğlu Galler Prensi Edward 1860 yılında Amerika'yı ziyaret etmişti.

Ne de o tuhaf koca gök taşı alayının gözleri kamaştırarak
başlarımızın üstünden kayışını,
(Bir an, bir anlığına süzüldü o olağanüstü ışık toplarıyla
başımızın üstünden,
Sonra kayboluverdi, uzaklaşıp gitti gecenin içinde;)
İlintisiz de olsa böyle şeylerin şarkısını söylemek—onlardan
gelen parıltıyla parlayıp şarkılar kotarmak isterim,
Senin şarkılarını Ey kötülük ve iyilikle hareli yıl—
önsezilerin yılı!
Gelip geçiveren tuhaf kuyruklu yıldızların, gök taşlarının
yılı!—hayret! burada da gelip geçici ve tuhaf biri var!
Hızla uçup giderken senin içinden yakında kaybolacak
olan ben, bu şarkı nedir ki,
Senin gök taşlarından biri değil de neyim ben?

Öncellerle

1

Öncellerle,
Babalarım, annelerimle ve geçmiş çağların birikimiyle,
Olmasaydı bütün bunlar, şimdi burada olmazdım ben de,
Mısır'la, Hindistan'la, Fenike'yle, Yunanistan'la, Roma'yla,
Keltlerle, İskandinavlarla, İngilizlerle, Saksonlarla,
Kadim deniz seferleriyle, yasalarla, zanaatlarla, savaşlarla
ve yolculuklarla,
Şairle, İskandinav halk ozanıyla, destanlarla, efsanelerle,
kehanetle,
Köle satışıyla, bağnazlarla, gezgin ozanlarla, haçlılarla,
keşişlerle,
Bu yeni kıtaya göçtüğümüz o eski kıtalarla,
Orada zayıflayıp yok olan krallıklar ve krallarla,
Zayıflayıp yok olan dinlerle ve rahiplerle,

Şimdiki engin sahillerimizden dönüp baktığımız küçük
sahillerle,
İleriye uzanıp bugüne varan sayısız yıllarla,
Siz ve ben geldik işte—Amerika geldi ve işte bu yıldayız,
Bu yıl! o da kendini savuruyor ileriye, sayısız gelecek yıla
doğru.

2

Ah ama yıllar değil söz konusu olan—benim, Sizlersiniz,
Bütün yasalardan bahsedip sayıyoruz bütün öncelleri,
İskandinav halk ozanıyız, kehanetiz, keşişiz, şövalyeyiz,
daha nicelerini dâhil ediyoruz kolayca buraya,
Başı sonu olmayan zamanın ortasında duruyoruz, iyinin
ve kötünün ortasında,
Her şey dönüp duruyor etrafımızda, ışık kadar karanlık da
var,
Dönüp duruyor birçok güneşle gezegen sistemi etrafımızda,
Onun güneşi, yine onun güneşi, her şey dönüp duruyor
etrafımızda.

Bana gelince (parçalanmış, fırtınalı, bu şiddetli günlerin
ortasında,)
Bütün fikirleri anlıyorum, ben hepsiyim ve inanıyorum
hepsine,
Maddeciliğin doğru olduğuna inanıyorum, tinselciliğin de,
reddetmiyorum hiçbir tarafı.

(Unuttuğum bir şey var mı? geçmişten herhangi bir şey?
Her kimsen, her neysen gel bana, teslim edeceğim hakkını.)

Saygı duyuyorum Asur'a, Çin'e, Töton diyarına, İbranilere,
Benimsiyorum her kuramı, efsaneyi, tanrıyı, yarı-tanrıyı,

Anlıyorum, istisnasız doğrudur eski rivayetler, kutsal
kitaplar, şecereler,
Bütün geçmiş günlerin olması gerektiği gibi olduğunu iddia
ediyorum,
Ve olduklarından daha iyi olamayacaklarını da,
Ve ne olması gerekiyorsa o olduğunu bugünün ve
Amerika'nın,
Ve bugünün de Amerika'nın da olduğundan daha iyi
olmayacağını.

3

Bu Eyaletler adına, senin adına ve kendi adıma, Geçmiş
Ve bu Eyaletler adına, senin adına ve kendi adıma, Şimdi.

Biliyorum geçmiş mükemmeldi, gelecek de mükemmel
olacak,
Ve biliyorum her ikisi bir araya geliyor tuhaf bir şekilde
şimdiki zamanda,
(Temsil ettiğim sıradan ortalama insan adına, senin adına o
sensen eğer,
Ve şu anda ben neredeysem ya da sen neredeysen, orasıdır
bütün günlerin, bütün soyların merkezi,
Ve hepimiz için anlamı oradadır gelmiş ya da gelecek
soyların ve günlerin.

Broadway'de Geçit Töreni

1

Batı Denizi üzerinden Japonya'dan buraya,
Elçiler geldi, kibar, esmer yanaklı, çifte kılıklı,

Üstü açık faytonlarında kaykılarak, şapkasız, sakın,
Geçtiler bugün Manhattan'dan.

Libertad!⁶ Bilmem başkaları da görüyor mu benim
gördüğümü,
Kafile boyunca Japon soylularla hizmetini görenleri,
En arkadan gelerek, havada süzülerek üstünde veya
etrafında ya da safların içinde yürüyerek,
Gördüklerimin şarkısını söyleyeceğim sana Libertad.

Milyon ayaklı Manhattan atınca kendini dışarıya,
kaldırımlarına,
Gök gürlemesi gibi patlayan silahlar harekete geçirince beni
sevdiğim gururlu bir kükremeyle,
Yuvarlak ağızlı silahlar dumanın ve kokunun içinde
püskürtünce o sevdiğim selamlarını,
Ateş saçan silahlar açtırınca bana gözümü, bulutlu gökyüzü
örtünce şehrimin üstünü hafif, ince bir sisle,
Rıhtımlarda ormanlar misali nice görkemli dümdüz direk
çoğalınca rengârenk,
Şatafatlı, donanmış her gemi çekince bayrağını tepeye,
Flamalar sallanınca, çiçek zincirleri sarkınca pencerelerden,
Broadway tamamen teslim olunca geçen yayalara ve dikilip
duranlara, kalabalık yoğunlaşınca,
Evlerin cephesi insanlarla canlanınca, bir anda on binlerce
göz perçinlenince bir noktaya,
Yaklaşınca adalardan gelen konuklar, belirince ilerleyen
tören alayı,
Çağrı yapıldığında, duyulduğunda binlerce yıldır beklenen
karşılık,
Ben de kalkıp karşılık veriyorum, iniyorum kaldırımlara,
birleşiyorum kalabalıklarla ve izliyorum onlarla birlikte.

6 (İsp.) Özgürlük.

2

Güzel yüzlü Manhattan!

Yoldaş Americanolar! işte Şark geldi bize sonunda.

Bize geldi, şehrim,

Her iki yanda tepeye kadar yüksek mermer ve demir

güzelliklerimiz dizili, aradaki boşluk da yürümek için,

Bugün dünyanın öbür ucu bize geliyor.

Geliyor Fikir Anası her şeyin,

Dillerin yuvası, şiirleri miras bırakan, kadim zamanların
soyu,

Kanlı canlı, derin düşüncelere dalmış, düşünerek kendinden
geçmiş, tutkuyla yanan,

Şehvani kokularla, heybetli ve uçuşan giysilerle,

Güneş yanığı teniyle, kuvvetli bir ruh ve parlayan gözlerle,

Geliyor Brahma'nın soyu.

Bakın nasıl şarkı söyler gibi anlatıyorum!⁷ işte bunlar ve
daha fazlası şavkıyor bize bu tören alayından,

İlerlerken değişiyor, kutsal bir çiçek dürbünü gibi değişiyor
ilerlerken gözümüzün önünde.

Zira yalnızca ne elçiler ne de yanık tenli Japonlar
adasından,

Kıvrak, suskun Hintli de geliyor, Asya kıtası da beliriyor
geçmişle, ölüleriyle,

Mucizenin ve esrarengiz masalın karanlık gece sabahı,

Örtülü gizemler, eski ve bilinmeyen kovan arıları,

Kuzey, boğucu sıcakıyla güney, doğu Asur, İbraniler,
kadimlerin kadimi,

Çok büyük metruk kentler, uçarcasına giden şimdi, işte
bunların hepsi ve daha fazlası var geçit töreninde.

⁷ Whitman özgün metinde İtalyanca “cantabile” sözcüğünü kullanmıştır.

Coğrafya, dünya da içinde,
Büyük Deniz,⁸ yavru adalar, Polinezya adaları, ötelerdeki
kıyı,
Buradan baktığın kıyı—sen Libertad! senin altın renkli Batı
kıyılarından,
Nüfuslarıyla oradaki ülkeler, tuhaf ama o milyonlar toplu
hâlde burada,
İnsan kaynayan pazar yerleri, bir yanı boyunca veya bir
ucunda putlar sıralanan tapınaklar, bonze,⁹ brahma
rahibi ve lama,
Mandarin, çiftçi, tüccar, tamirci, balıkçı,
Şarkıcı kız ve dansçı kız, kendinden geçmiş insanlar,
münzevi imparatorlar,
Bizzat Konfüçyüs, büyük şairler ve kahramanlar, savaşçılar,
kastlar, hepsi,
Toplanıp geliyorlar dört bir yandan kalabalıklar hâlinde,
Altay dağlarından,
Tibet'ten, Çin'in dolambaçlı, çok uzaklara akan dört
nehrinden,
Güney yarımadalarından, yarı-kıta adalarından,
Malezya'dan,
Bunlar ve ne varsa açıkça bunlara ait olan gösteriyor
kendisini bana, ben de kavıyorum onları,
Onlar da beni kavıyor, dostça alıkoyuyorlar beni,
Ta ki buradaki gibi hepsinin şarkısını söyleyeyim Libertad!
onlar için ve senin için.

İşte ben de yükselterek sesimi katılıyorum saflarına bu geçit
töreninin,

Benim şarkı söyleyen, yüksek sesle şarkı söylüyorum tören
alayının üzerinde,

8 Büyük Okyanus, Pasifik Okyanusu.

9 Doğu Asya ve Hindişin'deki Budist rahipler için kullanılan Japonca kökenli bir sözcük.

Batı Denizi'nde dünyanın şarkısını söylüyorum,
Gökteki yıldızlar gibi yoğun ötelerdeki sayısız adanın
şarkısını söylüyorum,
Bir rüyada gördüğüm hâliyle öncekilerden de büyük yeni
imparatorluğun şarkısını söylüyorum,
Kadınım Amerika'nın şarkısını söylüyorum, daha büyük
bir egemenliğin şarkısını,
Zamanı gelince o deniz adalarında yeşerecek, tasarlanmış
binlerce şehrin şarkısını söylüyorum,
Yelkenlilerim, buharlı gemilerim geçip duruyor
takımadalardan,
Yıldızlarım ve şeritlerim dalgalanıyor rüzgârda,
Ticaret başlıyor, sona eriyor yüzyılların uykusu, dinç soylar
doğuyor,
Hayat devam ediyor, iş güç de—amaç ne bilmiyorum—
ama eski Asyalı yenileniyor olması gerektiği gibi,
Dünyayla çevrenmiş bugünden başlayarak.

3

Ve sen dünyanın Libertad'ı!
Binlerce, binlerce yıl boyunca kurulup oturacaksın tam
ortada,
Bugünkü gibi bir taraftan Asya'nın soyluları gelecek
ayağına,
Diğer taraftan yarın İngiltere kraliçesi en büyük oğlunu
yollayacak sana.

İşaretler tersine dönüyor, çember kapandı,
Halka tamamlandı, yolculuk bitti,
Kutunun kapağı tam açılmış sayılmaz, yine de bolca
fıskırıyor kokular bütün kutudan.

Genç Libertad! saygıdeğer Asya'ya, o her şeyin anasına,
Anlayışlı davran şimdi ve her zaman ateşli Libertad,
zira sen her şeyisin,

Eğ mağrur başını takımadaların üzerinden şimdi sana
haberler yollayan uzaktaki o anaya,
Eğ mağrur başını aşağıya bir kere olsun genç Libertad.

Çocukların batıya doğru mu saptılar uzun süre? çok
uzaklarda mı dolaştılar?

Geçmişteki karanlık çağlar Cennet'i bırakıp batıya doğru
mu gitmişlerdi uzun süre?

Yüzyıllar durmadan o yöne mi gidiyordu, hep bilmeden,
bir sebeple, senin için?

Haklı çıktılar, başardılar, şimdi diğer tarafa da dönecekler,
oralardan sana doğru gelmek için,

Şimdi de itaat ederek doğruya doğru yürüyecekler senin
uğruna Libertad.

Deniz Akıntısı

Durmadan Sallanan Beşikten

Durmadan sallanan beşikten,
Alaycı kuşun gırtlığından, o ezgili mekikten,
Dokuzuncu ayın gece yarısından,
Kıraç kumlardan, ötelilerindeki tarlalardan, çocuğun
yatağından kalkıp bir başına, şapkasız, yalın ayak
gezindiği,
Aşağı inen sağanaklı haleden,
Canlıymışçasına sarılıp bükülen gölgelerin gizemli
oyunundan,
Yaban gülü ve böğürtlen öbeklerinden,
Bana şakıyan kuşun anılarından,
Kederli erkek kardeşim senin anılarından, duyduğum kesik
kesik yükselişinden ve alçalışından sesinin,
Sanki ağlamaktan şişmiş yüzüyle geç yükselen o sarı yarım
ayın altından,
Özlem ve aşkın sis içindeki ilk notalarından,
Kalbimin bitmek bilmeyen nice tepkisinden,
Orada hayat bulan sayısız sözcükten,
Hepsinden daha güçlü, daha lezzetli o sözcükten,
Şimdi bu manzarayı yeniden ziyaret etmeye
başlayanlardan,

Sürü hâlinde cıvıldaayan, havalanan, başımın üstünden
geçen,
Buraya gelenlerin önce hepsi kaçmaya çalıştı alelacele
benden,
Bu gözyaşlarıyla çocuğum yeniden, kocaman bir adam
olsam da,
Atıyorum kendimi kumlara, yüzleşiyorum dalgalarla,
Acıların, neşenin şarkıcısı ben, birleştiricisi bu dünyanın
ve ahiretin,
Kullanarak bütün ipuçlarını, ama çabucak geçerek onların
ötesine,
Söylüyorum şarkısını bir anımsayışın.

Bir zamanlar Paumanok'ta,
Leylak kokuları havadayken ve yeşerirken Beşinci ayın
çimeni,
Bu deniz kıyısında, arasında yaban güllerinin,
Kanatlı iki misafir geldi Alabama'dan, ikisi birlikte,
Yuvaları ve kahverengi benekli açık yeşil dört tane
yumurtalarıyla,
Ve erkek kuş her gün bir orada bir burada, yakınlarında,
Ve dişi kuş her gün sınıyordu yuvasında sessizce, parlak
gözleriyle,
Ve ben, meraklı oğlan, her gün, onları rahatsız etmemek
için çok yaklaşımdan,
Temkinli bir şekilde dikkatle izliyordum, özümsüyordum,
tercüme ediyordum gördüklerimi.

Parla! parla! parla!
Akıt sıcaklığımı koca güneş!
Biz tadını çıkarırken senin, ikimiz birlikte.

İkimiz birlikte!
Güneye esiyor rüzgârlar ya da kuzeye,

*Gün apak geliyor ya da gece kara,
Evde ya da evden uzakta nehirlerde, dağlarda,
Hep şarkı söyleyerek, umursamadan zamanı,
Birlikte olduğumuz sürece.*

Derken aniden,
Belki de ölmüştü, haberi yoktu eşinin,
Bir öğleden önce dişi kuş yuvasında değildi artık,
Dönmedi geri o öğleden sonra, ertesi gün de,
Bir daha hiç çıkmadı ortaya.

Ve o zamandan sonra bütün yaz boyu, denizin sesinde,
Ve sakın havalarda geceleri dolunayın altında,
Denizin boğuk sesli kabarışında,
Ya da gündüzleri uçarken yaban güllerinin arasında,
Arada bir gördüm, işittim geride kalan erkek kuşu,
Alabamalı yapayalnız misafiri.

Esin! esin! esin!
Esin deniz rüzgârları Paumanok sahili boyunca;
Bekliyorum, bekleyeceğim siz eşimi getirinceye kadar bana.

Evet, yıldızlar parladığında,
Bütün gece, yosun ve deniztarağı bağlamış bir sırtığın
çatalına,
Neredeyse tokat gibi vuran dalgaların arasında,
Konmuştu insanı gözyaşlarına boğan muhteşem yalnız
şarkıcı.

Seslendi eşine,
Döktü içinde ne varsa, anlamını bir benim bildiğim.

Evet kardeşim, biliyorum,
Nereden bilsin başkaları, ama ben çok değer verdim her
notaya.

Kaç kere bir karaltı gibi süzıldüm kumsala,
Sessizce, kaçarak ay ışığının hüzmelerinden, karışarak
gölgelere,
Hatırlayarak şimdi birer birer o belirsiz şekilleri, yankıları,
sesleri, bu türden görüntüleri,
Beyaz kollar yorulmadan savrulurken dev dalgalarda,
Ben çıplak ayaklarıyla bir çocuk, rüzgâr karıştırırken
saçlarımı,
Dinledim uzun uzun.

Dinledim ezberlemek, söylemek için, tercüme etmek için
o notaları,
Takip ederek kardeşim seni.

Sakin ol! sakin ol! sakin ol!
Hemen teskin ediyor bir dalga ardından gelen dalgayı,
Derken arkadan bir başkası da onu sarıp kucaklıyor,
hepsi art arda,
Ama aşkım teskin etmiyor beni, etmiyor.

Ay aşağılara inmiş, geç yükseldi,
Oyalanıyor,—Ah, sanırım aşkla kederli, aşkla.

Ah deli gibi hücum ediyor deniz kumsala,
Aşkla, aşkla.

Ey gece! görmüyor muyum dev dalgaların arasında
sevgilimin kanat çırpıldığını?
O beyazlığın içinde gördüğüm küçük siyah şey de ne?

Yüksek sesle! yüksek sesle! yüksek!
Yüksek sesle sesleniyorum sana sevgilim!

Şiddetli ve net yükseliyor sesim dalgaların üzerinde,
Elbette bilirsin kimdir buradaki,
Bilirsin kim olduğumu sevgilim.

Alçalmış ay!

Nedir kahverengi-sarı yüzündeki o kara nokta?

Ah hayali o, hayali eşimin!

Ey ay, daha fazla saklama onu benden.

Kara! kara! Ey kara!

*Ne yana dönsem, istesen sanki geri verebilirsin bana eşimi,
Neredeyse eminim çünkü karaltısını gördüğüme ne yana
baksam.*

Ey yükselen yıldızlar!

*Belki benim böyle çok aradığım da yükselecek göğe,
yükselecek sizden birileriyle.*

Ey gırtlak! Ey titreyen gırtlak!

Havada daha duru bir sesle yankılan!

Delip geç ormanları, toprağı,

Aradığım duymayı bekliyor olabilir sesini bir yerde.

İlahiler saç dışarıya!

Burada tek başına, gecenin ilahilerini!

Yapayalnız aşkın ilahilerini! ölümün ilahilerini!

Oyalanan, sarı, küçülen ayın ilahilerini!

*Ah bu ayın altında bir yerde hâlsiz kalıp düşüyor belki de
denize!*

Ah gözü kara umutsuzluk ilahilerini.

Ama yavaşça! alçal iyice!

Yavaşça! bırak mırıldanayım ben,

Sen bekle biraz, boğuk sesli deniz,

*Zira eminim eşimin bir yerde bana karşılık verdiğini
duyduğuma,*

*Öyle belli belirsizdi ki, susmalryım, susup dinlemeliyim,
Ama büsbütün susmamalı, zira o zaman hemen
gelemeyebilir bana.*

Buraya gel sevgilim!

Buradayım! burada!

Bu kesintisiz sesle duyuruyorum kendimi sana,

Bu hafif sesleniş senin için sevgilim, senin için.

Tuzağa düşme bir yerlerde,

O rüzgârın ıslığı, benim sesim değil,

O sallanan dalların sesidir, sallanan,

Onlar yaprakların gölgesidir.

Ah karanlık! Ah boşu boşuna!

Ah ne kadar bedbahtım, ne kadar kederli.

Ey gökte ayın çevresindeki kahverengi hale, denize düşen!

Ey denizdeki bulanık yansıma!

Ey gırtlak! Ey küt küt atan kalp!

Ve boş yere şarkı söyleyen ben, bütün gece boşuna.

Ey geçmiş! Ey mutlu hayat! Ey neşe şarkıları!

Havada, ormanda, tarlalarda,

Sevdim! sevdim! sevdim! sevdim! sevdim!

Ama yok artık eşim, yanımda değil artık!

Birlikte değiliz artık.

Kayboluyor yavaşça arya,

Diğer her şey devam ediyor, parlıyor yıldızlar,

*Esiyor rüzgâr, devam ediyor kuşun şarkısının notaları
yankılanmaya,*

Durmadan inliyor kızgın inleyişlerle vahşi yaşlı ana,

Paumanok'un kıyısının gri, hışırdayan kumlarında,

*Sarı yarım ay büyüyor, iniyor aşağılara, neredeyse değerek
denizin yüzüne,*

*Esrimiş çocuk, çıplak ayakları dalgalarda, saçları
uçuşurken havada,*

Kalbinde uzun zamandır kapalı kalmış sevgi serbest şimdi,
nihayet coşkuyla fışkırıyor şimdi,
Hızla dolduruyor aryanın anlamı kulaklarını, ruhunu,
Tuhaf yaşlar akıyor yanaklarından,
Kâh karşılıklı konuşma, kâh üçlü, her biri ses veriyor,
Fısıltılarla durmadan karşılık veriyor vahşi yaşlı ana,
Oğlanın ruhunun sorularına asık suratlı zamanlamayla,
esrarlı kısık bir tıslamayla,
Yolun başındaki ozana.

Cin ya da kuş! (dedi oğlanın ruhu,
Sahiden eşine mi söylüyorsun şarkını? yoksa bana mı?
Zira bir çocuktum ben, bir işe yaramıyordu uyuyan dilim,
duydum şimdi seni,
Şimdi bir anda biliyorum ne işe yaradığımı, uyandım,
Şimdi binlerce şarkıcıyım, binlerce şarkı, seninkinden daha
duru, gür ve kederli,
Yankılanan binlerce şakıma hayat buldu bende, asla
ölmemecesine.

Ey sen yalnız şarkıcı, bir başına şarkı söyleyen, beni
anlatan,
Ah kulak kesilen yalnız ben, asla vazgeçmeyeceğim
ölümsüzleştirmekten seni,
Bir daha asla kaçmayacağım yankılardan,
Bir daha doyumsuz aşkın ağlayışları eksik olmayacak
bende,
Bir daha asla izin verme gecenin içindeki o sakın çocuk
olmama,
Denizin kıyısında, sarı ve batan ayın altında,
Elçi uyandırdı orada ateşi, içerideki o tatlı cehennemi,
Bilinmeyen arzuyu, yazgımı.

Ah bana o ipucunu ver! (burada bir yerlerde o, gizleniyor
gecenin içinde,)
Ah o kadarını alacaksam, bırak daha fazlasını alayım!

Bir sözcük öyleyse, (zira ele geçireceğim onu,)
Son söz, hepsinden üstün,
Üstü kapalı, gönderilmiş—nedir o?—dinliyorum;
Fısıldıyor musunuz onu, hep fısıldıyor muydunuz siz
denizin dalgaları?
Sizin ıslak kıyınızdan, nemli kumlardan mı gelme o söz?

Bunun üzerine yanıtladı deniz,
Gecikmeden, acele etmeden,
Fısıldadı bana gecenin içinden, şafak sökmeden açık seçik,
Peltekçe söyledi alçak sesle söylenen o leziz ölüm
sözcüğünü,
Ve yine ölüm, ölüm, ölüm, ölüm,
Bir ezgi gibi tıslayarak, ne kuş gibi ne de uyanan çocuk
kalbim gibi,
Yanaşarak iyice yanıma, hışırdayarak ayak uçlarımda,
Sonra tırmanarak kulaklarıma, yıkayarak her yanıma
yumuşacık,
Ölüm, ölüm, ölüm, ölüm, ölüm.

Unutmadım bunu,
Dahası birleştiriyorum karanlık cinimin ve kardeşimin
şarkısını,
Bana Paumanok'un gri kumsalında ay ışığında şarkılar
söyleyen,
Karşılık veren öylesine binlerce şarkıyla,
O anda uyandı benim şarkım da,
Ve onlarla birlikte ipucu, dalgalardan gelen söz de,
En bütün şarkıların en tatlısının sözcüğü,
O güçlü, lezzetli sözcük tırmanıp ayaklarımdan,
(Ya da beşiği sallayan hoş giysiler içinde yaşlı bir kadın
misali eğilip,)
Deniz fısıldadı bana.

Alçalırken Gelgitiyle Hayat Okyanusunun

1

Alçalırken gelgitiyle hayat okyanusunun,
Dolaşırken bildiğim kıyılarda,
Dalgacıkların seni durmadan ıslattığı yerlerde yürürken
Paumanok,
Dalgacıkların kısık sesle, ıslık çalar gibi hışırdadığı,
Vahşi yaşlı ananın kazazedeleri için durmadan feryat ettiği
yerde,
Bir sonbahar günü derin düşünceler içinde gözüm dalarken
güneye,
Bana şiirler yazdıran gururun heyecan verici benliğine
yakalandım,
Ele geçirdi beni ayağının altındaki çizgileri izleyen ruh,
Kıyıyı, bütün suyu, karayı ve yerküreyi simgeleyen tortuyu
izleyen.
Büyülenmişim, döndü gözlerim güneyden aşağıya ve izledi
rüzgârın önüne kattığı cılız yığınları,
Tahıl kabuklarını, ekin saplarını, odun kıymıklarını, otları
ve denizin taşıdıklarını,
Cürufu, parlayan kayalardaki kabukları, deniz marulu
yapraklarını, hepsi de yükselen denizin bıraktığı,
Kırılan dalgaların sesi diğer yanımda, yürüdüm miller
boyunca,
Paumanok hemen oracıkta, düşününce o eski benzerlikleri,
Bunları sundun bana ey balık biçimli ada,
Dolaşırken bu bildiğim kıyılarda,
Yürürken simgeler arayan o heyecan verici benlikle.

Dolaşırken bu tanımadığım kıyılarda,
 Ağıtını dinliyorum, gemileri enkaza dönmüş erkeklerle
 kadınların seslerini,
 İçime çekiyorum üstüme esen o hissedilmez meltemleri,
 Böyle gizemle yuvarlanarak gitgide bana doğru yaklaşırken
 okyanus,
 Oysa ben de sürüklenip kıyıya vuran bir şeyim olsa olsa,
 Üstünde kumlar ve ölü yapraklar biriken,
 Onlarla birleşip kendimi oluşturan, kumun ve akıntının bir
 parçası.

Ah afallamış, duraksamış, eğilmişim iyice yere,
 Usanmışım kendimden ağzımı açmaya yelteniyorum diye,
 Üzerime çarpıp yankılanan bütün o gevezeliğin ortasında
 şimdi fark ediyorum kim ya da ne olduğumu
 bilmediğimi,
 Ama bütün o kibirli şiirlerimin önünde hâlâ
 dokunulmamış, anlatılmamış, tamamen erişilmemiş
 gerçek Ben duruyor,
 Çekilmiş uzaklara, alay ederek benimle o sahte tebrikler,
 reveranslarla,
 Yazdığım her söze karşı patlayan uzak, müstehzi
 kahkahalarla,
 İşaret ederek sessizce bu şarkıları ve ardından alttaki
 kumları.

Gördüm hiçbir şeyi, tek bir şeyi anlamadığımı ve hiçbir
 insanın da anlayamayacağını,
 Bu deniz manzarasını üzerime atlayıp canımı acıtmak için
 fırsat biliyor doğa,
 Sırf şarkı söylemek için ağzımı açmaya yeltendim diye.

3

Her iki okyanus, ikinizle de aynı fikirdeyim,
Aynı şeyleri mırıldanıyoruz sitem ederek yuvarlanan
kumlara, akıntıya, bilmeden nedenini,
Sahiden bu küçük parçacıklar sizi simgeliyor, beni ve her
şeyi.

Sen enkaz izleriyle dolu kırılğan sahil,
Sen balık biçimli ada, kabul ediyorum ayakların
altındakileri,
Senin olan benimdir babacığım.

Ben de Paumanok,
Ben de birden ortaya çıktım, suyun üstünde durdum büyük
bir şamandıra gibi, ardından vurdum kıyılarına,
Ben de iziyim akıntının ve enkazın,
Ben de senin üzerinde küçük enkazlar bırakıyorum ey balık
biçimli ada.

Kendimi göğsüne atıyorum babacığım,
Sana tutunuyorum beni bırakmayasın diye,
Bana bir cevap verene kadar sıkı sıkı tutuyorum seni.

Öp beni babacığım,
Dokun bana dudaklarınla, nasıl dokunuyorsam ben
sevdiklerime,
Kucaklarken seni soluğunu ver bana, imrendiğim
mırıldanmanın gizemini.

4

Alçal hayatın okyanusu, (akış geri döner nasılsa,
Ara verme sızlanışına ey vahşi yaşlı ana,
Durmadan ağla kazazedelerine, korkma, geri çevirme beni,

O kadar boğuk, öfkeli sesle fısıldama ayaklarımla
dokunduğumda sana ya da bir şeyler topladığımda
senden.

Sevecenim sana ve her şeye karşı,
Kendim için ve gittiğimiz yere bakan, beni ve bana ait olanı
takip eden bu hayalet için yapıyorum bu hasadı.

Benim ve bana ait olan, rüzgârın önüne kattığı başıboş
yığınlar, küçük cesetler,

Köpük, kar beyazı, baloncuklar,

(Bak ölü dudaklarımdan akıyor sızıntı sonunda,

Bak ışıldayıp dalgalanan prizmatik renklere,)

Tutam tutam ekin sapı, kumlar, kırıntılar,

Birbiriyle çelişen nice farklı ruh hâlinden sürüklenip
gelmişler buraya,

Fırtınadan, uzun dinginlikten, karanlıktan, kabarmadan,

Düşüncelere dalıp kafa yorarak bir nefese, tuzlu bir
gözyaşına, azıcık sıvıya ya da toprağa,

Anlaşılmaz işlerde olduğu gibi mayalanıp atılan,

Dalgaların üstünde tesadüfen sürüklenir gibi yüzen
kopmuş, pörsümüş bir iki çiçek,

Bizim için olduğu gibi iç çeken ağıtı Doğa'nın,

Geldiğimiz yerde olduğu gibi yükselen sesi o bulut
borazanlarının,

Buraya nereden geldiğimizi bilmeyen biz hercailler
uzanıyoruz önünde,

Sen orada, yükseklerde yürürken ya da otururken,

Her kimsen, biz de uzanıyoruz ayaklarının dibindeki
akıntılarda.

Gözyaşları

Gözyaşları! gözyaşları! gözyaşları!

Gece vakti, bir başına, gözyaşları,

Beyaz kıyıda damlayan, damlayan, kumların emdiği,
Gözyaşları, ışıldayan tek bir yıldız yok, her yer karanlık
ve ıssız,

Islak gözyaşları, sesi çıkmayan bir kafanın gözlerinden
akan;

Ah kimdir o hayalet? karanlıktaki o gözleri yaşlı karaltı?
Nedir o biçimsiz yumru, iki büklüm, çökmüş kumların
üstüne?

Sel gibi gözyaşı akıtan, iç çekerek ağlayan, acılarla, vahşi
feryatlarla boğulan;

Ah fırtınaya dönüşüp yükselen, hızlı adımlarla kumsalda
koşturan!

Ah vahşi, kederli gece fırtınası, rüzgârla savrulan—
püsküren, çaresiz!

Ah gündüzleri sakın ve ağırbaşlı hayalet, huzurlu çehresi,
düzgün adımlarıyla,

Ama geceleri uçarken uzaklara sen, kimseler görmezken—
Ah o zaman boşanan okyanusu,

Gözyaşlarının! gözyaşlarının! gözyaşlarının!

Savaşçı Kuşa¹⁰

Fırtınada bütün gece uyuyan sen,
Uyandın yenilenmiş harika kanat tüylerinle,
(Müthiş bir fırtına mı kopmuş? Yükselirsin en yukarılara,
Huzur bulursun gökte, seni özenle kucaklayan kölende,)
Şimdi mavi bir nokta süzülüyor çok uzaklarında göğün,
Burada aydınlık zuhur edince seyrediyorum seni
güverteden,
(Ben bir zerreyim, bir nokta dünyanın süzülen
enginliğinde.)

10 Fregatidae familyasında sınıflandırılan bir deniz kuşu, Fregat kuşu.

Çok uzakta, denizde,
Gecenin vahşi akıntıları saçtıktan sonra enkazları kıyıya,
Yeni beliren günle şimdi olduğu gibi o kadar mutlu ve
huzurlu,
Gül renkli ve neşeli şafakla, ısıldayan güneşle,
Masmavi havanın berrak yayılışıyla,
Sen de yeniden belirirsin.

Borayla boy ölçüşmek için doğan sen, (baştan aşağı
kanatsın,)
Baş etmek için gökle, yerle, denizle, kasırgayla,
Sen yelkenlerini asla toplamayan bir hava gemisi,
Günler, hatta haftalarca yorulmadan, ileriye, mesafeler
boyunca döne döne nice diyarlara uçan,
Alaca karanlıkta Senegal'i seyreden, sabahleyin Amerika'yı,
Şimşeg'in çakışında, güröldeyen bulutta,
Onların içinde, onların deneyimiyle ele geçiriyorsun
ruhumu,
Ne hazlar! ne hazlar yaşıyorsun orada!

Güvertede, Dümeninde Bir Geminin

Güvertede, dümeninde bir geminin,
Genç bir serdümen dikkatle kullanıyor dümeni.
Sisin içinde, deniz kıyısında kederle çınlıyor,
Bir okyanus çanı—Ah bir uyarı çanı, dalgaların salladığı.
Ah sahi, nasıl da iyi uyarıyorsun sen sığ kayalıklarda
çınlayan çan,
Durmadan çınlayarak, uyarmak için gemiyi karaya
oturtmasın diye.

Zira Ey hep hazırlıklı serdümen, kulak veriyorsun bu
kuvvetli uyarıya,
Pruva dönüyor, yüklü gemi hızla orsa edip uzaklaşıyor gri
yelkenleriyle,
Bütün o kıymetli mallarla yüklü güzel, soylu gemi hızla
uzaklaşıyor neşeyle, güven içinde.

Ama Ey gemi, ölümsüz gemi! Ey geminin güvertesindeki
gemi!

Bedenin gemisi, ruhun gemisi devam ediyor yolculuğuna.

Geceleyin Kumsalda

Geceleyin kumsalda,
Bir çocuk duruyor babasıyla,
Dikmişler gözlerini doğuya, güz göğüne.

Karanlığın içinde yukarılarda,
Yırtıcı bulutlar, mezarlık bulutları kara kara yayılırken,
Alçalıyor kasvetle ve hızla bir uçtan diğer uca gökyüzünden
aşağıya,
Doğuda henüz kaybolmamış saydam bir kuşağın ortasında,
Yıldızların efendisi koca Jüpiter yükseliyor usulca,
Ve hemen yakında, birazcık yukarıda,
Yüzüyor narin Ülker kız kardeşler.

Kumsalda babasının elini tutan çocuk,
Birazdan her şeyi yutacak olan aşağıdaki muzaffer mezarlık
bulutlarını,
İzliyor gözyaşı dökerek sessizce.

Ağlama çocuk,
Ağlama canım,
Bırak çöpçüklerle sileyim gözyaşlarını,

Yırtıcı bulutlar muzaffer kalamaz uzun zaman,
Uzun zaman hâkim olmazlar gökyüzüne, yıldızları ancak
görüntüde yok edebilirler,
Jüpiter çıkacak yeniden, sabret, başka bir gece bir daha
bak, Ülker kız kardeşler çıkacak ortaya,
Ölümsüzdür onlar, yeniden parlayacak gümüş ve altın
renkli bütün o yıldızlar,
Büyük yıldızlar da, küçükleri de yeniden parlayacak,
dayanıklısıdır onlar,
Ölümsüz büyük güneşler de, uzun ömürlü dalgın aylar da
parlayacak yeniden.

Öyleyse sevgili çocuk yalnızca Jüpiter için mi yasın?
Yalnız yıldızların cenaze töreni mi seni tasalandıran?

Bir şey var,
(Fısıltıyla ekleyerek yatıştırıyorum dudaklarımla seni,
Sana ilk fikri, sorunu, dolambaçlı yanıtı veriyorum,)
Yıldızlardan bile daha ölümsüz olan bir şey var,
(Geçip gidiyor nice cenaze töreni, nice gün, nice gece,)
Bir şey var ışık saçan Jüpiter'den de uzun ömürlü olan,
Güneş'ten ya da dönenen bir uydudan daha uzun,
Ya da göz alıcı Ülker kız kardeşlerden.

Tuzlu Suyun Altındaki Dünya

Tuzlu suyun altındaki dünya,
Denizin dibindeki ormanlar, dallar, yapraklar,
Deniz marulları, engin likenler, tuhaf çiçekler ve tohumlar,
sık yosunlar, açıklıklar, pembe çimenlikler,
Soluk grisi, yeşili, moru, beyazı ve sarısıyla farklı renkler,
suyun içinde ışık oyunları,
Sessiz yüzenler kayaların, mercanların, yosunların,
çimenlerin, sazlıkların ve yüzenlerin besini arasında,

Suda asılıymış gibi otlayan ya da zemine doğru yavaşça
emekleyen ağırkanlı yaratıklar,
Yüzeyde hava ve sıvı püskürten ya da kuyruğunu oynatan
ispermeçet balinası,
Köpek balığı, denizaygırı, deniz kaplumbağası, pars foku,
iri vatoz,
Hırslar, savaşlar, kovalamacalar, kabileler, okyanus dibinde
görölmeye değer manzaralar, nicelerinin yaptığı gibi o
havasız yerde alınan nefesler,
Oradan buraya bakınca ne büyük değişim, bu âlemde
yürüyen bizlerin soluduğu akla hayale sığmayan hava,
Bizimkinden başka âlemlerde yürüyen varlıkların âlemine
geçiş ne büyük değişim.

Tek Başına Geceleyin O Kumsalda

Tek başına geceleyin o kumsalda,
Yaşlı ana bir ileri bir geri salınarak söylerken kısık sesli
şarkısını,
Evrenlerin ve geleceğin nota anahtarı gelir aklıma
seyrederken ışıldayan parlak yıldızları.

Büyük bir benzerlik bağıyor her şeyi birbirine,
Bütün âlemleri, yetişkin, olgunlaşmamış, irili ufaklı
güneşler, aylar, gezegenler,
Bütün mesafeler, ne kadar uzak olursa olsun,
Bütün zaman farkları, bütün cansız biçimler,
Bütün ruhlar, bütün yaşayan bedenler, ne kadar farklı
olsalar da birbirinden, farklı dünyalarda yaşasalar da,
Bütün gazlı, sulu, bitkisel, mineral süreçler, balıklar, vahşi
şeyler,
Bütün uluslar, renkler, barbarlıklar, uygarlıklar, diller,
Bu gezegende ya da bir başkasında var olan
ya da muhtemelen var olmuş bütün kimlikler,

Bütün hayatları ve ölümleri geçmişin, şimdinin, geleceğin,
Bu büyük benzerlik kapsıyor onları ve hep kapsadı,
Ve sonsuza dek kapsayacak, sıkıca tutacak, kuşatacak
onları.

Bütün Denizler İçin, Bütün Gemiler İçin Şarkı

1

Bugün işlenmemiş, kısa, ezbere bir şarkı söylüyorum,
Her biri kendi bayrağı, kendi işaretiyle denizlere yelken
açmış gemiler hakkında,
Gemilerdeki isimsiz kahramanlar hakkında—göz alabildiğine
yayıldıkça yayılan dalgalar hakkında,
Savrulan serpinti hakkında, ıslık çalarak esen rüzgârlar
hakkında,
Ve bunlardan başlayarak bütün ulusların denizcileri
hakkında bir şarkı,
Değişken, dev bir dalga gibi.

Genciyle yaşlısıyla kaptanlar hakkında, güverte zabitleri
ve bütün gözü pek denizciler hakkında,
Ne yazgının şaşırtabildiği, ne de ölümün yıldırabildiği bir
avuç seçkin, ketum insan hakkında,
Sen yaşlı okyanusun dikkatle ayırıp sessizce seçtiği,
Vakti gelince sen denizin seçip topladığı soylar, birleştirdiği
uluslar hakkında,
Sen yaşlı iri yarı sütünenin meme verdiği ve yine seni
meydana getiren,
Senin gibi boyun eğmeyen, evcilleştirilemeyen.

(Sudaki ya da karadaki kahramanlar birer birer ya da ikişer
ikişer çıkar ortaya her zaman,
O soy daima korunur ve kaybolmaz asla, saklanmıştıır
yeterince tohumu.)

2

Gösterişle dalgalandır Ey deniz farklı uluslara ait
bayraklarını!
Övünçle göster açıkça her zaman olduğu gibi farklı gemi
işaretlerini,
Ama özellikle de kendin için ve insan ruhu için diğerlerinin
üstünde tek bir bayrak seç,
Bütün uluslar için tinsellikle örülü bir işaret, ölümü alt eden
kıvançlı insan için bir sembol,
Bütün cesur kaptanlar, gözü pek denizciler ve güverte
zabitleri için bir nişan,
Ve görev başındayken suyun dibine gidenlerin hepsi için,
Onları hatırlatan, genç yaşlı bütün korkusuz kaptanlardan
dokunmuş,
Evrensel bir flama, daima zarafetle salınan bütün yürekli
gemicilerin üstünde,
Bütün denizlerin, bütün gemilerin.

Barnegat'ta¹¹ Devriye

Azgın, vahşi fırtına, kabarıyor açık deniz,
Durmadan kükrüyor bora, homurdanıyor aralıksız alçak
bir sesle,
Şeytani kahkaha sesleri içe işliyor arada bir, gürlüyor,
Dalgaların, havanın, gece yarısının en vahşi teslisi şaklıyor,
Karanlığın içindeki süt beyazı tepeler seğirtiyor,
Öfkeli kar fışkırıyor kumsaldaki çamurun ve karın
üstünde,
Kasvetli karanlığın içinde doğunun ölüm rüzgârı yükseliyor,
Dikkatle, kararlılıkla yaklaşıyor içinden keskin anaforun,
serpintinin,

¹¹ New Jersey'de bir körfez.

(Ne kadar da uzak! bir gemi enkazı mı o? kırmızı işaret fişeği mi parlıyor?)

Yorulmadan deviniyor kumsalın çamuru ve kumu şafağa kadar,

Asla ara vermiyor sürekli, yavaş, boğuk sesli gürleyiş,
Gece yarısı boyunca süt beyazı tepelerin yanında seğirtiyor,
Çabalıyor silik, tuhaf biçimler, gece karşı koyuyor,
O vahşi teslis ihtiyatla seyrediyor.

Denizdeki Geminin Ardından

Denizdeki geminin ardından, ılık çalan rüzgârların ardından,

Serenlerine, iplerine kadar gergin beyaz-gri yelkenlerin ardından,

Aşağıda binlerce, binlerce dalga aceleyle koşturuyor kaldırıp boynunu,

Aralıksız bir akışla yöneliyor geminin izine doğru,
Kabarıyor okyanusun dalgaları, çağılıyor, neşeli bir merakla bakıyor ardından,

Dalgalar, kıvrım kıvrım dalgalar, akışkan, inişli çıkışlı, rakip dalgalar,

Fırıl fırıl dönen akıntıya doğru, gülerek, kaygısız, kavislerle,
Büyük geminin yelken açtığı ve orsa edip değiştirdiği yere doğru,

Hasretle akıyor büyüklü küçüklü dalgalar okyanusun enginliğinde,

Geminin ardında bıraktığı iz parlıyor, oynasıyor güneşte,
Sayısız benek benek köpükle, parçacıkla, rengârenk bir geçit töreni,

Takip ediyor görkemli hızlı gemiyi, giderek ardından dümen suyunun.

Walt Whitman (1819-1892): Amerikan şiir geleneğinin önde gelen, kurucu şairlerinden Walt Whitman sokağın, kalabalıkların ve onları oluşturan bireylerin sözcüsüdür.

Amerika'da demokrasi, ulus olma, beden ve cinsellik kavramlarını şiire taşıyan Whitman ilk modernist şairlerdendir. Çimen Yaprakları'nın ilk baskısı 1855 yılında yapıldı, bir önsöz ve 12 başlıksız şiirden ibaretti. Whitman yaşamı boyunca yazdığı şiirleri kitabına ekleyerek defalarca yeni baskılarını hazırladı. Son günlerini yine Çimen Yaprakları'nın son baskısını düzenleyerek geçirdi. Ölüm döşegi edisyonu olarak adlandırılan bu baskıda şairin "Yolculuğun Sonundan Geriye Doğru Bir Bakış" adlı yazısıyla birlikte kitap 438 sayfa ve 400 civarında şiirden oluşuyordu. Çimen Yaprakları'nı oluşturan bütün şiirler Hasan Âli Yücel Klasikler Dizisi'nde yayımlanırken dört ciltte toplandı. Elinizdeki kitap bu ciltlerin ikincisidir.

Fabri Öz (1969): Antalya'da doğdu. DTCF İngiliz Dili ve Edebiyatı ABD'nden mezun oldu. Çeşitli üniversitelerde okutman ve öğretim üyesi olarak çalıştı. Şu sırada çevirmenlik yapıyor. Çevirdiği eserler arasında Christina Rossetti'den Cin Pazarı, Jack London'dan Midas'ın Müridleri, Saki'den Kaderin Tazıları, William S. Burroughs'tan İçerideki Kedi ve Arabölge, Bob Dylan'dan Şiirler ve Eliot Weinberger'den Temel Şeyler yer alıyor.

